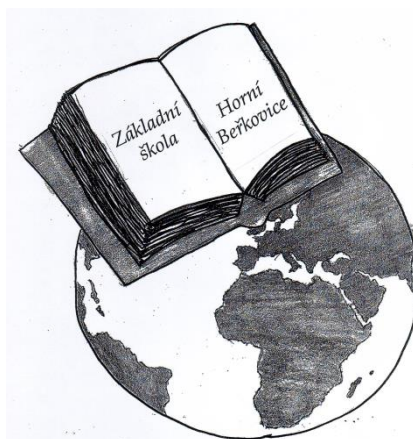

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Horní Beřkovice

Obsah:

1. Základní údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
4. Klíčové kompetence a průřezová témata	8
5. Poradenské služby ve škole	12
6. Učební plán	14
7. Hodnocení žáků	16
8. Vzdělávací oblasti - Učební osnovy	37
Jazyk a jazyková komunikace	37
Matematika a její aplikace	74
Člověk a jeho svět	97
Člověk a příroda	117
Člověk a společnost	145
Člověk a svět práce	162
Člověk a zdraví	173
Informační a komunikační technologie	202
Umění a kultura	213
Začlenění průřezových témat	237
9. Příloha č.1	
Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností	243
10. Příloha č.2	
Dopravní výchova	299

1. Identifikační údaje

Název školy:

Základní škola Horní Beřkovice, okres Litoměřice

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Základní škola Horní Beřkovice

Adresa školy:

Podřipská 15, 411 85 Horní Beřkovice

Kontaktní údaje:

Tel., fax 416 873 512, mobil 604 884 510, www.obechorniberkovice.cz

e-mail: skola@obechorniberkovice.cz

IČO:

727 44 197

IZO:

102 305 986

REDIZO:

6000 81 532

Zřizovatel školy:

Obec Horní Beřkovice, Podřipská 13, 411 85 Horní Beřkovice

IČO 26 36 21, tel. 416 873 502

Ředitel školy:

Mgr. Marcela Sekerová

Zástupce ředitele:

Ing. Vladimír Bernart

Koordinátor ŠVP:

Ing. Vladimír Bernart

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2022

ŠVP byl schválen Radou školy dne: 22.6.2022

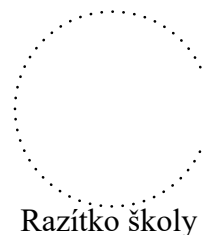
ŠVP byl schválen Pedagogickou radou dne: 21.6.2022

ŠVP byl zpracován podle RVP ZV

.....
Mgr. Marcela Sekerová

Ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost a úplnost školy

Základní škola Horní Beřkovice je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Kapacita školy je 252 žáci. Kapacita školní družiny je 70 žáků.

Od roku 2008 jsme pocítovali mírný pokles počtu žáků. Od roku 2010 dochází opět k mírnému zvýšení počtu žáků. V současné době je počet žáků na stejné úrovni jako v předešlém období.

Škola je spádovou školou pro okolní vesnice.

Školu tvoří 2 budovy – hlavní budova Podřipská 15 a budova „školičky“ – Podřipská 14. Velká budova školy byla postavena v roce 1912, budova školičky v roce 1957. Vlastní jídelnu škola nedisponuje. Pro potřebu žáků školy máme uzavřenu smlouvu s Mateřskou školou Horní Beřkovice, jejíž jídelna je od budovy školy vzdálena asi 1,5 km. Pro zaměstnance využíváme dovozní služby veřejné vývařovny.

2.2. Vybavení školy

Škola má 1 tělocvičnu, která prošla rozsáhlou rekonstrukcí. K dispozici je větší fotbalové hřiště, menší hřiště na minifotbal, venkovní multifunkční hřiště a u školičky jsou 3 menší hřiště na hry. Všechna hřiště školy jsou zbudována svépomocí a nevyhovují podmínkám výuky. V hlavní budově je 8 učeben, ve školičce 3. Školní dílna je nově zbudována ve sklepních prostorách hlavní budovy a vybavena náradím zakoupeným z prostředků EU. V patře hlavní budovy je ICT učebna, která se využívá i k běžné výuce.

Odborné učebny jsou zároveň kmenovými učebnami tříd. Jsou využívány k běžné výuce a pro potřeby výuky odborných předmětů nejsou vybaveny.

Provozujeme školní družinu. Odpolední družinu tvoří 2 oddělení a před vyučováním je otevřeno i ranní oddělení. Školní družina má vlastní učebnu. Ke svému provozu využívá i učebnu č.2 v budově školičky a školní hřiště.

2.3. Projekty školy

Ředitelství školy podporuje aktivitu učitelů při podávání projektů. Škola získala dotace na vybavení počítačové učebny a vybudování solárního systému. Solární systém byl vybudován v roce 2005. Dotace na počítačovou učebnu jsme získali v roce 2008 a díky ní jsme mohli rozšířit počítačovou síť. Zapojili jsme se do projektu EU peníze školám a díky němu jsme mohli vybudovat novou PC učebnu a do 3 učeben umístit interaktivní dataprojektory, díky prostředkům z EU jsme vybavili žákovskou knihovnu velkým množstvím knih a školní dílnu moderním náradím. Do projektů EU se zapojujeme pravidelně. I díky nim můžeme modernizovat nejen počítačové vybavení pro žáky a učitele, ale i ostatní vybavení pomůckami.

Každý rok se snažíme předkládat žádosti o dotace na MŠMT, ČEZ, KÚ ÚK atd.

Jsme zapojeni do projektu „Zdravé zuby“, „Mléko do škol“, „Ovoce do škol“, projektu BESIPU a „Člověk v tísní“, „Tonda obal na cestách“ apod.

2.4. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu výchovy a vzdělávání svých dětí informováni průběžně mimo jiné na pravidelných třídních schůzkách nebo na konzultacích jednotlivých vyučujících. Všeobecné informace o chodu a akcích školy průběžně vkládáme na školní web a do elektronické žákovské knížky. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z cílů školy. Pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je vtažení zákonných zástupců žáků do procesu vzdělávání svých dětí a toho nelze dosáhnout bez kvalitní komunikace zákonných zástupců a školy. Součástí spolupráce škola, rodiče, zřizovatel je i zřízená rada školy.

2.5. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a ostatními institucemi

Spolupracujeme s PPP v Roudnici nad Labem, s SPC v Litoměřicích, PPP v Mělníku, SPC v Teplicích a sociálními odbory péče o mládež v Roudnici nad Labem a v Mělníku a střediskem ETOP v Ústí nad Labem.

Máme dobré kontakty s Obecním úřadem, Mateřskou školou, TJ Slovanem, SDH a Psychiatrickou nemocnicí v Horních Beřkovicích.

Tradičně spolupracujeme s IPS ÚP v Roudnici nad Labem při rozhodování žáků osmých a devátých tříd o volbě povolání. Zároveň zástupci středních škol našeho regionu přijíždí každým rokem na naši školu se svým školním programem.

2.6. Charakteristika pedagogického sboru

Škola disponuje poměrně stálým pedagogickým sborem, s převahou žen. Snažíme se, aby všichni pedagogové naší školy měli možnost doplnit si požadované vzdělání. Podporujeme další vzdělávání pedagogických pracovníků dle zpracovaného plánu DVPP.

Bylo nám povoleno zřídit místa asistenta pedagoga.

3.Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1.Pojetí školního vzdělávacího programu

Chceme, aby žáci přemýšleli o obsahu vzdělávání, hledali souvislosti mezi fakty s kterými jsou seznamováni v různých vzdělávacích oborech a zároveň aby aktivně objevovali mezipředmětové vztahy.

Snažíme se žáky vybavit co nejlepšími dovednostmi v práci s informačními zdroji i informacemi samotnými. Vedeme je k tomu, aby si informace dokázali vyhledat, zpracovat, ale i ověřit a porovnat.

Učivo se snažíme podávat s maximálně možným zohledněním individuálních potřeb žáků.

ŠVP vychází z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě.

ŠVP vychází z koncepce celoživotního učení.

ŠVP formuluje očekávanou úroveň základního vzdělávání .

ŠVP zohledňuje potřeby a možnosti žáků. Vytváří širší nabídku povinně volitelných předmětů pro rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků.

Snaží se o vytváření příznivého sociálního, emocionálního i pracovního klima školy.

Prosazuje změny v hodnocení žáků, zvláště s důrazem na individuální přístup. Proto žákům a rodičům nabízíme možnost slovního hodnocení, které poskytuje nejvíce možností k vyjádření míry osobního rozvoje žáka, k postihnutí překážek, které žák musel překonat i k motivaci pro jeho další vzdělávání.

3.2.Cíle školního vzdělávacího programu

ŠVP má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a praktickému jednání.

Usilujeme proto o naplňování těchto cílů:

- Umožnit žákům strategie učení a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací. Rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k prostředí i přírodě.
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

- Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování se do společenského a občanského života.

4. Klíčové kompetence a průřezová témata

4.1. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

Kompetence k učení – rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativa učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problému – snažíme se o vytvoření uceleného obrazu světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalost z více oborů lidské činnosti. Dětem předkládáme co největší množství zdrojů informací.

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní – rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, projektech apod.

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální – v rámci skupinového vyučování žáci přijímají různé role.

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské – rozvíjíme hlavně sociálním učením, metodami sebepoznání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědnostmi a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní – rozvíjíme formou skupinové a individuální práce, hodnocením a sebehodnocením všech činností, které žáci provádějí.

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, jedná eticky

4.2. Průřezová témata

Průřezová témata jsou okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

- Osobnostní a sociální výchova
 - ❖ Rozvoj schopnosti poznávání
 - ❖ Sebepoznání a sebepojetí
 - ❖ Seberegulace a sebeorganizace
 - ❖ Psychohygienu
 - ❖ Kreativita
 - ❖ Poznávání lidí
 - ❖ Mezilidské vztahy
 - ❖ Komunikace
 - ❖ Kooperace a kompetence
 - ❖ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - ❖ Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občana
 - ❖ Občanská společnost a škola
 - ❖ Občan, občanská společnost a stát
 - ❖ Formy participace občanů v politickém životě
 - ❖ Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a v globálních souvislostech
 - ❖ Evropa a svět nás zajímá
 - ❖ Objevujeme Evropu a svět
 - ❖ Jsme Evropané
- Multikulturní výchova
 - ❖ Kulturní diference
 - ❖ Lidské vztahy
 - ❖ Etnický původ
 - ❖ Multikulturalita
 - ❖ Princip sociálního smíru a solidarity
- Enviromentální výchova
 - ❖ Ekosystémy
 - ❖ Základní podmínky života
 - ❖ Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - ❖ Vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova
 - ❖ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - ❖ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - ❖ Stavba mediálních sdělení
 - ❖ Vnímání autora mediálních sdělení
 - ❖ Fungování a vliv médií ve společnosti
 - ❖ Tvorba mediálního sdělení
 - ❖ Práce v realizačním týmu

5. Poradenské služby ve škole

5.1. Zajištění poradenství

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, třídní učitelé a ostatní pedagogičtí pracovníci školy.

Výchovný poradce a metodik prevence realizují konzultační hodiny podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Metodik prevence vytváří pro každý daný rok Minimální preventivní program. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči apod.

5.2. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola je otevřena i žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními. Ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťujeme odbornou diagnostiku. Na základě této diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Tito žáci jsou integrováni do běžných tříd.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP: IVP sestavuje výchovný poradce za pomoci učitele konkrétního předmětu a třídního učitele.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodické podpory na Metodickém portále RVP.CZ.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem a ředitelkou školy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) *v oblasti metod výuky:* respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí zadaných úkolů.
- b) *v oblasti organizace výuky:* střídání forem a činností během výuky, u mladších žáků využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky.

Důraz je kladen na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně vzdělávacím procesu – žáka, rodičů a pedagogů. Jen tak lze úspěšně vzdělávat žáka se SVP.

5.3. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

6. Učební plán

6.1. I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	9	7	7	7	33+6
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	20+4
Informatika	Informatika	0	0	2	2	2	2+4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	1	0	0	11
	Vlastivěda	0	0	0	1	1	
	Přírodověda	0	0	0	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12+2
	Výtvarná výchova	1	2	2	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem hodin		20	22	24	26	26	118

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník.

6.2. II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	Celkem hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5	4	4	4	15+2
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12+7
	Německý/Ruský jazyk	0	2	2	3	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4	4	15+2
Informatika	Informatika	2	1	1	1	4 + 1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	10+2
	Občanská výchova	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	1	20+6
	Chemie	0	0	2	2	
	Přírodopis	2	2	2	2	
	Zeměpis	2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	9 + 1
	Výtvarná výchova	2	1	1	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	10+2
	Rodinná výchova	1	1	1	1	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	0	0	3+1
	Volba povolání	0	0	1	1	
Celkem hodin		29	30	31	32	122

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník.

7. Hodnocení žáků

7.1. Hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto klasifikačního řádu je pomoci těmto pracovníkům a stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

Hodnocení žáků

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Čl. I

Zásady klasifikace a způsob získávání podkladů pro klasifikaci

1. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
2. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
3. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky podle čl.V odst.5.
4. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Potom se přihlíží k systematičnosti v práci žáka po klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
5. Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dozor). V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy.
6. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.
7. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů

číslicí výsledky celkové klasifikace do přehledů klasifikace a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu . Po projednání v pedagogické radě zapíše třídní učitel výsledky klasifikace do katalogových listů. Ve třídách se slovním hodnocením se výsledek celkové klasifikace zapíše do upravených katalogových listů slovně.

8. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) ,didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

9. Žák II. stupně musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň třikrát za každé pololetí , z toho nejméně jednou ústně. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka (např. bodovací systém, popř. jiné metody a formy hodnocení).

10. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.

11. Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu (do 25 minut).

12. Termín písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut, termín kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, který koordinuje plán zkoušení. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci budou s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a přibližným termínem zkoušky.

13. Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka.

Čl. II

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

1. Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitu hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.

2. Škola může nabídnout vedle možnosti srovnávacích objektivizovaných testů (SCIO,KALIBRO,CERMAT,...), které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace, také možnost využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí, dovedností,...

3. Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň svých kompetencí (vč. kompetencí sociálních).

Čl. III

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
3. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
4. U žáka, na základě žádosti zákonného zástupce žáka, rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení.

Čl. IV

Stupně hodnocení a klasifikace

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1.1. **1 – velmi dobré,**
- 1.2. **2 – uspokojivé,**
- 1.3. **3 – neuspokojivé.**

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 2.1. **1 – výborný,**
- 2.2. **2 – chvalitebný,**
- 2.3. **3 – dobrý,**
- 2.4. **4 – dostatečný,**
- 2.5. **5 – nedostatečný.**

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a označení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

4. Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 2 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 2.

Čl. V

1. Slovní hodnocení

1.1 Používá se v průběhu roku před vystavením vysvědčení - kompletní hodnotící škála plyne z tabulky pro slovní hodnocení (viz příloha.).

1.2 Tento přehled zachycuje průběžné čtvrtletní hodnocení, s kterým jsou zástupci žáka seznámeni na pravidelných konzultačních dnech, popř. jim je přehled zaslán - v případě zdůvodněné neúčasti na konzultačních dnech. Pololetní a výroční vysvědčení obsahuje následující hodnotící škálu:

2. Žák :

2.1. je pohotový, bystrý, vyjadřuje se výstižně a přesně, je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem, bezpečně ovládá základní učivo daného ročníku, projevuje zájem o daný předmět, samostatně si rozšiřuje vědomostní obzor,

2.2. uvažuje celkem samostatně, vyjadřuje se výstižně, při aplikaci osvojeného učiva se dopouští jen menších (drobných) chyb, učí se svědomitě, zájem o předmět je kolísavý,

2.3. je méně samostatný v myšlení, vyjadřuje se ne dost přesně, zvládá základní učivo daného ročníku s drobnými nedostatky, které odstraňuje s pomocí učitele, neprojevuje větší zájem o předmět,

2.4. je nesamostatný v myšlení, vyjadřuje se se značnými obtížemi, při zvládnutí základního učiva se dopouští podstatných chyb, které nesnadno překonává, má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty,

2.5. je nesamostatný v myšlení, své myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi, dělá podstatné chyby v základním učivu, které nesnadno překonává, potřebuje časté vedení a pomoc učitele, má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty,

2.6. jeho samostatnost myšlení je velmi omezena, není schopen vyjádřit samostatně bez pomoci učitele své myšlenky, základní učivo nezvládá a praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele, nemá zájem o učení.

3. Celkové hodnocení

3.1. Ovládnutí učiva předepsaného školním vzdělávacím programem

3.1.1. Hodnocení 1. a 2. pololetí

- 1 - ovládá bezpečně,
- 2 - ovládá,
- 3 - v podstatě ovládá,
- 4 - ovládá se značnými mezerami,
- 5 - neovládá.

3.2. Hodnocení žáka do katalogového listu

3.2.1. Úroveň myšlení

- 1 - pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti,
- 2 - uvažuje celkem samostatně,
- 3 - menší samostatnost v myšlení,
- 4 - nesamostatné myšlení,
- 5 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky .

3.2.2. Úroveň vyjadřování

- 1 - výstižné a poměrně přesné,
- 2 - celkem výstižné,
- 3 - myšlenky vyjadřuje ne dost přesně,
- 4 - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi,
- 5 - i na návodné otázky odpovídá nesprávně.

3.2.3. Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů; chyby, jichž se žák dopouští

- 1 - užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou,
- 2 - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb,
- 3 - řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby,
- 4 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává,
- 5 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí.

3.2.4. Píle a zájem o učení

- 1 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem,
- 2 - učí se svědomitě,
- 3 - k učení a práci nepotřebuje větších podnětů,
- 4 - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty,
- 5 - pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné.

Čl. VI

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni

- 1 **prospěl(a) s vyznamenáním,**
- 2 **prospěl(a),**
- 3 **neprospěl(a).**

1. Žák je hodnocen stupněm

- 1.1. **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),
- 1.2. **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- 1.3. **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

2. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

Čl. VII

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

1. **Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.**
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, **požádat ředitele školy**

o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

6. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Čl. VIII

Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy, během klasifikačního období.

3. Kritéria pro jednotlivé stupně chování jsou následující :

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.

Stupeň 2 - uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

Čl. IX

Výchovná opatření podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

1. V souladu s ustanovením § 31 odst.1) zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.

2. Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o

podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák nebo student v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení. **Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.**

3. Pochvaly a ocenění ředitele školy. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

4. Pochvalami a oceněními jsou :

Pochvala ředitele školy - ředitel může žákovi na návrh Školské rady, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy.

Ředitel školy neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit **pochvalu třídního učitele** za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a se zaznamená do dokumentace školy . Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

5. Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo(-a):

Napomenutí třídního učitele - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče - dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách.

Důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.

Důtka ředitele školy - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností řádu školy a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy .

Čl. X

Klasifikace ve vyučovacích předmětech

1. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech se hodnotí v souladu s požadavky učebních osnov.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné

nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Čl. XI

Komisionální zkoušky

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
5. Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

8. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

9. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

10. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

11. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Čl. XII

Klasifikace žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen „zkoušející škola“):

1.1. ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

1.2. v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

1.3. na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

2.1. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

2.2. Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

2.3. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

2.4. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

2.5. Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

2.6. Před konáním zkoušky podle § 18 odst. 1 předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

2.7. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

2.8. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

2.9. Po vykonání zkoušek podle § 18 odst. 1 nebo 2 vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text „Žák(-yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona“.

2.10. Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 15 odst. 6.

2.11. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

2.12. Vykonal-li žák zkoušku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky, zašle ředitel této školy řediteli spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.

2.13. Žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18 odst. 1 a na základě vyjádření zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání.

2.14. Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

2.15. Žáka, který plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18 odst. 2.

2.16. Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18, zařazuje ředitel spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Čl. XIII

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

(v souladu s dikcí vyhlášky MŠMT, v případě souhlasu rodičů může být nahrazena slovním hodnocením)

1. Vyučovací předměty s převahou výchovného zaměření jsou :

1.1. výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv

1.2. tělesná a sportovní výchova.

2. Stupně slovního hodnocení :

2.1. pracoval výborně

2.2. pracoval dobře

2.3. pracoval uspokojivě

3. Žák je hodnocen - pracoval výborně :

Je-li v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah.

4. Žák je hodnocen - pracoval dobře :

Je-li v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu.

5. Žák je hodnocen - pracoval uspokojivě :

je-li v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6. Při hodnocení těchto předmětů se postupuje podle požadavků obsažených v učebních osnovách.

7. V tělesné výchově se žák hodnotí s přihlédnutím k jeho zdravotnímu stavu, všeobecné tělesné zdatnosti, výkonnosti a péče o vlastní zdraví.

Příloha

HODNOTÍME

Vypracování vysvědčení splní svou funkci pouze tehdy, děje-li se na základě reálných a věcných informací. Škola bude smysluplná teprve tehdy, budou-li splněny určité předpoklady, totiž ty, které umožňují mezilidskou komunikaci a kooperaci. Škola má i specifickou výchovnou úlohu. Sporná zůstává otázka, v čem je možné vidět tento speciální přínos školy, která nebude přece moci nahradit rodinu. Toto výchovné poslání se ujasní, přihlédneme-li k následujícím aspektům:

a) Chování při učení obecně - chápání, pozorování, porovnávání, zapamatování si, schopnost abstrakce, kombinování, jazykové vyjadřování, reproduktivní a tvořivé myšlení (řešení problémů), schopnost přenášení poznatků do nových situací.

b) Přípravenost k učení - postoj ke školní práci, postoj k práci obecně, schopnost snášet pracovní zátěž, výdrž, zvláštní zájmy.

c) Individuální a sociální chování - převládající \základní\ nálada, citový život, hodnotové postoje, schopnost kontaktu, chování ve skupině.

d) Zvláštní vlastnosti ve vztahu ke škole - ztížené podmínky, nedávná změna učitele,...,nepravidelná výuka,...

e) Tělesné a zdravotní zvláštnosti, pokud mohou být významné pro úspěch žáka ve škole. Čisté zprostředkování vědomostí zde vymizelo. Hodnocení má spíš ukázat, jak a proč bylo či nebylo dosaženo určitých výkonů. V oblasti výkonů jsou někdy použitelné i jiné možnosti např. známky. Podklady pro hodnocení (pozorování,.....) je třeba ve vhodné formě zaznamenávat - pedagog. deník,...není důležité jak, ale důležité je, že si učitel takové poznámky dělá.(Hodnotící karta,..).

Výrazy pro popis chování při učení a práci :

Soustředěný, pozorný, otevřený, chápavý, snadno poučitelný, důkladný, spolehlivý, podávající perfektní výkon, plánující svou práci, soustavný, cílevědomý, rychlý, přesný, obsáhlý, precizní, prudký, jistý, diferencovaný, přiměřený obratný, dobře zapracovaný, dobrá paměť, výrazově bohatý, jasný, srozumitelný, plynulý, čilý, názorný, výstižný, přizpůsobivý situaci, rozpoznávající souvislosti, snaživý, pilný, účelný, vytrvalý, produktivní, kriticky hodnotící, samostatný, uspořádaný, pracovitý, mnohostranný, tázavý, napjatý, uvědomělý, průběžně pracující, stálý, zaměřený na cíl, bystrý, nápaditý, tvořivý, logicky přemýšlející, dobrá představitost, fantazie, analyzující, schopný úsudku, jistý, mající přehled, schopný rozlišovat, rozpoznávající to podstatné, pronikavý, radostný, chápající problémy, důsledný, schopný přenášet naučené, aktivní, rozvážný, svědomitý, zvědavý, připravený přijímat, soustavný, správně členící problém - práci, dobře organizující svou práci,...

Sociální chování

Upřímný, otevřený, snášenlivý, kamarádský, ohleduplný, spolehlivý, tolerantní, přizpůsobivý, rád navazuje kontakty, zodpovědný, přesný, svědomitý, prozíravý, předvídavý, připravený pomoci, opatrný, zdrženlivý, přebírá rád úkoly, činorodý, snaživý, živý, mírný, klidný, nadšený, obezřetný, jistý, přístupný, schopný spolupracovat, vůdčí, rozhodující, povzbuzující, iniciativní, nápaditý, komunikativní, schopný změny, jeví dobrou vůli, plánující, vyrovnaný,

jednostranný, plodný, stálý, schopný podřídit se, taktní, vědomý si povinností, nezištný, schopný vcítit se, vnímavý,...

Individuální zvláštnosti

Cílevědomý, rozvážný, ukázněný, silná vůle, rozumný, věcný, ovládající se, pohyblivý, přizpůsobivý, uměřený, soustředěný, odolný, snáší zátěž, neústupný, odhodlaný, jistý, povzbuzující, příjemný, otevřený, přístupný, citlivý, spolupracující, vyrovnaný,

harmonický, veselý, spokojený, milý, radostný, dobře naladěný, tichý, rozvážný, uzavřený, spokojený, střízlivý, dobromyslný, obětavý, oddaný, racionální, sebevědomý, disciplinovaný, důvěřuje si, sebejistý, skromný, temperamentní, pořádný, starostlivý, neúnavný, obětavý,...

Podklady pro závěrečné hodnocení - studijní výsledky

- chování při výuce
- sociální chování
- individuální zvláštnosti,....

U nejnižších ročníků by se mělo používat konkrétní hodnocení.

Např. žák by se dozvěděl, že čte rychle, plynule, pomalu, ještě někdy slabikuje,....nejvíce se mu daří.....ale....

-počítá přesně, rychle, daří se mu slovní úlohy, počítá přesně, ale patří mezi nejpomalejší žáky,.....,

-píše vzorně, úhledně, pečlivě, písmo není příliš pečlivé,...

Formulace slov - měl by ...zlepšit se v....

- mohl by...se více snažit v.....
- většinou ...dává pozor....
- převážně.... píše bez chyb.... naznačuje jiné než kladné hodnocení.

Místo slov je aktivní lze použít - hodně se hlásí, často...,zajímá ----- se o ...,

rozšiřuje si vědomostní obzor - uplatňuje své vlastní nápady, nosí, vyrábí pomůcky.....,

aplikace osvojeného učiva - umí se zamyslet nad problémy, ..ještě nedokáže vždy uplatnit, použít, co se naučil,....

V předmětech s výchovným zaměřením lze použít tyto formulace:

TV - podává vynikající výkony

- výkony podává podle svých osobních předpokladů
- ve většině činností splňuje požadavky
- plně využívá svých osobních předpokladů a úspěšně je rozvíjí,..

HV - má pěkný vztah k hudbě

- snaží se o pěkný projev
- zpívá rád a spolupracuje,...

VV - pracuje se zájmem, pečlivě, s vlastními nápady a fantazií

- pracuje se zájmem a snahou
- pracuje se zájmem podle svých možností
- pracuje tvořivě, projev je esteticky působivý,.....

V příloze byly použity podněty a myšlenky Franze-Petra Schimunka.

Chování žáka

City

Soucitnost s druhými
Citový vztah ke zvířatům a věcem
Hloubka, rychlost a trvalost citů
Estetické, intelektuální a etické city

Temperament

Vzrušivost
Živost
Rychlost reakcí

Povahové ladění

Optimistické - pesimistické

Vztah k učitelům a představeným

Uznává autoritu učitele a školy
Přímost
Úslužnost
Ochota
Uctivost
Nebojácnost
Poslušnost

Vztah k lidem a ke spolužákům

Společenskost
Ochota pomoci
Slušnost ve vystupování
Něžnost
Poddajnost
Ústupnost-neústupnost
Altruismus
Důvěřivost
Soucitnost
Ohleduplnost
Spravedlivost
Neagresivní chování
Soucitnost

Extroverze-introverze

Společenskost-uzavřenost
Rád-nerad se stýká s druhými
Uzavřenost - otevřenost

Společenské způsoby a vystupování

Zdvořilost
Jemnost
Takt
Družnost
Milé vystupování
Ochota
Úslužnost
Osvojené návyky chování

Volní vlastnosti

Vytrvalost
Cílevědomost
Snaživost /píle/
Neústupnost při překonávání překážek
Smysl pro povinnost
Zodpovědnost
Plnění povinností
Dochvilnost

Samostatnost

Úkoly řeší samostatně
Samostatnost v řešení životních situací /obstará nákup, zajistí vzkazy apod./

Smysl pro pořádek

Pořádnost
Úklid vlastních věcí
Pečlivost při používání školních pomůcek
Pečlivost v úpravě sešitů a knih

Ctižádost

Zvýšená - snižená
Přiměřená /zdravá/

Sebehodnocení

Sebekritičnost
Přeceňuje se - podceňuje se

Nebojácnost

Není trémistou
Dovede oponovat názorům, s nimiž nesouhlasí
Statečnost

Dominace - submisivita

Chce řídit druhé

Chce organizovat
Panovačnost

Neústupnost-ústupnost
Kompromisnost
Tolerantnost
Chce být veden

Mravní vlastnosti

Upřímnost
Pravdomluvnost
Otevřenost
Smysl pro pravdu
Smysl pro nestrannost
Altruismus /již uvedeno/
Dobré chování
Zodpovědnost /již uvedeno/
Čestnost
Zásadovost
Ukázňenost
Hrdost
Svědomí

Sociální aktivita

Iniciativnost
Společenské akce
Průbojnost
Zapojení do diskusí
Hlásí se často při vyučování
Navrhuje nové věci

7.2. Vlastní hodnocení školy

1 Stanovení cílů

- 1.1 Zásady a cíle vzdělávání (§ 2 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.)
- 1.2 Cíle základního vzdělávání (§ 44 zákona č. 561/2004 Sb.)
- 1.3 Cíle, které vyplývají z RVP ZV (3.2 Cíle základního vzdělávání, Rámcový vzdělávací program pro základního vzdělávání – č.j.MŠMT – 2647/2013-210)
- 1.4 Cíle, které si škola stanovila (ŠVP, koncepce školy)
- 1.5 Stupeň důležitosti (SWOT analýza)

2 Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- 2.1 Školní matrika (DM)
- 2.2 Školní vzdělávací program
- 2.3 Výroční zpráva o činnosti školy
- 2.4 Třídní knihy
- 2.5 Školní řád
- 2.6 Záznamy z pedagogických rad, metodických sdružení a předmětových komisí
- 2.7 Hospitační záznamy
- 2.8 Žákovské testy

- 2.9 Protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy
- 2.10 SWOT analýza
- 2.11 Záznamy z provozních porad
- 2.12 Personální a mzdová dokumentace
- 2.13 Hospodářská dokumentace

3 Oblasti hodnocení školy

3.1 Podmínky ke vzdělávání

3.1.1 Personální podmínky vzdělávání

- Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků
- Skladba úvazků vyučujících vzhledem k jejich odborné kvalifikaci a zkušenostech
- Věkové složení pedagogických pracovníků a podíl zastoupení mužů a žen

3.1.2 Materiálně-technické podmínky vzdělávání

- Školní budova
- Učebny
- Herny ŠD
- Odborné pracovny, knihovna, multimediální učebna
- Odpočinkový areál, zahrada
- Sportovní zařízení, hřiště
- Dílny a pozemky
- Vybavení žákovským nábytkem
- Vybavení učebními pomůckami, sportovním náradím, hračkami (ŠD)
- Vybavení žáků učebnicemi a učebními texty
- Vybavení kabinetů, laboratoří a učeben pomůckami
- Vybavení školy audiovizuální a výpočetní technikou
- Vybavení učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádným nadáním

3.1.3 Finanční podmínky vzdělávání

- Přímé neinvestiční výdaje školy (prostředky ze státního rozpočtu přidělované krajským úřadem)
 - a) platy a náhrady platů, popřípadě mzdy a náhrady mezd,
 - b) odměny za pracovní pohotovost
 - c) odměny za práci vykonanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr
 - d) odstupné,
 - e) náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů,
 - f) náklady vyplývající z pracovně-právních vztahů,
 - g) nezbytné navýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených,
 - h) výdaje na učebnice a učební pomůcky,
 - i) výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků.
 - Příspěvek od zřizovatele
 - a) příspěvek na provoz
 - b) investiční dotace
 - Další zdroje
 - a) čerpání z fondů školy,
 - b) doplňková činnost školy,
 - c) dary fyzických a právnických osob.

3.2 Průběh vzdělávání

3.2.1 Vzdělávací program

- Vzdělávací program (školní vzdělávací program)

- Učební plán školy
 - Individuální vzdělávací plány
 - Vedení pedagogické dokumentace s cílem zachytit průběh a výsledky vzdělávání
 - Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů
- 3.2.2 Organizace výchovně vzdělávacího procesu (vůči žákům)
- Rozvrh hodin
 - Podpůrná opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a při vzdělávání mimořádně nadaných žáků
 - Školní řád, klasifikační řád
 - Informační systém vůči žákům a rodičům
 - Činnost výchovného poradce, vedoucí DAP, spolupráce s PPP a SPC
 - Prevence sociálně patologických jevů
 - Klima školy

3.2.3 Plánování a příprava výuky

- Soulad výuky s cíli základního vzdělávání
- Vhodnost a přiměřenost stanovených cílů k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd
- Respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků
- Návaznost probíraného učiva na předcházející témata

3.2.4 Vyučovací formy a metody

- Řízení výuky
- Vnitřní členění hodin
- Sledování a plnění stanovených cílů
- Podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků (sebedůvěra, sebeúcta, vzájemné respektování, tolerance)
- Možnost seberealizace žáků, uplatnění individuálních možností, potřeb a zkušeností
- Využívání metod aktivního, prožitkového učení, experimentování, manipulování, objevování, práce s chybou
- Výuka frontální, skupinová, individuální
- Respektování individuálního tempa, možnost relaxace žáků
- Věcná a odborná správnost výuky
- Forma kladení otázek

3.2.5 Interakce a komunikace

- Pravidla komunikace mezi učitelem a žáky, mezi žáky navzájem
- Možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace, diskuse
- Vzájemné respektování, výchova k toleranci
- Vyváženost verbálního projevu učitelů a žáků
- Příležitost k samostatným řečovým projevům žáků

3.2.6 Hodnocení žáků

- Věcnost, konkrétnost a adresnost hodnocení
- Respektování individuálních schopností žáků
- Využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků
- Ocenění pokroku
- Zdůvodnění hodnocení žáků učitelem
- Vhodnost využití metod hodnocení
- Využití klasifikačního řádu

3.2.7 Přijímání žáků

- Přijímání žáků do 1. ročníku
- Přijímání žáků do vyšších tříd

3.3 Spolupráce školy s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

3.3.1 Spolupráce školy s rodiči

- Školská rada
- Občanské sdružení při škole
- Třídní schůzky a konzultace pro rodiče
- Školní časopis

3.3.2 Škola a region

- Propojení školy s obcí, regionem
- Organizace akcí regionálního a nadregionálního významu
- Prezentace školy na veřejnosti
- Články školy v regionálním tisku

3.3.3 Péče školy o volný čas žáků

- Zájmové kroužky
- Organizace jednorázových akcí

3.4 Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

3.4.1 Organizace činnosti a provozu školy

- Organizační struktura školy
- Delegation pravomocí a pracovní náplně
- Poradní a metodické orgány
- Přenos informací uvnitř školy
- Systém vnitřních směrnic a pokynů ředitele školy

3.4.2 Systém vedení a hodnocení pracovníků

- Vedení pedagogických pracovníků
- Vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů
- Vedení nepedagogických pracovníků při zajištění provozu školy
- Hospitační a kontrolní činnost
- Plánování v oblasti lidských zdrojů
- Hodnocení zaměstnanců
- Další vzdělávání pedagogických zaměstnanců

3.4.3 Finanční a materiální zabezpečení školy

- Plánování v oblasti finanční
- Plánování v oblasti materiálně technické
- Systém finanční kontroly
- Inventarizace majetku

3.5 Výsledky vzdělávání žáků

3.5.1 Výsledky vzdělávání žáků

- Úroveň poznatků a myšlenkových operací
- Úroveň představitosti a fantazie v tvořivých činnostech (VV, HV, dramatická výchova)
- Pohybový rozvoj žáků
- Úroveň řečových a jazykových dovedností
- Mimořádné výsledky a úspěchy žáků
- Žákovské práce, písemnosti, výrobky
- Vystoupení, koncerty, výstavy
- Soutěže, olympiády, výstavy
- Prospěch a chování žáků
- Neprospívající žáci, žáci opakující ročník
- Pochvaly a opatření k posílení kázně
- Hodnocení úspěšnosti absolventů školy v přijetí do střední školy

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Je realizována v povinných vyučovacích předmětech: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk-anglický jazyk a Další cizí jazyk-německý, ruský jazyk. Všechny tyto vyučovacích předměty mají společné cíle – vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Jazykové vzdělávání vytváří žákům nástroje vzdělávání pro všechny oblasti výuky, je cestou k rozvoji logického myšlení, ale především prostředkem ke sdělování myšlenek a pocitů. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Oblast zahrnuje vyučovacích předměty

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý/ Ruský jazyk

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace a sebeorganizace
 - Psychohygienu
 - Kreativita

- Sociální rozvoj – Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice

- Morální rozvoj – Řešení problémů s rozhodovací dovedností
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát
- Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference

- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Stavba mediálních sdělení
 - Vnímání autora mediálních sdělení
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
- Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení
 - Práce v realizačním týmu

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Časová dotace: I. stupeň 33 + 6 vyučovacími hodin (9;9;7;7;7). II. stupeň 15 + 2 vyučovacími hodin (5;4;4;4).

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve 3.-9.ročníku. Vyučovací předmět poskytuje žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy.

Cílem předmětu na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a schopnost psát. Zejména v počátcích je upřednostňován induktivní způsob výuky.

Na 2.stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem.

Časová dotace: I. stupeň 9 vyučovacími hodin – od 3.třídy (3;3;3). II. stupeň 12 vyučovacími hodin (3;3;3;3).

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v ŠVP vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Německý jazyk, Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Další cizí jazyk je zařazen do výuky na 2.stupni od 7. do 9.ročníku. Poskytuje žákům jazykový základ pro komunikaci v rámci Evropy a světa. Snižuje jazykové bariéry. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice. Prohlubuje mezinárodní porozumění.

Časová dotace: II. stupeň 0 + 7 vyučovacími hodin (2;2;3).

Vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojení učiva
- Předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností i v jiných oblastech
- Vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- Vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu
- Seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným

učivem

- Vést žáky k vybírání a využívání vhodných metod pro efektivní učení
- Vést žáky k ověřování výsledků a pochopení důležitosti schopnosti komunikovat cizím jazykem pro další studium i praktický život

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k samostatnému vyhledávání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- Vést žáky k nalézání chyb v textu o odůvodnění správného řešení

Kompetence komunikativní

- Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probraných žánrů
- Nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- Vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění
- Vést žáky k porozumění promluvě i přiměřenému textu v cizím jazyce
- Nabízet možnosti využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet příležitost k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinkách i v rámci celé třídy
- Vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- Seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam, porovnávat naše tradice a kulturní i historické dědictví s ostatními zeměmi
- Podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- Vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- Vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- Podporovat žáky k využívání znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji, své přípravě na budoucnost a profesnímu zaměření

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1. – 3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti</p> <p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<p><i>Čtení</i></p> <p>výcvik čtení-přípravná cvičení sluchová a zraková</p> <p>praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu</p> <p>věcné čtení(čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p><i>Naslouchání</i></p> <p>praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)</p> <p>věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p><i>Mluvený projev</i></p> <p>základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)</p> <p>komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, popis, dialog na základě obrazového materiálu</p> <p>základní komunikační pravidla</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV-seberegulace a sebeorganizace sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>OSV-poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice psychohygiena kreativita</p> <p>MKV-lidské vztahy</p>	<p>ČJL-3-1-01</p> <p>ČJL-3-1-02</p> <p>ČJL-3-1-03</p> <p>ČJL-3-1-04</p> <p>ČJL-3-1-05</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.-3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p> <p>Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním</p> <p>Píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena i slabiky kontroluje vlastní písemný projev Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<p>(oslovení, zahájení a ukončení dialogu - zdvořilé vystupování) mimojazykové prostředky (mimika, gesta)</p> <p><i>Písemný projev</i> základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů psaní jednotlivých prvků písmen a číslic orientace v liniatuře kvalitativní znaky písma, poznávání psaní a osvojování písmen, slabik, slov</p>		<p>ČJL-3-1-06</p> <p>ČJL-3-1-07</p> <p>ČJL-3-1-11</p> <p>ČJL-3-1-08</p> <p>1.-3. ročník</p> <p>ČJL-3-1-09</p> <p>ČJL-3-1-10</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1. – 3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Jazyková výchova</p> <p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu věty a slova, člení větu na slova, slovo na slabiky a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená vyhledává v textu slova příbuzná</p>	<p>technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)</p> <p>žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, popis, vypravování</p> <p><i>Zvuková stránka jazyka</i> sluchové rozlišení věty, slova, slabiky, hlásek</p> <p>výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p><i>Slovní zásoba a tvoření slov</i> slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma, homonyma</p> <p>stavba slova</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>ČJL-3-2-01</p> <p>ČJL-3-2-02</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1. – 3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Porovnává a třídí slova podle zobecnělého významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech</p> <p>dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě- mimo morfologický šev</p> <p>párové souhlásky na konci a uvnitř slov, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p><i>Tvarosloví</i> slovní druhy</p> <p>tvary slov</p> <p><i>Skladba</i> věta jednoduchá a souvětí druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p><i>Pravopis</i> lexikální základy morfologického</p>		<p>ČJL-3-2-03</p> <p>ČJL-3-2-04</p> <p>ČJL-3-2-05</p> <p>ČJL-3-2-06</p> <p>ČJL-3-2-07</p> <p>ČJL-3-2-08</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1. – 3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Literární výchova Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností Rozlišuje vyjadřování v próze, ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p><i>Poslech literárních textů</i> <i>Zážitek čtení a naslouchání</i> <i>Tvořivé činnosti s literárním textem</i> přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace vlastní výtvarný doprovod <i>základní literární pojmy</i> literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání MKV - kulturní diference</p>	<p>ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-04 ČJL-3-3-03</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.-5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Komunikační a slohová výchova Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<p><i>Čtení</i> praktické čtení věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) <i>Naslouchání</i> věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <i>Mluvený projev</i> vyjadřování závislé na komunikační situaci komunikační žánry: zpráva, oznámení, vypravování základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) mimojazykové prostředky (mimika, gesta)</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – stavba mediálních sdělení MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV - sebepoznání a sebepojetí MV – fungování a vliv médií ve společnosti OSV - poznávání lidí OSV – psychohygiena OSV - kooperace a kompetice OSV - kreativita</p>	<p>ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04 ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-06 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-08</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.-5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</p> <p>Jazyková výchova Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p>	<p><i>Písemný projev</i> základní hygienické návyky technika psaní (formální úprava textu) žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), inzerát, dopis, popis, vypravování <i>Slovní zásoba a tvoření slov</i> význam slov slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) <i>Tvarosloví</i> slovní druhy, tvary slov</p>	<p>OSV –rozvoj schopností poznávání OSV - kreativita</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV –rozvoj schopností poznávání</p> <p>MKV – kulturní diference</p>	<p>ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-10 ČJL-5-2-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.-5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>Vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p> <p>Literární výchova</p> <p>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p><i>Skladba</i></p> <p>věta jednoduchá a souvětí</p> <p>základní skladební dvojice</p> <p><i>Pravopis</i></p> <p>lexikální</p> <p>základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)</p> <p>základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)</p> <p><i>Zážitkové čtení a naslouchání</i></p> <p><i>Tvořivé činnosti s literárním textem</i></p> <p>přednes vhodných literárních textů</p> <p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného text, dramatizace</p> <p>vlastní výtvarný doprovod</p> <p><i>Základní literární pojmy</i></p> <p>literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, spisovatel, ilustrátor, básník, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>MKV - kulturní diference</p> <p>MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MV - stavba mediálních sdělení</p> <p>MV - vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>ČJL-5-1-06</p> <p>ČJL-5-1-07</p> <p>ČJL-5-1-05</p> <p>ČJL-5-1-08</p> <p>ČJL-5-1-09</p> <p>ČJL-5-3-01</p> <p>ČJL-5-3-02</p> <p>ČJL-5-3-03</p> <p>ČJL-5-3-04</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Seznamuje se se základními jazykovými příručkami. (Pravidla českého pravopisu, SSČ a s dalšími slovníky a příručkami) a umí s nimi samostatně pracovat</p> <p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití.</p> <p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov.</p>	<p>Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) Čeština – jazyk národní, mateřský, rozvrstvení národního jazyka. Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost) Modulace souvislé řeči (slovní přízvuk)</p> <p>Tvarosloví : Ohebné slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov Podstatná jména - procvič. tvarů, pravopis podle vzorů Přídavná jména – druhy, skloňování, stupňování příd. jmen, pravopis Zájmena – druhy, skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj Číslovky- druhy, skloňování Slovesa- opakování z 5. roč., způsob podmiňovací</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (pochopení evr. souvislostí)</p> <p>OSV - komunikace (kultivovaná, spisovná komunikace)</p>	<p>ČJL-9-2-03</p> <p>ČJL-9-2-08</p> <p>ČJL-9-2-04</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.</p> <p>V písemném projevu zvládá morfol. pravopis</p> <p>.</p>	<p>Skladba – stavba věty, věta, výpověď základní větné členy, rozvíjející větné členy</p> <p>Souvětí – věta hlavní, věta vedlejší</p> <p>Pravopis –lexikální, morfol. a syntaktický</p>		<p>ČJL-9-2-06</p> <p>V průběhu celého školního roku pravopisná cvičení a jazyk. rozbor</p> <p>ČJL-9-2-07</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr	Vlastní tvořivé psaní – korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail, pozvánka, blahopřání)		ČJL-9-1-02
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří výpisky z textu	Výpisky	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení	ČJL-9-1-08
Uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vypravování Popis Oznámení, zpráva		ČJL-9-1-09
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Zásady dorozumívání (základní mluvené žánry dle komunikační situace) Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu) Čtení praktické (pozorné, orientační, prožitkové)	OSV - komunikace	ČJL-9-1-06

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci</p>	<p>Způsoby interpretace literárních děl</p> <p>Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět, téma, literární hrdina, kompozice příběhu), literatura pro mládež, dobrodružná literatura, humor v literatuře</p> <p>Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, lyrika, epika (mýty, báje, pohádky, balady, poezie, cestopis)</p> <p>Vývojové období národní literatury – literatura 19.století – typické žánry a jejich představitelé</p>	<p>OSV – poznávání lidí EV – vztah člověka k prostředí MKV – kulturní diference – poznatky o jiných kulturách a respektování jiných národů EGS – jsme Evropané – vytváření si vztahu k historii a lidové slovesnosti</p>	<p>ČJL-9-3-01</p> <p>V průběhu škol. roku literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy v knihách, čtenářské deníky) ČJL-9-3-06</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>Ovládá pravopisné jevy morfologické.</p> <p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov.</p>	<p>Skladba - stavba věty (základní a rozvíjející větné členy) - souvětí, druhy vedlejších vět - věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty</p> <p>Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov, slovní zásoba a její jednotky (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) Význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma Psaní velkých písmen</p>		<p>ČJL-9-2-06</p> <p>ČJL-9-2-07</p> <p>ČJL-9-2-02</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 7.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení</p> <p>Uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.</p> <p>Využívá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky, výtah.</p>	<p>Mluvené projevy (pozdrav, krátký dialog, referát)</p> <p>Zásady dorozumívání (komunikační normy)</p> <p>Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek</p> <p>Naslouchání věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení)</p> <p>Vlastní tvořivé psaní – komunikační žánr – charakteristika, popis pracovního postupu</p> <p>Čtení praktické (přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků), věcné (vyhledávající, jako zdroj informací)</p> <p>Vlastní tvořivém psaní – výpisek, výtah</p>	<p>OSV - komunikace</p> <p>MKV – kulturní diference</p>	<p>ČJL-9-1-04 Slohová cvičení pro II. stupeň</p> <p>ČJL-9-1-05</p> <p>ČJL-9-1-01</p> <p>ČJL-9-1-09</p> <p>ČJL-9-1-08</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.</p> <p>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera.</p> <p>Ověřuje fakta pomocí dostupných informačních zdrojů</p> <p>Uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel.</p>	<p>Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu o základních slohových postupech a žánrech – žánr vypravování, naslouchání zážitkové, čtení prožitkové</p> <p>Komunikační žánr – úřední dopis, žádost, pozvánka, objednávka, životopis</p>	<p>MDV – stavba mediálních sdělení</p>	<p>ČJL-9-1-10</p> <p>ČJL-9-1-02</p> <p>ČJL-9-1-01</p> <p>ČJL-9-1-09</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy filmového, divad. představení a názory na umělecké dílo	Tvořivé činnosti s literárním textem – interpretace literárního textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek (fantastická literatura, pohádka, bajka, staré eposy, cestopis, humoristická literatura)	EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV - rozvoj schopností poznávání MKV - multikulturalita	ČJL-9-3-03
	Rozlišuje základní literární druhy a žánry	Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		ČJL-9-3-06
	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Literární druhy – próza, poezie, drama Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie, rým, rytmus)		ČJL-9-3-05

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Obecné poučení o jazyce -skupiny jazyků (slovanské a jiné, jazyk menšin) rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné prostředky) Slovní zásoba- obohacování, slova přejatá a jejich skloňování, slohové rozvrstvení slovní zásoby	MKV - multikulturalita	ČJL-9-2-08 ČJL-9-2-01
	Tvoří gramaticky správné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Tvarosloví- podstatná jména, slovesa		ČJL-9-2-04
	Ovládá pravopis lexikální, slovotvorný i morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	Pravopis		ČJL-9-2-07
	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí	Skladba- pořádek slov ve větě, věta jednoduchá, souvětí - poměry mezi větami		ČJL-9-2-06

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Verbální a neverbální komunikace – mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (prostředky verbální i nonverbální)	OSV- komunikace	ČJL-9-1-06 Slohová cvičení pro II. stupeň
Zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Naslouchání kritické - komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové		ČJL-9-1-07
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Komunikační žánr – charakteristika literární postavy	MKV- kulturní diference (charakteristika postavy, poznávání a tolerování národnostní odlišnosti)	ČJL-9-1-05
Využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní.	Naslouchání praktické – výchova k empatii		
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera	Písemný projev – subjektivně zabarvený popis - líčení	EV – vztah člověka k přírodě MDV- vnímání autora mediálních sdělení	ČJL-9-1-10 ČJL-9-1-02

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.</p> <p>Odlišuje fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji.</p>	<p>Kritické naslouchání – subjektivní sdělení</p> <p>Komunikační žánr – připravený i nepřipravený výklad na základě poznámek i bez nich</p> <p>Čtení – věcné (studijní), kritické (analytické, hodnotící)</p> <p>Naslouchání – věcné (soustředěné)</p> <p>Vlastní tvořivé psaní – komunikační žánr – úvaha, teze</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p>	<p>ČJL-9-1-10</p> <p>ČJL-9-1-09</p> <p>ČJL-9-1-01</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Uvede základní literární druhy, žánry a směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Literární druhy a žánry v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a představitelé (starověká literatura, Bible, starší lyrika, legendy, humanismus a renesance v literatuře, baroko, klasicismus a osvícenství)	EGS – jsme Evropané (porozumění evropskému literárnímu dědictví)	ČJL-9-3-07
	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Přednes vhodných literárních textů, dramatizace		ČJL-9-3-08
	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích.	Literatura věcná a umělecká – vědecko-fantastická literatura, literatura populárně naučná, literatura faktu		ČJL-9-3-09

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma, kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základ vývoje češtiny) Zvuková stránka jazyka – větný přízvuk, intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	MKV – multikulturalita (pochopení evr. souvislostí)	ČJL-9-2-08 ČJL-9-2-05
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky.	Jazykové příručky		ČJL-9-2-03
Rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	Slovní zásoba a její jednotky, význam slov		ČJL-9-2-02
Zvládá v písemném projevu pravopis lexikální, morfologická i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Tvarosloví – druhy slov, mluvnické významy a tvary slov		ČJL-9-2-07
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba- stavba textu, věta a výpověď, souvětí, přímá a nepřímá řeč		ČJL-9-2-06

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Komunikuje výstižně, kultivovaně, užívá vhodné jazykové prostředky pro danou situaci, chápe roli mluvčího a posluchače.	Zásady kultivovaného projevu Mluvený projev připravený i nepřipravený - referát, diskuse, proslov, projev	MDV - stavba mediálních sdělení (diskuse, druhy sdělovacích prostředků)	ČJL-9-1-04 Slohová cvičení pro II. stupeň
Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Naslouchání – praktické (podnět k jednání)		ČJL-9-1-08
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.		MDV – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv reklamy)	ČJL-9-1-07
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá kritický postoj.	Kritické naslouchání – manipulativní působení projevu		ČJL-9-1-03
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.	Komunikační žánr – žádost, strukturovaný životopis	MDV - tvorba mediálního sdělení - práce v týmu (článek do „novin nebo časopisu“)	ČJL-9-1-09
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.	Vlastní tvořivé psaní – vypravování, charakteristika, líčení, fejeton		ČJL-9-1-10

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře.</p> <p>Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p> <p>Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.</p>	<p>Hlavní vývojová období národní a světové literatury – typické žánry a představitelé (první svět.válka - odraz v literatuře, druhá sv. válka -odraz v literatuře, literatura 20. století)</p> <p>Publicistické žánry – fejetonistická próza</p> <p>Vytváření vlastních textů</p>	<p>EGS - jsme Evropané (prohloubení a pochopení souvislostí evropského vývoje)</p> <p>OSV – poznávání lidí (uvědomění si hodnoty různosti lidí, názorů, pochopení rozporuplnosti a nejednoznačnosti světa)</p>	<p>ČJL-9-3-07</p> <p>ČJL-9-3-02</p> <p>ČJL-9-3-04</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3-5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>1.období</p> <p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy <p>2. období</p> <p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace <p>-</p>	<p>CJ-3-1-01</p> <p>CJ-3-1-02 Hry, doplňovačky, obrazový materiál</p> <p>CJ-3-1-03</p> <p>CJ-3-1-04</p> <p>CJ-3-1-05</p> <p>CJ-3-1-06</p> <p>CJ-5-1-01</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.-5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>pomalou a s pečlivou výslovností</p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none">- zapojí se do jednoduchých rozhovorů- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- Poznávání lidí- Mezilidské vztahy- Komunikace- Kooperace a kompetice <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- Mezilidské vztahy	<p>CJ-5-1-02</p> <p>CJ-5-1-03</p> <p>CJ-5-2-01</p> <p>CJ-5-2-02</p> <p>CJ-5-2-03</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.- 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Čtení s porozuměním - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře			CJ-5-3-01 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01 CJ-5-4-02

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.- 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice 	<p>CJ-9-1-01</p> <p>CJ-9-1-02</p>	
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	<p>slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p>	<p>-</p> <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference - Lidské vztahy 	<p>CJ-9-2-01</p> <p>CJ-9-2-02</p>	
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech 	<p>tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p>		<p>CJ-9-2-03</p> <p>CJ-9-3-01</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6. – 9.

Žák Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>Psaní</p> <p>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- Poznávání lidí <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none">- Evropa a svět nás zajímá <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none">- Tvorba mediálního sdělení	<p>CJ-9-3-02</p> <p>CJ-9-4-01</p> <p>CJ-9-4-02</p> <p>CJ-9-4-03</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 7. - 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Poslech s porozuměním</u> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><u>Mluvení</u> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p><u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p><u>slovní zásoba</u> – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p><u>tematické okruhy</u> – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p><u>mluvnice</u> – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>	<p>DCJ-9-1-01</p> <p>DCJ-9-1-02</p> <p>DCJ-9-1-03</p> <p>DCJ-9-2-01</p> <p>DCJ-9-2-02</p> <p>DCJ-9-2-03</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 7. - 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p><u>Čtení s porozuměním</u> - rozumí jednoduchým informačním nápiskům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p><u>Psaní</u> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>		OSV – rozvoj schopností poznávání EGS - objevujeme Evropu	DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a podobné otázky pokládá 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSV - Osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání, sebepečetí a sebepečetání,</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá- Objevujeme Evropu</p> <p>MKV - Lidské vztahy, Multikulturalita</p> <p>OSV- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace cizího jazyka</p>	<p>DCJ-9-1-01</p> <p>DCJ-9-1-02</p> <p>DCJ-9-1-03</p> <p>DCJ-9-2-01</p> <p>DCJ-9-2-02</p> <p>DCJ-9-2-03</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none">- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none">- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá- Objevujeme Evropu a svět OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepojetí a sebepoznání, kreativita OSV- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03</p> <p>DCJ-9-4-01</p> <p>MKV - Lidské vztahy, Multikulturalita- význam užívání cizího jazyka MDV - Tvorba mediálního sdělení VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03</p>	

Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato oblast je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získat matematickou gramotnost. Prolíná se celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Obor Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. čísla a početní operace- I. stupeň
číslo a proměnná – II. Stupeň
2. závislosti, vztahy a práce z daty
3. geometrie v rovině a v prostoru
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy

Časová dotace: I. stupeň 20 + 4 vyučovací hodiny (4;5;5;5;5). II. stupeň 15 + 2 vyučovací hodina (4;5;4;4).

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Matematika

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání (orientace v grafech a tabulkách, jízdní řády, spotřeba benzínu, práce s mapou, využití poměru, cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování), mezilidské vztahy (dobré vztahy, podpora, péče, práce v týmu – modelování, vzájemná pomoc), seberegulace, sebeorganizace (formování volných a charakterových rysů), psychohygiena, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, osobnostní rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika, důslednost, vytrvalost, sebekontrola, vynalézavost a tvořivost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (srovnání věku, poznatky žáků z různých zemí, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, srovnání rozlohy států, oceánů), objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)

Mediální výchova – ověřování informací, analýza textů, prezentace, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti (vliv na postoje a chování – práce v týmu)

Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek), vztah člověka ke zdraví (objem a povrch bazénu - ochrana zdraví, bezpečnost), výchova ke zdraví (bezpečnost, 1.pomoc, zdravá výživa)

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- Využívat různé způsoby, metody a strategie učení, které umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- Vyhledávat, třídít, propojovat a systematizovat informace
- Seznámit se s používanými termíny, znaky a symboly a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému, ověřovat a porovnávat jejich řešení
- Uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více jak jedno řešení nebo i žádné
- Hledat vlastní postup při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory
- Osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- Sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně, v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- Budovat patřičnou sebedůvěru

Kompetence občanské

- Uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědnou domácí přípravou

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další vývoj
- Naučit se bezpečně používat rýsovací a jiné potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- Přistupovat kriticky ke svým výsledkům, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- Naučit se pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit hledat vlastní postup
- Dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<i>Číslo a početní operace</i> obor přirozených čísel do 20, manipulace s předměty, počítání prvků	OSV - rozvoj schopností poznávání -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena	M-3-1-01
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do dvaceti	čtení a zápis čísel (v desítkové soustavě), vztahy větší, menší a rovno znaménka $> < =$	-řešení problémů a rozhodovací dovednosti (uskutečňováno v průběhu celého školního roku)	M-3-1-02
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose, pojmy před, za, hned před, hned za, mezi, první, poslední, vpravo, vlevo, nahoře, dole		M-3-1-03
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10		M-3-1-04
Řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	určování desítek a jednotek slovní úlohy		M-3-1-05

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Žák:	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy, orientace a čtení matematických zápisů		M-3-2-02
	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i> vyhledávání určitých tvarů v okolí, třídění předmětů podle tvarů, čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník, koule, krychle		M-3-3-01
	Měří a odhaduje délku úsečky	základní jednotky		M-3-3-02

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, seřadí čísla do 100 vzestupně i sestupně</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p><i>Číslo a početní operace</i> čtení a zápis čísel (v desítkové soustavě), vztahy větší, menší a rovno znaménka $> < =$</p> <p>orientace na číselné ose, určování desítek a jednotek</p> <p>sčítání a odčítání v oboru 0-100, násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1,2,3,4,5,6,7,10)</p> <p>zaokrouhlování na desítky slovní úlohy s užitím osvojených početních operací</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>OSV - hodnoty, postoje, praktická etika, sebepoznání a sebepojetí EV - vztah člověka k prostředí</p>	<p>M-3-1-02</p> <p>M-3-1-03</p> <p>M-3-1-04</p> <p>M-3-1-05</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Žák: Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy, orientace a čtení matematických zápisů		M-3-2-02
Orientuje se v čase	jednotky času (hodina, minuta)		M-3-2-01
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (ceník)		M-3-2-03
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i> vyhledávání určitých tvarů v okolí, třídění předmětů podle tvarů, bod, přímka, lomená čára, úsečka, kvádr, válec		M-3-3-01 M-3-3-01
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	základy rýsování, měření v mm, cm		M-3-3-02

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do tisíce, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>Provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly (z paměti i písemně),</p>	<p><i>Číslo a početní operace</i> obor přirozených čísel do tisíce, čtení a zápis čísel, vztahy větší menší a rovno, znaménka $> < =$</p> <p>orientace na číselné ose, určování stovek, desítek a jednotek</p> <p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly, sčítání a odčítání v oboru 0-1000, násobení a dělení v oboru 0-100, násobení a dělení násobky deseti v oboru 0-1000, neúplný podíl</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV- seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</p>	<p>M-3-1-02</p> <p>M-3-1-03</p> <p>M-3-1-04</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek</p> <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p><i>Číslo a početní operace</i> slovní úlohy s užitím osvojených početních operací</p> <p>zaokrouhlování v oboru 0-1000</p> <p>písemné algoritmy početních operací</p> <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> jednotky času (hodina, minuta, sekunda), převádění jednotek času</p> <p>seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy, orientace a čtení matematických zápisů</p> <p>pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdni řád)</p>	<p>MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, lidské vztahy</p> <p>EV - vztah člověka a prostředí</p>	<p>M-3-1-05</p> <p>M-3-2-01</p> <p>M-3-2-02</p> <p>M-3-2-03</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>Rozezná, modeluje a zakreslí jednoduché souměrné útvary v rovině</p> <p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p>	<p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i> vyhledávání určitých tvarů v okolí, třídění předmětů podle tvarů, polopřímka, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kružnice, jehlan, kužel</p> <p>osově souměrné útvary</p> <p>jednotky délky a jejich převody (mm, cm, dm, m, km)</p>		<p>M-3-3-01</p> <p>M-3-3-03</p> <p>M-3-3-02</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p>	<p>Číslo a početní operace přirozená čísla, celá čísla, zlomky</p> <p>násobilka</p> <p>zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)</p> <p>vlastnosti početních operací s čísly</p> <p>písemné algoritmy početních operací</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů) - mezilidské vztahy (dobré vztahy, podpora, pomoc)</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí) - výchova ke zdraví (pravidla bezpečnosti, 1. pomoc, prostředí a zdraví)</p>	<p>M-5-1-01</p> <p>M-5-1-02</p> <p>M-5-1-03</p> <p>M-5-1-04</p> <p>M-5-1-05</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary Sestrojí rovnoběžky a kolmice Sčítá, odčítá a násobí graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod obrazce sečtením délek jeho stran</p> <p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematicky</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty práce s daty grafy a diagramy</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru vzájemná poloha dvou přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) polopřímka práce s geometrickými útvary (čtverec, obdélník, kruh, kružnice, trojúhelník, rovnoběžník) délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod a obsah obrazce, převody jednotek obsahu osová souměrnost určení osy souměrnosti překládáním a modelováním kvádr, krychle (sít'), koule a válec slovní úlohy s netradičními postupy; číselné řady, magické čtverce slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představitost</p>	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) - Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě)</p>	<p>M-5-2-01 M-5-3-03 M-5-3-01 M-5-3-03 M-5-3-02 M-5-3-05 M-5-4-01</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p>	<p>Číslo a početní operace do 1 000 000</p> <p>Přirozená čísla, celá čísla</p> <p>sčítání a odčítání přirozených čísel násobilka, velká násobilka vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací; násobení jednociferným až trojciferným číslem dělení jedno a dvojciferným číslem</p> <p>zaokrouhlování odhady a kontroly výpočtů</p> <p>zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)</p> <p>Zlomky a desetinná čísla</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování ,řešení problémů)</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět (naše vlast, Evropa a svět)</p>	<p>M-5-1-01</p> <p>M-5-1-02</p> <p>M-5-1-08</p> <p>M-5-1-03</p> <p>M-5-1-04</p> <p>M-5-1-05</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády aritmetický průměr, provádí a zapisuje jed.poz., porovnává je a posuzuje reálnost tabulky, grafy a diagramy (sloupkový, kruhový), jízdní řády</p>		<p>M-5-1-06</p> <p>M-5-1-07</p> <p>M-5-2-01 M-5-2-02</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>Rozpozná a znázorní osově souměrné útvary ve čtvercové síti a určí osu souměrnosti</p> <p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu, Graficky sčítá a odčítá úsečku, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>práce s geometrickými útvary</p> <p>rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku, kruhu a kružnice, úsečka, l.čára</p> <p>základní útvary v prostoru – jehlan, kužel, válec</p> <p>vzájemná poloha dvou přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky, kolmice)</p> <p>osová souměrnost</p> <p>obvod a obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku</p> <p>jednotky obsahu, délky</p> <p>slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu čtverce, obdélníka, trojúhelníka (odhady výpočtů)</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>slovní úlohy s netradičními postupy</p> <p>číselné řady</p> <p>magické čtverce</p> <p>prostorová představivost</p>		<p>M-5-3-01</p> <p>M-5-3-03</p> <p>M-5-3-05</p> <p>M-5-3-04</p> <p>M-5-3-02</p> <p>M-5-4-01</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Provede početní operace v oboru přirozených, celých a racionálních čísel</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulačtor</p> <p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)</p> <p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel, účelně využívá kalkulačtor</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p>	<p>Číslo a proměnná přirozená čísla a racionální čísla znázorňování čísel na číselné ose komut.,as.a distr.zákon výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulačtoru</p> <p>dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 10, 100,9,25,50) slovní úlohy, řešení a jejich tvoření desetinná čísla, zlomky rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě, číselná osa jednoduché slovní úlohy použití kalkulačtoru</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a data – příklady závislostí z prakt. života a jejich vlastnosti, dat.osa, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí)</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá (srovnání věku, poznatky žáků z různých zemí apod.)</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání (orientace v grafech a tabulkách) řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>M-9-1-01</p> <p>M-9-1-02</p> <p>M-9-1-03</p> <p>M-9-1-04</p> <p>M-9-1-09</p> <p>M-9-2-01</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů Načrtne a sestrojí rovinné útvary Určí a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Načrtne a sestrojí obraz r.ú. v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru rovinné útvary – trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, vzájemná poloha a vzdálenost přímek a bodů v rovině (typy úhlů, velikost úhlů, druhy úhlů, osa úhlu, sčítání a odč. úhlů, kružnice, úsečka, střed úsečky, přímka, polopřímka, kružnice, kruh, mnohoúhelník, j.délky a obsahu) prostorové útvary – kvádr, krychle, hranol, kužel, jehlan, válec, koule, pojmy: hrana, stěna, vrchol, půdorys, nárys kvádr, krychle – objem, povrch, síť, plášť, podstava, jednotky objemu konstrukční úlohy – osová souměrnost</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie logické a netradiční jednoduché geometrické úlohy</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy (práce v týmu – modelování) OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>M-9-3-02 M-9-3-03 M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-08 M-9-3-13 M-9-4-01 M-9-4-02</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel.</p> <p>Užívá způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část.</p> <p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.</p> <p>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.</p> <p>Porovnává soubory dat.</p> <p>Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti.</p> <p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem.</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních znaků.</p>	<p>Číslo a proměnná</p> <p>Celá čísla, zlomky, racionální čísla (čísla opačná, číselná osa, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek, zákl.tvar zlomku, rozšiřování a krácení zl., absolutní hodnota).</p> <p>Poměr, měřítko, úměra, trojčlenka. (postupný poměr, stanovení poměru, měřítko mapy a plánu, slovní úlohy)</p> <p>Procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování, úlohy na %.</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti. Nákrasy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, aritmetický průměr.</p> <p>Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá, nepřímá úměrnost, graf a rovnice, slovní úlohy.</p>		<p>M-9-1-01</p> <p>M-9-1-04</p> <p>M-9-1-05</p> <p>M-9-1-06</p> <p>M-9-2-01</p> <p>M-9-2-02</p> <p>M-9-2-03</p> <p>M-9-2-04</p> <p>M-9-2-05</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Zdůvodní a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých problémů – využívá matematickou symboliku.</p> <p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.</p> <p>Odhaduje a vypočítává obsahy a obvody rovinných útvarů.</p> <p>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků.</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti a určí středově souměrný útvar.</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>Zavedení matematické symboliky.</p> <p>Rovinné útvary – lichoběžník, trojúhelník rovnoběžník, shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, obsah, obvod, trojúhelníková nerovnost).</p> <p>Středová souměrnost.</p>	<p>OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>M-9-3-01</p> <p>M-9-3-02</p> <p>M-9-3-04</p> <p>M-9-3-05</p> <p>M-9-3-06</p> <p>M-9-3-07</p> <p>M-9-3-08</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Žák:	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti.</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.</p> <p>Načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací.</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<p>Rotační válec, kolmý hranol, síť, plášť, podstava, kvádr, krychle, hranoly, jehlan, kužel</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy.</p> <p>Číselné a logické řady.</p> <p>Číselné a obrázkové analogie.</p> <p>Logické a netradiční geometrické úlohy.</p>		<p>M-9-3-09</p> <p>M-9-3-10</p> <p>M-9-3-12</p> <p>M-9-3-11</p> <p>M-9-3-13</p> <p>M-9-4-01</p> <p>M-9-4-02</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	druhá mocnina a odmocnina		M-9-1-01
	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	výpočty elementárních příkladů bez i s použitím kalkulátorů		M-9-1-02
	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (desetinným číslem, zlomkem)	číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, přepis slovních vyjádření do algebraických výrazů, slovní úlohy, součet, rozdíl a součin mnohočlenů, rozklad na součin, užití vzorců	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M-9-1-04
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných a funkčních vztahů; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním			M-9-1-07
	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	lineární rovnice, jejich ekvivalentní úpravy, zkoušky správnosti.		M-9-1-08

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací v nichž využívá aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;</p> <p>Porovnává soubory dat</p> <p>načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině; sestrojí síť; odhaduje a vypočítává objem a povrch těles</p> <p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>slovní úlohy</p> <p>závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, tabulky, diagramy, grafy; četnost znaku, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota</p> <p>kružnice a kruh, vzájemná poloha přímků a kružnic, vzájemná poloha kružnic, konstrukční úlohy, obsah a obvod kruhu</p> <p>Thaletova věta</p> <p>Válec – síť, povrch, objem, slovní úlohy</p> <p>konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků)</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí (ochrana život. prostředí)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (srovnání rozlohy států, oceánů - naši sousedé v Evropě)</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání (zavlažování pozemku)</p> <p>- řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – psychohygiena</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí (objem a povrch bazénu - ochrana zdraví, bezpečnost)</p>	<p>M-9-1-09</p> <p>M-9-2-01</p> <p>M-9-2-02</p> <p>M-9-3-05</p> <p>M-9-3-12</p> <p>M-9-3-13</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním,</p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav; Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje jednoduché situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p>	<p>úpravy pomocí vzorců</p> <p>soustava rovnic rovnice- soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe</p> <p>funkce – lineární funkce, graf, tabulka, rovnice, vztahy mezi proměnnými</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí (stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí)</p> <p>OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>M-9-1-07</p> <p>M-9-1-08</p> <p>M-9-1-09</p> <p>M-9-2-04</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem		poměr, měřítko, úměra, trojčlenka; užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníku	OSV – rozvoj schopností poznávání (orientace v grafech, jízdní řády, spotřeba benzínu, práce s mapou, využití poměru)	M-9-1-04
Pracuje s měřítky map a plánů				M-9-1-05
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině; sestrojí síť		rovinné útvary – shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníku)	OSV - mezilidské vztahy(plat, srážky, slevy, úroky)	M-9-3-12
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků			MV - fungování a vliv médií ve společnosti (vliv na postoje a chování – práce v týmu) multikulturalita	M-9-3-07
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti; odhaduje a vypočítává objem a povrch těles		náčrtek jehlanu, kužele a koule výpočty objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule, síť jehlanu, kužele a koule	OSV - rozvoj schopností poznávání (spotřeba materiálu, stavebnictví) - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M-9-3-09
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		slovní úlohy, číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy	OSV - seberegulace a sebeorganizace (formování volných a charakterových rysů)	M-9-4-02

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je určena pro všechny ročníky 1.stupně ZŠ. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáka se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka. Tato oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Výchova ke zdraví.

Časová dotace: I. stupeň 11 vyučovací hodiny – prvouka (2;2;1;0;0) , vlastivěda (0;0;0;1;1), přírodověda (0;0;0;2;2)

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Prvouka
- Vlastivěda
- Přírodověda

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj –Rozvoj schopností poznávání

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj –Poznávání lidí

- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj –Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Kulturní diference
Multikulturalita
Lidské vztahy
Etnický původ
Princip sociálního smíru a solidarity

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti

Environmentální výchova

Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka a prostředí

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je určen pro 1.- 3.ročník ZŠ. Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických celků: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu *Místo ,kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů, a souvislostí v něm, chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např.v dopravní výchově).

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného a bezpečného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a vzájemné úcty mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností nebo i svět.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase. Učí se poznávat, jak se život a věci

vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vycházejí od nejznámějších událostí v rodině, obci k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se učí hodnotit svá pozorování, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění, co je pro něj vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je určen pro 4. a 5. ročník ZŠ. Vzdělávací obsah navazuje a rozšiřuje učivo prvouky tří tematických celků: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí pracovat s mapou, vyhledávat typické regionální zvláštnosti a jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a světa. Seznamují se s hlavními orgány státní moci a symboly našeho státu. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém celku *Lidé kolem nás* si žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si podstatu a význam tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy soužití lidí. Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a čase. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především od členů rodiny, z veřejné knihovny atd.

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je určen pro 4.a 5.ročník ZŠ. Vzdělávací obsah navazuje a rozšiřuje učivo prvouky dvou tematických celků: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání přírody a dalších informací se žáci učí využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají člověka jako bytost, která má své biologické a fyziologické potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý za své zdraví a bezpečnost. Docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota. Potřebné informace získávají pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním rolí a řešením modelových situací.

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení
- Vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- Vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- Umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- Na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učit je chápat problémy a nesrovnalosti
- Ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- Vést žáky k ověřování a srovnávání získaných informací a správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- Seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody...)
- Vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracování výstupů v oblasti vlastivědného a přírodovědného charakteru
- Předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování
- Individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- Vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech

Kompetence pracovní

- Seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů
- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1.- 3. ročník

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Místo, kde žijeme vznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí</p>	<p><i>Domov</i> prostředí domova orientace v místě bydliště a okolí školy <i>Škola</i> prostředí školy, činnosti ve škole riziková místa a situace okolí školy bezpečná cesta do školy <i>Obec, místní krajina</i> označení obce, významné orientační body v obci, poloha obce v krajině minulost a současnost obce význačné budovy dopravní síť</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>VDO - občanská společnost a škola</p>	<p>ČJS-3-1-01</p> <p>ČJS-3-1-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1.- 3. ročník

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Lidé kolem nás rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p><i>Rodina</i> postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání, práce fyzická a duševní</p> <p><i>Soužití lidí</i> mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie</p> <p><i>Chování lidí</i> pravidla slušného chování, práva a povinnosti žáků školy</p> <p><i>Právo a spravedlnost</i> základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p> <p><i>Vlastnictví</i> soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet a příjmy rodiny, hotovostní a bezhotovostní platba, banky, úspory a půjčky</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>MKV - lidské vztahy</p> <p>OSV - seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV - občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV - poznávání lidí mezilidské vztahy kooperace a kompetice hodnoty, postoje, praktická etika</p>	<p>ČJS-3-2-01</p> <p>ČJS-3-2-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1.- 3. ročník

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Lidé a čas využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí na příkladech porovnává současnost a minulost</p> <p>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p>	<p><i>Orientace v čase a časový řád</i> určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře. letopočet, denní režim, roční období, generace dějiny jako časový sled událostí <i>Současnost a minulost v našem životě</i> proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života státní svátky a významné dny <i>Regionální památky</i> péče o památky lidé a obory zkoumající minulost <i>Báje, mýty, pověsti</i> minulost kraje a předků domov, vlast, rodný kraj</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>	<p>ČJS-3-3-01</p> <p>ČJS-3-3-03</p> <p>ČJS-3-3-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1.- 3. ročník

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p><i>Vesmír a Země</i> den a noc, roční období <i>Rostliny, houby, živočichové</i> znaky života, životní potřeby a projevy; průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů; význam v přírodě a pro člověka <i>Rovnováha v přírodě</i> význam, vzájemné vztahy mezi organismy; základní společenstva rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mim. události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <i>Látky a jejich vlastnosti</i> třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti látek, porovnávání <i>Voda a vzduch</i> výskyt, vlastnosti a formy vody oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu význam pro život</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV - základní podmínky života</p> <p>EV - ekosystémy EV - základní podmínky života EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>ČJS-3-4-01</p> <p>ČJS-3-4-02</p> <p>ČJS-3-4-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1.- 3. ročník

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p><i>Nerosty a horniny, půda</i> některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p> <p><i>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</i> odpovědnost lidí ochrana rostlin a živočichů likvidace odpadů</p>	EV - vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1.- 3. ročník

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p><i>Lidské tělo</i> Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, základy lidské reprodukce; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince</p> <p><i>Péče o zdraví</i>-zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p> <p><i>Návykové látky a zdraví</i> - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p> <p><i>Osobní bezpečí</i> - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky,</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí MKV - kulturní diference</p> <p>MKV - lidské vztahy</p> <p>OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p>	<p>ČJS-3-5-01</p> <p>ČJS-3-5-02</p> <p>ČJS-3-5-03</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1.- 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém)	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJS-3-5-04

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Místo kde žijeme určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p> <p>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě</p> <p>rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě naší republiky, Evropy</p>	<p><i>Okolní krajina (místní oblast, region)</i> poloha v krajině dopravní síť</p> <p>minulost a současnost obce zemský povrch a jeho tvary vodstvo na pevnině, počasí a podnebí rozšíření půd, rostlinstva a živočichů působení lidí na krajinu a životní prostředí orientační body a linie, světové strany</p> <p><i>Regiony ČR</i> Praha a vybrané oblasti ČR</p> <p><i>Evropa a svět</i> kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - seberegulace a sebeorganizace řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV - kooperace a kompetice kreativita</p> <p>VEGS - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>EV – ekosystémy, základní podmínky života</p>	<p>ČJS-5-1-01</p> <p>ČJS-5-1-04</p> <p>ČJS-5-1-02</p> <p>ČJS-5-1-03</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p> <p>porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci</p>	<p><i>Naše vlast</i> domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly</p> <p><i>Mapy obecně zeměpisné a tematické</i> obsah, grafika vysvětlivky</p> <p><i>Soužití lidí</i> mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve</p> <p>společný „evropský dům“</p> <p><i>Chování lidí</i> Ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	<p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p> <p>formy participace občanů v politickém životě</p> <p>principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - mezilidské vztahy a komunikace</p> <p>MKV - lidské vztahy</p> <p>multikulturalita</p> <p>VEGS - Jsme Evropané</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV - poznávání lidí</p> <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>ČJS-5-1-06</p> <p>ČJS-5-1-05</p> <p>ČJS-5-2-01</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4. – 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</p> <p>orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p><i>Právo a spravedlnost</i> základní lidská práva</p> <p><i>Vlastnictví</i> soukromé, veřejné, osobní, společné hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>	<p>OSV - kooperace a kompetice kreativita VDO - občanská společnost a škola občanská společnost a stát</p> <p>MKV - kulturní diference multikulturalita etnický původ MKV - princip sociálního smíru a solidarity lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>ČJS-5-2-02</p> <p>ČJS-5-2-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Lidé a čas pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</p> <p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti a s využitím regionálních specifik</p>	<p><i>Orientace v čase a časový řád</i> dějiny jako časový sled událostí letopočet</p> <p><i>Minulost naší vlasti</i> historický přehled</p> <p>státní svátky</p> <p><i>Regionální památky</i> péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost <i>Báje, mýty, pověsti</i> minulost předků, domov, vlast, rodný kraj</p>	<p>OSV - seberegulace a sebeorganizace řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>ČJS-5-3-01</p> <p>ČJS-5--02</p> <p>ČJS-5-3-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozmanitost přírody objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy</p> <p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p><i>Látky a jejich vlastnosti</i> třídění látek, nerosty, horniny, půda změny látek a skupenství vlastnosti, porovnávání látek měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p> <p><i>Vesmír a Země</i> sluneční soustava den a noc roční období</p> <p><i>Rostliny, houby, živočichové</i> znaky života životní potřeby a projevy průběh a způsob života výživa stavba těla u některých nejznámějších druhů význam v přírodě a pro člověka</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV - základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV - seberegulace a sebeorganizace kreativita</p>	<p>ČJS-5-4-01</p> <p>ČJS-5-4-02</p> <p>ČJS-5-4-04</p> <p>ČJS-5-4-03</p> <p>ČJS-5-4-06</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<i>Životní podmínky</i> rozmanitost podmínek života na Zemi význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi podnebí a počasí <i>Rovnováha v přírodě</i> význam, vzájemné vztahy mezi organismy základní společenstva <i>Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody</i> ochrana a tvorba životního prostředí odpovědnost lidí ochrana rostlin a živočichů likvidace odpadů živelné pohromy a ekologické katastrofy	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV - základní podmínky života EV - ekosystémy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí OSV - rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí	ČJS-5-4-05

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Člověk a jeho zdraví Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p><i>Lidské tělo</i> - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi ženou a mužem, základy lidské reprodukce vývoj jedince, biologické a psychické změny v dospívání</p> <p><i>Péče o zdraví</i> - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena</p> <p><i>Návykové látky, závislosti a zdraví</i> - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	<p>MKV - kulturní diference</p> <p>OSV - mezilidské vztahy komunikace hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MKV - lidské vztahy etnický původ</p> <p>OSV - seberegulace a sebeorganizace psychohygiena, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>ČJS-5-5-01</p> <p>ČJS-5-5-02</p> <p>ČJS-5-5-03</p> <p>ČJS-5-5-04</p> <p>ČJS-5-5-05</p> <p>ČJS-5-5-06</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<p><i>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</i> - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém</p> <p><i>Osobní bezpečí, krizové situace</i> - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p><i>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</i> - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	<p>MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - hodnoty, postoje, praktická etika MV - fungování a vliv médií ve společnosti OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	ČJS-5-5-07

Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast zahrnuje široký okruh problémů vztahující se k přírodě. Dává žákům elementární ucelený systém poznatků z oblasti přírodních věd, vybavuje je základními prostředky a metodami pro hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem. Utváří tak základ pro lepší pochopení stavu a vývoje současného světa, postavení a orientaci v něm, pro pochopení a využití současných technologií. V této vzdělávací oblasti mají žáci možnost poznávat přírodu jako složitý, ucelený a úzce provázaný systém v němž jednotlivě jeho části na sebe působí a vzájemně se ovlivňují. Na základě tohoto poznání je postaveno i pochopení nutnosti udržování přírodní rovnováhy pro zachování existence jednotlivým živočišných či rostlinných druhů, celých živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Tato vzdělávací oblast vyžaduje a podporuje kritické myšlení, logické uvažování a je přístupná alternativním názorům. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda žáci postupně poznávají složitost a různorodost reálného světa, základní souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností. Poznávají závislost člověka na přírodních zdrojích a jeho negativní vliv zasahování do přírody, které se projevují na stavu životního prostředí a na zdraví lidské populace. Učí se poznávat a zkoumat změny probíhající v přírodě, jak v místních tak i globálních ekosystémech a využívat svého přírodovědného poznání k ochraně životního prostředí, které ovlivňuje i citovou stránku osobnosti.

Časová dotace: II. stupeň 20 + 6 vyučovací hodiny , fyzika (1;2;2;1), chemie (0;0;2;2), přírodopis (2;2;2;2), zeměpis (2;2;2;2).

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Fyzika
- Přírodopis
- Chemie
- Zeměpis

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvíjení praktických životních dovedností a řešení problémů), seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly), psychohygienu (dobrá organizace času), mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, vzájemná pomoc), komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov)

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát (principy soužití s minoritami), principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny)

Multikulturní výchova - lidské vztahy (integrace jedince, vzájemné respektování), etnický původ (různý způsob života)

Enviromentální výchova – ekosystémy (cyklus oxidu uhličitého, les, mořské řasy a kyslík kulturní krajina), základní podmínky života (voda, ovzduší - čistota, půda - rekultivace, ekosystémy, princip výroby el. energie využívání energie - šetření, přírodní zdroje-hospodaření, výhody a nevýhody jaderné energetiky) lidské aktivity a problematika životního prostředí (doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí – průmyslová revoluce, odpady - hospodaření) vztah člověka k prostředí (zajišťování ochrany životního prostředí, náš životní styl, prostředí a zdraví)

Mediální výchova – stavba mediálních sdělení (zpravodajství, sestavování příspěvků) fungování a vliv médií ve společnosti(vliv médií na utváření osobnosti, na postoje a chování a na každodenní život)

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních dějů, zákonů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat fyzikální vlastnosti, měřit fyzikální veličiny, vytvářet a ověřovat hypotézy. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Podle charakteru učiva a cílů vzdělání užívá formy a metody práce, jako je frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů na laboratorní práce, odborné literatury) a krátkodobé projekty.

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Poskytuje žákům ucelený soubor poznatků o vzniku a vývoji Země, o vytváření podmínek pro vznik života na této planetě a o jeho rozmanitosti. Seznamuje žáky se stavbou živých organismů v rostlinné i v živočišné říši, s jednotlivými formami života. Prezentuje vývoj člověka, poznání biologické podstaty jeho existence, začlenění člověka do systému přírodních vztahů a jeho vliv na stav přírody. Umožňuje poznání přírody jako složitého systému, jehož jednotlivé složky jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se. Zvyšuje zájem o přírodu a dění v ní. Formuje základy ekologického myšlení. Dává žákům možnosti k hlubšímu pozorování přírodních jevů a k pochopení jejich podstaty. Umožňuje pochopit souvislosti mezi stavem přírody a činností člověka, která narušuje rovnováhu mezi jednotlivými složkami přírodního systému. Vede k poznání závislosti člověka na přírodních zdrojích a k nutnosti ochrany životního prostředí, k odstraňování škodlivých vlivů. Rozvíjí kritické myšlení žáků a jejich logické uvažování. Aplikuje získané poznatky o organismech v praktickém životě.

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9.ročníku . Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k odhalování souvislostí přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na území ČR v Evropě i ve světě. Učí žáky získávat a rozvíjet orientaci v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod. Seznamuje žáky s prací se zdroji geografických informací. Učí žáky respektovat přírodní hodnoty, lidské výtvořiny a nabádá je k podpoře ochrany životního prostředí. Rozvíjí trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka. Aplikuje geografické poznatky v praktickém životě.

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- Vyhledávat, třídit a propojovat informace
- Používat obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých předmětů
- Samostatně i v týmu měřit, experimentovat a porovnávat získané výsledky
- Nalézat souvislosti mezi získanými daty
- Vytvářet si ucelený pohled na matematické a přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- Hledat potřebné informace k dosažení cíle
- Hledat vlastní závěry a umět je obhajovat
- Uvědomit si, že úloha může mít více nebo žádné řešení
- Chápat význam kontroly dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

- Rozumět různým typům grafů a umět je sestavit
- Uvědomit si, že práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- Vést žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- Výsledky formulovat srozumitelně a v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

- Využívat skupinového vyučování a vést žáky ke spolupráci při řešení problémů
- Navozovat situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k pocitu zodpovědnosti, sebeuspokojení a sebeúcty
- Vést žáky k ochotě pomoci
- Stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- Uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnost za svou domácí přípravu
- Chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy komplexně
- Poskytovat v krizových situacích účinnou pomoc a chovat se zodpovědně
- Pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- Naučit se bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku
- Být kritický k výsledkům své práce a naučit se ji hodnotit
- Dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6. - 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.</p> <p>Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.</p> <p>Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.</p> <p>Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.</p> <p>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso vykonává vzhledem k jinému tělesu</p> <p>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.</p> <p>Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.</p>	<p>Látky a tělesa měřené veličiny: délka, hmotnost, objem, teplota a její změna, čas hustota látek měření hmotnosti a objemu výpočty hmotnosti těles skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze</p> <p>Pohyb těles, Síly klid a pohyb těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa Tlaková síla a tlak- vztah mezi</p>	<p>OSV - mezilidské vztahy</p> <p>EV - základní podmínky života</p> <p>OSV - rozvoj schopnosti poznáváním</p> <p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>F-9-1-01</p> <p>F-9-1-04</p> <p>F-9-1-03</p> <p>F-9-1-02</p> <p>F-9-2-01</p> <p>F-9-2-02</p> <p>F-9-2-03</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6. - 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon – hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	EV - vztah člověka k prostředí	F-9-3-01	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6. - 9.

Žák:	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.</p> <p>Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.</p> <p>Rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností.</p> <p>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>Využívá prakticky poznatky o působení mg. pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny mg. pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.</p>	<p>Elektromagnetické a světelné děje vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně)</p> <p>elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínače, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>	<p>F-9-6-05</p> <p>F-9-6-06</p> <p>F-9-6-02</p> <p>F-9-6-03</p> <p>F-9-6-01</p> <p>F-9-6-04</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6. - 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.</p> <p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p> <p>Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.</p>	<p>Energie formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon, výroba a přenos elektrické energie, jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením. přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <p>Zvukové děje vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; ochrana před nadměrným hlukem</p> <p>Vesmír sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze</p>	<p>EV - základní podmínky života</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – poznávání lidí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – základní podmínky života</p>	<p>F-9-4-01</p> <p>F-9-4-02</p> <p>F-9-5-01</p> <p>F-9-5-02</p> <p>F-9-7-01</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p> <p>Rozlišuje směsi a chemické látky Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p> <p>Používá pojmy atom a molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech</p>	<p>Pozorování, pokus, bezpečnost práce vlastnosti látek-hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek zásady bezpečné práce- ve školní pracovně i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky; H a P věty, piktogramy, varovné značky a jejich význam; Směsi různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok.</p> <p>Voda - destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody. Vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva. Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>EV - základní podmínky života</p>	<p>CH-9-1-01 CH-9-1-02 CH-9-2-01 CH-9-2-02 CH-9-2-03 CH-9-2-04 CH-9-3-01</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti</p> <p>Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p> <p>Orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>Prvky - názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo.</p> <p>Chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin.</p> <p>Oxidy-názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p> <p>Kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů.</p> <p>Soli- kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných solí</p>	<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>CH-9-3-02</p> <p>CH-9-5-01</p> <p>CH-9-5-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání</p> <p>Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p> <p>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<p>Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost.</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza</p> <p>Uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků</p> <p>Paliva - uhlí, ropa, zemní plyn. průmyslově vyráběná paliva</p>	<p>EV - základní podmínky života</p>	<p>Ch-9-4-01</p> <p>CH-9-4-02</p> <p>CH-9-6-01</p> <p>CH-9-6-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</p> <p>Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.</p> <p>o</p>	<p>Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</p> <p>Chemický průmysl v ČR - výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze. Průmyslová hnojiva. Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika. Plasty a syntetická vlákna- vlastnosti, používání, recyklace. Detergenty, pesticidy, insekticidy Hořlaviny - význam tříd bezpečnosti Léčiva a návykové látky</p>	<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>CH-9-6-03 CH-9-6-04 CH-9-7-03 CH-9-7-02 CH-9-7-01</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6. – 7.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozliší základní podmínky a projevy života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.</p> <p>Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.</p> <p>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.</p> <p>Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.</p>	<p>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Vznik a vývoj života, projevy a rozmanitost života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života, Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Viry a bakterie - výskyt, význam, praktické využití.</p> <p>BIOLOGIE HUB Houby bez plodnic - charakteristika pozitivní i negativní vliv na člověka a živé organismy. Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky - výskyt a význam</p>	<p>EV: základní podmínky života</p> <p>EV: ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí</p>	<p>P-9-1-01</p> <p>P-9-1-02</p> <p>P-9-1-03</p> <p>P-9-1-04</p> <p>P-9-2-01</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6. – 7.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Odvodí a na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.</p>	<p>BIOLOGIE ROSTLIN Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod). Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování. Systém rostlin- poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, (Plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj, využití hospodářsky významných zástupců. Význam rostlin a jejich ochrana.</p>	<p>EV: základní podmínky života ekosystémy lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí</p>	<p>P-9-3-01 P-9-3-02 P-9-3-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6. - 7.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje do hlavních taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p>	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Stavba a funkce těla živočichů - živočišná buňka, tkáň, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (prvoci)bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) Projevy chování živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p>	<p>EV: ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí</p>	<p>P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-04 P-9-4-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje do hlavních taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p>	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Stavba a funkce těla živočichů Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - savci Projevy chování živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost</p>	<p>EV – ekosystémy, základní podmínky života</p> <p>EGS: objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p> <p>MKV: etnický původ</p> <p>MDV: vnímání autora mediálního sdělení</p>	<p>P-9-4-01</p> <p>P-9-4-02</p> <p>P-9-4-04</p> <p>P-9-4-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až po stáří. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.</p>	<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady, postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p>		<p>P-9-5-01</p> <p>P-9-5-02</p> <p>P-9-5-03</p> <p>P-9-5-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a možné dopady i ochranu před nimi.</p>	<p>NEŽIVÁ PŘÍRODA Země - vznik a stavba Země Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam, využití zástupců, určování jejich vzorků Vnitřní a vnější geologické procesy - příčiny a důsledky Půdy - složení, vlastnosti, význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější</p>	<p>VGS – objevujeme Evropu a svět</p>	<p>P-9-6-01 P-9-6-02 P-9-6-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		mimořádné přírodní události ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi podnebí a počasí ve vztahu k životu- význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Na příkladu objasní základní principy existence živých a neživých složek ekosystému.</p> <p>Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.</p> <p>Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.</p> <p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody.</p>	<p>Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p> <p>Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírky</p>	EV – základní podmínky života	P-9-7-01 P-9_7-02 P-9-7-03 P-9-7-04 P-9-8-01

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.</p> <p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.</p> <p>Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost</p>	<p>Přírodní obraz Země Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, ročních období, světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas</p> <p>Krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry</p> <p>Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická pásma, výškové stupně</p> <p>Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>ENV - ekosystémy, základní podmínky života</p>	<p>Z-9-2-01</p> <p>Z-9-2-02</p> <p>Z-9-2-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů. Ochrana člověka při ohrožení života – živelní pohromy, opatření, chování, jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	<p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	<p>Z-9-7-01 Z-9-7-02 Z-9-7-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a vybraných států Zvažuje k jakým změnám ve vybraných regionech došlo nebo může dojít</p>	<p>Regiony světa Světadíly, oceány a makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské a kulturní oblasti) Modelové regiony světa- vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a enviromentální problémy, možnosti jejich řešení</p>	<p>OSV - poznávání lidí EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - lidské vztahy</p>	<p>Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Hodnotí na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu.</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.</p> <p>Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.</p> <p>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.</p>	<p>Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p> <p>Regiony ČR - , územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, zahraniční spolupráce se sousedními státy</p> <p>du</p> <p>Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního</p>	<p>EGS - objevujeme Evropu a svět</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>ENV - ekosystémy</p>	<p>Z-9-6-03</p> <p>Z-9-6-04</p> <p>Z-9-6-05</p> <p>Z-9-6-01</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.	regionu, vztahy k okolním regionům,	OSV – mezilidské vztahy ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z-9-6-02

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace.</p> <p>Posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</p> <p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.</p>	<p>Společenské s hospodářské prostředí</p> <p>Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky.</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace</p> <p>Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>Regionální, společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska</p>	<p>OSV – poznávání lidí</p>	<p>Z-9-4-01</p> <p>Z-9-4-02</p> <p>Z-9-4-03</p> <p>Z-9-4-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>Životní prostředí</p> <p>Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin</p> <p>Vztah příroda a společnost – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímají</p> <p>MKV – mezilidské vztahy</p> <p>ENV - vztah člověka k prostředí</p> <p>ENV - ekosystémy</p> <p>ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Z-9-4-05</p> <p>Z-9-4-06</p> <p>Z-9-5-01</p> <p>Z-9-5-02</p> <p>Z-9_5-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p> <p>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary, důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, povrchy, ohniska, uzly, hlavní kartografické produkty, plán, mapa, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat</p> <p>Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah map a plánů, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i v elektronické podobě</p>	<p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Z-9-1-02</p> <p>Z-9-1-01</p>

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na II. stupni ZŠ. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společnosti. Snaží se utvářet pozitivní občanské postoje včetně prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů. Vede žáky k toleranci a respektování lidských práv. Vychovává žáky k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Časová dotace: II. stupeň 10 + 2 vyučovací hodina, dějepis (2;2;2;2), výchova k občanství (1;1;1;1).

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Dějepis
- Občanská výchova

Průřezová témata

Multikulturní výchova – kořeny civilizací, etnické skupiny, postavení menšin, rovnocennost, kulturní diference, rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti, identita, princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ, tolerance, ohleduplnost, úcta k lidem, vede k chápání sociokulturní rozmanitosti, respektování práv jiných.

Osobnostní a sociální výchova – vztahy a soužití ve společnosti, kolektivní činnosti, sebepoznávání, sebepojetí, komunikace, seberegulace, vlastnictví, sociální rozvoj, poznávání lidí - mezilidské vztahy, osobnostní rozvoj, komunikace.

Výchova demokratického občana – lidská solidarita, občan, občanská společnost a stát, lidská práva, politický a hospodářský život, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, pochopení významu řádu a pravidel pro fungování společnosti, dodržování lidských práv, formy participace občanů v politickém životě.

Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy na Zemi, vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí, zdraví, ekologie, ochrana památek obce.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – soužití v rámci celé Evropy, porozumění, jsme Evropané.

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Snaží se rozvíjet takové časové a prostorové představy a empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k tomu, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému poznání sebe sama a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání a jednání druhých v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině i ve společnosti, s hospodářstvím i politickým životem. Učí žáky uplatňovat a respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Učí žáky přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování i jednání a jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní a občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- Chápat probírané oblasti v kontextu
- Vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- Seznámit se s používanými termíny, znaky a symboly a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- Svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory
- Vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím

- Osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- Využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- Uvědoměle přijímat, získávat role ve skupinách
- Seznámit se s utvářením příjemné atmosféry v týmu
- Naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- Poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a cítit potřebu je chránit
- Respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další vývoj
- Rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</p> <p>Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.</p>	<p>Člověk v dějinách Historie, archeologie, pomocné historické vědy, kroniky, pověsti, mýty, legendy, muzea, knihovny, historické prameny. Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách. Práce s časovou osou, přiřazování dějů k ose. Historický čas a prostor.</p> <p>Počátky lidské společnosti Člověk a lidská společnost v pravěku.</p>		<p>D-9-1-01</p> <p>D-9-1-02</p> <p>D-9-1-03</p> <p>D-9-2-01</p> <p>D-9-2-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Žák:	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství</p> <p>Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</p>	<p>Nejstarší starověké civilizace. Kořeny evropské kultury.</p> <p>Antické Řecko a Řím.</p> <p>Sřední Evropa a její styky s antickým Středomořím.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</p>	<p>D-9-3-01</p> <p>D-9-3-02</p> <p>D-9-3-03</p> <p>D-9-3-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Žák:	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.</p> <p>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.</p> <p>Vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.</p> <p>Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.</p>	<p>Nový etnický obraz Evropy.</p> <p>Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj.</p> <p>Islám a islámské říše ovlivňující Evropu.</p> <p>Sámova říše, Velká Morava a Český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě.</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy.</p> <p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev.</p> <p>Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané.</p> <p>VDO - občan, občanská společnost, stát</p>	<p>D-9-4-01</p> <p>D-9-4-02</p> <p>D-9-4-03</p> <p>D-9-4-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve.</p> <p>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.</p> <p>Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.</p> <p>Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.</p> <p>Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.</p> <p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.</p>	<p>Renesance, humanismus, stav a vývoj středověké společnosti.</p> <p>Husitství.</p> <p>Reformace x protireformace.</p> <p>Zámořské objevy.</p> <p>Počátky dobývání světa a důsledky objevů.</p> <p>Český stát a velmoci v 15. – 18. století.</p> <p>Barokní kultura a osvícenství</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané.</p> <p>Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.</p>	<p>D-9-5-01</p> <p>D-9-5-02</p> <p>D-9-5-03</p> <p>D-9-5-04</p> <p>D-9-5-05</p> <p>D-9-5-06</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.</p>	<p>Modernizace společnosti Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět. Vznik USA. Industrializace a její důsledky pro společnost. Sociální otázka. Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa. Revoluce 19.století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů. Politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus. Ústava, Politické strany, občanská práva. Kulturní rozrůzněnost doby. Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>	<p>VGS – principy sociálního smíru a solidarity</p>	<p>D-9-6-01</p> <p>D-9-6-02</p> <p>D-9-6-03</p> <p>D-9-6-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	Moderní doba První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky. Nové politické uspořádání Evropy.	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D-9-7-01 D-9-7-02

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Žák: Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.</p> <p>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.</p> <p>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět.</p> <p>Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.</p> <p>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.</p> <p>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.</p>	<p>Vznik Československa – jeho hospodářsko-sociální a politický vývoj, sociální a národnostní problémy.</p> <p>Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech.</p> <p>Totalitní systémy.</p> <p>Komunismus, fašismus, nacismus.</p> <p>Důsledky pro Československo a pro svět.</p> <p>Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, sociální a kulturní důsledky.</p> <p>Nové politické uspořádání Evropy.</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>VGS – jsme Evropané</p>	<p>D-9-7-01</p> <p>D-9-7-02</p> <p>D-9-7-03</p> <p>D-9-7-04</p> <p>D-9-7-05</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.</p> <p>Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>Posoudí postavení vývojových zemí.</p> <p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.</p>	<p>Rozdělený a integrující se svět</p> <p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření.</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku.</p> <p>Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky.</p> <p>Rozpad koloniálního systému.</p> <p>Mimoevropský svět.</p> <p>Problémy současnosti.</p> <p>Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava.</p>		<p>D-9-8-01</p> <p>D-9-8-02</p> <p>D-9-8-03</p> <p>D-9-8-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.</p> <p>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.</p> <p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.</p>	<p>Člověk ve společnosti: naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</p> <p>kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>MK – princip sociálního smíru a solidarity</p>	<p>VO-9-1-01</p> <p>VO-9-1-02</p> <p>VO-9-1-03</p> <p>VO-9-1-04</p> <p>VO-9-1-05</p> <p>VO-9-1-06</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6. – 9.

Žák: Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.</p> <p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.</p> <p>Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.</p> <p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní</p>	<p>solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování</p> <p>Člověk jako jedinec</p> <p>podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva,</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MV – multikulturalita</p> <p>MV – kulturní diference</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>VO-9-2-01</p> <p>VO-9-2-02</p> <p>VO-9-2-03</p> <p>VO-9-2-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravousebedůvěru.</p> <p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.</p> <p>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.</p> <p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.</p>	<p>adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>peníze – formy placení</p> <p>hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p> <p>banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu;</p>	<p>OSV - kreativita</p>	<p>VO-9-3-01</p> <p>VO-9-3-02</p> <p>VO-9-3-03</p> <p>VO-9-3-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.</p> <p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.</p> <p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</p>	<p>Člověk, stát a právo</p> <p>právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p>		<p>VO-9-3-05</p> <p>VO-9-3-06</p> <p>VO-9-3-07</p> <p>VO-9-4-01</p> <p>VO-9-4-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.</p> <p>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</p> <p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</p> <p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</p> <p>Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.</p> <p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.</p>	<p>státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	<p>VO-9-4-03</p> <p>VO-9-4-04</p> <p>VO-9-4-05</p> <p>VO-9-4-06</p> <p>VO-9-4-07</p> <p>VO-9-4-08</p> <p>VO-9-4-09</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6. – 9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.</p> <p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.</p>	<p>práv k duševnímu vlastnictví právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p> <p>Mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR globalizace – projevy, významné globální problémy</p>		<p>VO-9-4-10</p> <p>VO-9-4-11</p> <p>VO-9-5-01</p> <p>VO-9-5-02</p> <p>VO-9-5-03</p>

Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Časová dotace: I. stupeň 5 vyučovacími hodinami (1;1;1;1;1). II. stupeň 3 + 1 vyučovací hodina, pracovní činnosti (1;1;0;0), volba povolání (0;0;1;1).

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Pracovní činnosti
- Volba povolání

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

Zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně, společná komunikace.

Osobnostní a sociální výchova

Vede k porozumění sobě samému a druhých, rozvíjí dovednosti a schopnosti, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci.

Environmentální výchova

Vede k uvědomování si podmínek života a možnostem jejich ohrožování, rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní jednání občana vůči prostředí.

Mediální výchova

Přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace, umožňuje rozvíjet schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií (tisk, rozhlas, televize, internet).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru, rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní.

Multikulturní výchova

Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. – 5. ročníku.

Vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy - Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se pracovat s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Poznávají vlastnosti materiálů, seznamují se s funkcemi a využitím pracovních pomůcek a s jednoduchými pracovními postupy. Seznamují se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly. Získávají základní poznatky o podmínkách pěstování rostlin. Osvojují si pravidla správného stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování.

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku, předmět Pracovní činnosti - Svět práce v 8. a 9. ročníku. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám školy jsou pro 2. stupeň vybrány tematické okruhy Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů a Svět práce. Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se organizovat a plánovat práci, používat vhodné nástroje, náradí a pomůcky při práci. Vytvářejí si pozitivní vztah k práci a jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Učí se vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, jsou vedeni k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku.

Orientují se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojují si potřebné poznatky a dovednosti významné pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci. Chápejí práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení:

- Praktické osvojování práce podle návodu.
- Vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů.
- Poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech.
- Poznávání vlastností materiálů, surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů:

- Hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů.
- Otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci.
- Seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní:

- Vedení k účinné komunikaci při práci.
- Seznamování s přesným významem pojmů při práci s technickými materiály, při přípravě pokrmů, výklad pojmů souvisejících s volbou povolání.
- Předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální:

- Spolupráce ve dvojici a malé skupině.
- Přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání.
- Uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské:

- Umožnění tvořivého přístupu žáků při plnění zadaných úkolů.
- Pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu.

Kompetence pracovní:

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů.
- Vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě.
- Vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci.
- Vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1.-3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Jednoduchými postupy vytváří předměty z různých tradičních i netradičních materiálů,</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.</p> <p>Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny.</p>	<p>Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát apod. Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti Stavebnice - plošné prostorové, konstrukční, sestavování modelů</p> <p>Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semena v místnosti i na zahradě, pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie</p>	<p>OSV-kreativita -mezilidské vztahy</p> <p>OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV-základní podmínky života</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV-mezilidské vztahy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>ČSP-3-1-01</p> <p>ČSP-3-1-02</p> <p>ČSP-3-2-01</p> <p>ČSP-3-3-01</p> <p>ČSP-3-3-02</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1.-3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování. P	<i>Příprava pokrmů</i> základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, technika v kuchyni - historie a význam		ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4.-5.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy na základě své předvídavosti různé výrobky z daného materiálu.</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>.</p>	<p>Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát apod. Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Konstrukční činnosti stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem</p> <p>Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání -mezilidské vztahy -kreativita</p> <p>MKV – kulturní diference</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV-základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>	<p>ČSP-5-1-01</p> <p>ČSP-5-1-03</p> <p>ČSP-5-1-02</p> <p>ČSP-5-1-04</p> <p>ČSP-5-2-01</p> <p>ČSP-5-2-02</p> <p>ČSP-5-2-03</p> <p>ČSP-5-3-01</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4.-5.

Žák: Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví jednoduchý pokrm. Udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.</p>	<p>pěstování rostlin ze semena v místnosti i na zahradě, pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie</p> <p>Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, technika v kuchyni - historie a význam</p>	<p>MV-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV-mezilidské vztahy</p> <p>MV-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	<p>ČSP-5-3-02</p> <p>ČSP-5-3-03</p> <p>ČSP-5-3-04</p> <p>ČSP-5-4-01</p> <p>ČSP-5-4-02</p> <p>ČSP-5-4-04</p> <p>ČSP-5-4-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 6. - 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>Práce s technickými materiály Organizace a bezpečnost práce, důležité technologické postupy Vlastnosti materiálu, užití v praxi - dřevo, plast, kov Jednoduché pracovní postupy a operace Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Technické náčrty a výkresy, technické informace Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice, řemesla</p> <p>-</p>	<p>OSV - stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu</p>	<p>ČSP - 9-1-01 ČSP - 9-1-02 ČSP - 9-1-03 ČSP - 9-1-04 ČSP - 9-1-05</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 6. - 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy stolu ve společnosti. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.</p>	<p><i>Příprava pokrmů</i> Kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>MV – práce v realizačním týmu MV - recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady EGS a MKV - stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů, multikulturalita MV – kulturní diference OSV - osobní rozvoj, sebepoznání, kultura stolování VDO - osobní zodpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem VDO – občan, občanská společnost, stát</p>	<p>ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Volba povolání

Ročník: 8. - 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.</p> <p>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.</p> <p>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.</p> <p>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.</p>	<p>Svět práce</p> <p>Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace - základní principy, sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci, v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovory u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce,</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí.</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – poznávání lidí</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>ČSP-9-8-02</p> <p>ČSP -9-8-03</p> <p>ČSP-9-8-01</p> <p>ČSP-9-8-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Volba povolání

Ročník: 8. - 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		

Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na II. stupni základních škol. Přináší žákům základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví druhých. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Časová dotace: I.stupeň 10 vyučovací hodiny (2;2;2;2;2). II.stupeň 10 + 2 vyučovací hodiny, tělesná výchova (2;2;2;2), rodinná výchova (1;1;1;1).

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Rodinná výchova
- Tělesná výchova

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznání (poznávání lidí, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí, sociální dovednosti pro předcházení stresům, rozhodovací dovednosti), sebepoznání a sebepojetí-(porozumění sobě samému i druhým, zvládání vlastního chování, utváření pozitivního postoje k sobě samému i druhým) , seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích) hodnoty, postoje, praktická etika (uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, povědomí o odpovědnosti, respektování, pomáhající a prosociální chování, primární prevence sociálně patologických jevů, prevence zneužívání návyk. látek) poznávání lidí(vzájemné poznávání ve skupině-třídě rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí, obrana proti manipulaci a agresi), mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy ,empatie, respektování, podpora, pomoc, řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů v mezilidských vztazích, sociální vztahy, cvičení pozorování a empatického, aktivního naslouchání,), komunikace(organizace vlastního volného času, plánování budoucnosti, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, komunikace, rozhodování v běžných i vypjatých situacích, dovednosti vztahující se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální komunikace v různých situacích)

Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát(vést k aktivnímu postoji při obhajování a dodržování lidských práv a svobod, úcta k zákonu pochopení významu řádu a pravidel pro zajištění bezpečnosti zdraví, motivace k ohleduplnosti a ochotě

pomáhat slabším, získávání vědomí odpovědnosti za vlastní chování, přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, solidarita, tolerance, motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším,
projednat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (globální problémy související se zdravím a jeho ohrožováním, orientace v globálních problémech souvisejících se zdravím, v oboru Tv- hlouběji pochopit souvislosti evropských kořenů olympijských idejí a význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi národy, styl života v evropských rodinách - význam výživy, integrace jedince v rodinných vztazích, tolerance, spolupráce, integrace jedince v rodinných, vrstevnických vztazích, principy slušného chování, nekonzfliktní život v multikulturní společnosti)

Multikulturní výchova – kulturní diference(respektování kulturních, etnických i jiných odlišností), lidské vztahy (integrace jedince v rodinných vztazích)

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí (vnímání života a zdraví jako nejvyšší hodnoty, uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování, vlivy prostředí na zdraví vlastní i zdraví druhých - ekologické zemědělství, problémy současného světa a pochopení důležitosti péče o přírodu při masových sportovních akcích, náš životní styl- spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání,

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení(uvědomování si hodnoty vlastního života, kritický přístup k reklamě, tvorba mediálního sdělení propagujícího zásady zdravého stravování), fungování a vliv médií ve společnosti(vliv médií, reklamy na životní styl, (na chování mladých lidí, na styl života, stravování, vést k aktivnímu postoji při obhajování a dodržování lidských práv a svobod, úcta k zákonu), tvorba mediálních sdělení (varujícího před nebezpečným chováním dětí, rozvoj komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování)

Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu.

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech
- Využívá získané informace v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Používá základní pojmy tělocvičného názvosloví
- Chápe smysl a cíl svých tělovýchovných aktivit
- Řídí a organizuje vlastní tělovýchovnou činnost za pomoci učitele
- Vnímá vlastní pokroky na základě hodnocení učitele a vlastního měření svých výkonů
- Utvářejí komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, pochopí problém a plánuje způsob řešení
- Využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- Řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, hledá nejvhodnější způsoby řešení (i s pomocí učitele)
- Uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- Adekvátně reaguje při úrazu spolužáka, dokáže přivolat pomoc, eventuálně ji umí poskytnout sám

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formuluje své názory
- Vyslechne odlišný názor a zabývá se jím
- Rozumí různým typům sdělení (verbálním i neverbálním), umí na ně reagovat
- Adekvátně komunikuje se spolužáky a dospělými, dodržuje pravidla slušného chování
- Umí vést dialog, obhájit svůj názor vhodným způsobem
- Spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

- Využívá tištěné informace k rozvoji vlastních dovedností

Kompetence sociální a personální

- Chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- Seznámí se s utvářením příjemné atmosféry v týmu
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, podporující sebedůvěru a sebeúctu
- Respektuje pravidla práce v týmu, ve skupině dokáže spolupracovat

Kompetence občanské

- Respektuje přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytnout pomoc dle svých možností, chová se zodpovědně v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví
- Chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy
- Respektuje společenské normy a pravidla soužití, respektuje názory ostatních, je ohleduplný a taktní
- Aktivně se zapojuje do sportovních soutěží, formuje své volní a charakterové vlastnosti
- Chápe vztah své pohybové činnosti a zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, chrání své zdraví
- Podílí se na ochraně životního prostředí
- Aktivně se zapojuje do sportovních soutěží, formuje své volní a charakterové vlastnosti
- Chápe vztah své pohybové činnosti a zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, chrání své zdraví
- Podílí se na ochraně životního prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Vysvětlí role členů komunity(rodiny), uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (rodinného prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</p> <p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p>	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy ve dvojici- kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství <u>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina</u></p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - <u>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví-</u> ochrana zdraví při různých činnostech -odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu) základy 1. pomoci -<u>bezpečné prostředí ve škole a bezpečnost v dopravě-</u>rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	<p>MKV –lidské vztahy(integrace jedince v rodinných vztazích) OSV – mezilidské vztahy(řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů v mezilidských vztazích EV – vztah člověka k prostředí-(náš životní styl- spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání)</p>	<p>VZ-9-1-02</p> <p>VZ-9-1-15</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</p> <p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p>	<p>Zdravý způsob života- výživa a zdraví- zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy.</p> <p>Změny v životě člověka- dětství, puberta, dospívání- tělesné, duševní a společenské změny</p>	<p>EV –vztah člověka k prostředí- (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na zdraví- ekologické zemědělství) EGS –objevujeme Evropu a svět- (styl života v evropských rodinách- význam výživy)</p> <p>MDV –kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-(kritický přístup k reklamě, tvorba mediálního sdělení propagujícího zásady zdravého stravování)</p> <p>OSV –hodnoty, postoje, praktická etika(uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování)</p>	<p>VZ-9-1-07</p> <p>VZ-9-1-05</p> <p>VZ-9-1-06</p> <p>VZ-9-1-09</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p> <p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p> <p>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj-zdravé <u>vyrovnané sebepojetí, sebepoznání,</u> vztah k sobě samému, ke druhým lidem- utváření vědomí vlastní identity <u>Seberegulace</u> – cvičení sebereflexe, sebekontroly k sebeovládání a zvládnutí problémových situací, stanovení osobnostních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a profesionální chování. <u>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</u> – respekt. sebe i druhých - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování -přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání -sebeorganizace čin. a chov.,stanovení os. cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí- (porozumění sobě samému i druhým, zvládnutí vlastního chování, utváření pozitivního postoje k sobě samému i druhým) MDV –tvorba mediálních sdělení(rozvoj komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování) OSV –seberegulace a sebeorganizace(cvičení sebekontroly, sebeovládání, dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích) OSV – mezilidské vztahy(cvičení pozorování a empatického, aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální komunikace v různých situacích, asertivita) OSV – komunikace,organizace vlastního volného času, plánování budoucnosti, stanovování os.cílů a kroků k jejich dosažení)</p>	<p>VZ-9-1-09</p> <p>VZ-9-1-10</p> <p>VZ-9-1-01</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví- význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, tělesná hygiena</p> <p>Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví,, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p>Výživa a zdraví- zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy pohlavní identity</p> <p>Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p>EV –vztah člověka k prostředí(vnímání života a)</p> <p>MDV –fungování a vliv médií ve společnosti(vliv médií na styl života, stravování, kritický přístup k reklamě)</p> <p>OSV –rozvoj schopnosti poznání (sociální dovednosti pro předcházení stresům, rozhodovací dovednosti)</p>	<p>VZ-9-1-11</p> <p>VZ-9-1-14</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním lidských potřeb a hodnotou zdraví.</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich přeskryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita- šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci bezpečné chování a komunikace- komunikace s vrstevníky, neznámými lidmi bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Hodnota a podpora zdraví- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci- složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p>	<p>OSV –poznávání lidí(rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí, obrana proti manipulaci a agresii) VDO- občan, občanská společnost a stát(vést k aktivnímu postoji při obhajování a dodržování lidských práv a svobod, úcta k zákonu) MKV –fungování a vliv médií ve společnosti(vést k aktivnímu postoji při obhajování a dodržování lidských práv a svobod, úcta k zákonu) OSV – hodnoty, postoje, prakt.etika</p>	<p>VZ-9-1-03</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.</p> <p>Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence- <u>stres a jeho vztah ke zdraví-</u> kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>-psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>- <u>ochrana člověka za mimořádných událostí-</u> klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>- <u>ochrana před přenosnými chorobami,</u> základní cesty přenosu nález a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí(vliv prostředí na zdraví)</p> <p>EGS –objevujeme Evropu a svět (globální problémy související se zdravím a jeho ohrožováním)</p>	<p>VZ-9-1-16</p> <p>VZ-9-1-08</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>- ochrana před chronickými <u>nepřenosnými chorobami a před úrazy</u>- prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě, základy první pomoci) Změny v životě člověka a jejich reflexe- <u>sexuální dospívání a reprodukční zdraví</u>- zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity</p>	<p>OSV –hodnoty, postoje, praktická etika(uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování)</p> <p>VDO –občan, občanská společnost a stát(získávání vědomí odpovědnosti za vlastní chování)</p> <p>MDV –fungování a vliv médií ve společnosti(vliv médií na chování mladých lidí)</p>	<p>VZ-9-1-12</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>Rizika ohrožení zdraví- autodestruktivní závislosti- psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerční techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti. Vztahy mezi lidmi a pravidla soužití v prostředí komunity- vrstevnická skupina, spolek, obec Vztahy mezi lidmi a formy soužití- vztahy ve dvojici- kamarádství, přátelství, láska (partnerství, manželství, rodičovství)</p>	<p>OSV-hodnoty ,postoje a praktická etika(primární prevence sociálně patologických jevů)</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí(chápání života jako nejvyšší hodnoty)</p> <p>VDO –občan, občanská společnost a stát(projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně OSV –vzájemné poznávání lidí, mezilidské vztahy(vzájemné poznávání ve skupině-třídě, péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc)</p> <p>MKV –kulturní diferenciacce (respektování kulturních, etnických i jiných odlišností)</p>	<p>VZ-9-1-13</p> <p>VZ-9-1-8</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>Hodnota a podpora zdraví- podpora zdraví a její formy (základní zdroje a příčiny nemocí pomoc nemocným a zdravotně handicapovaným nejčastější příčiny postižení) <u>-ochrana před přenosnými chorobami- epidemie, pandemie</u> <u>-výživa a zdraví- poruchy příjmu potravy</u> - <u>vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví- kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, vliv obytného prostředí na zdraví- světlo, teplo, vzduch</u> Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika(povědomí o odpovědnosti, respektování, pomáhající a prosociální chování) VDO –občan, občanská společnost a stát(pochopení pravidel a zákonů pro fungování společnosti) a odpovědně) EV-vztah člověka k prostředí(vnímání života a zdraví jako nejvyšší hodnoty, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení(uvědomování si hodnoty vlastního života, kritický přístup k reklamě) EV –vztah člověka k prostředí (uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí)</p>	<p>VZ-9-1-04</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích; dopad vlastního jednání a chování</p> <p>Autodestruktivní závislosti- psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, doping ve sportu</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj- dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje a praktická etika (primární prevence sociál. patologických jevů, prevence zneužívání návyk. látek) VDO – občan, občanská společnost a stát (primární prevence sociál. patologických jevů, prevence zneužívání návyk. látek) MDV-fungování a vliv médií ve společnosti (primární prevence sociál. patologických jevů, prevence zneužívání návyk. látek) OSV – mezilidské vztahy (cvičení pozorování a empatického, aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální komunikace v různých situacích, asertivita)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.-3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí propohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru,</p>		<p>TV-3-1-01 TV-3-1-02 TV-3-1-04 TV-3-1-03 TV-3-1-05</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.-3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p> <p>základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <p>průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p>	<p><i>EV</i> – vztah člověka k prostředí - život a zdraví jako nejvyšší hodnota, vliv prostředí na naše zdraví i na zdraví ostatních lidí, péče o přírodu při organizaci sportovních akcí</p> <p>OSV -Kooperační kompetice</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.-3.

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.-3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		<p>lyžování, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p>další pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>)</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p> <p>zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy, zdroje informací o pohybových činnostech</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.-5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití</p> <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí propohybové aktivity</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru,</p>	<p><i><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></i> – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	<p>TV-5-1-01</p> <p>TV-5-1-02</p> <p>TV-5-1-03</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.-5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p>	<p>bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hračka netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p> <p>základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <p>průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p>		<p>TV-5-1-11</p> <p>TV-5-1-12</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.-5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<p>základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>		<p>TV-5-1-07</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.-5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových aktivitách opačné pohlaví.</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p> <p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.</p> <p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>lyžování, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p>další pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>)</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p> <p>zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy, zdroje informací o pohybových činnostech</p>		<p>TV-5-1-06</p> <p>TV-5-1-09</p> <p>TV-5-1-10</p> <p>TV-5-1-04</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.- 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.			TV-5-1-05 TV-5-1-08

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.</p> <p>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.</p> <p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí (sportoviště, příroda, silnice). Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p>	<p>I. Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví (rekreační a vrcholový sport, sport dívek a chlapců)</p> <p>zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného.</p>		<p>TV-9-1-01</p> <p>TV-9-1-02</p> <p>TV-9-1-03</p> <p>TV-9-1-04</p> <p>TV-9-1-05</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech.</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.</p>	<p>II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a náradím estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance úpoly - základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálkynebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry (<i>alespoň dvě hry podle výběru školy</i>) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p>	<p>OSV - kreativita</p>	<p>TV-9-2-01</p> <p>TV-9-2-02</p> <p>školní hřiště, příroda</p> <p>tělocvična</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p>turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>plavání (<i>podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti</i>) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti</p>	<p>OV – mezilidské vztahy</p>	<p>Vycházky v přírodě</p> <p>Podle podmínek školy</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p>lyžování, snowboarding, bruslení <i>(podle podmínek školy)</i> – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; <i>(popř. další zimní sporty podle podmínek školy)</i></p> <p>další (i netradiční) pohybové činnosti <i>(podle podmínek školy a zájmu žáků)</i></p>		<p>První pomoc při úrazech</p> <p>Hygiena práce</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.</p> <p>Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.</p> <p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p>	<p>III. Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroja výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>MV – kulturní diference MV – multikulturalita</p> <p>MV – princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV – základní podmínky života OSV – mezilidské vztahy</p>	<p>První pomoc při úrazech</p> <p>TV-9-3-01</p> <p>TV-9-3-02</p> <p>TV-9-3-03</p> <p>TV-9-3-04</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<p>pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>	<p>OSV – poznávání lidí</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení</p>	<p>TV-9-3-05</p> <p>TV-9-3-06</p> <p>TV-9-3-07</p>

Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k pochopení zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Časová dotace: I. stupeň 2 + 4 vyučovací hodiny (0;0;2;2;2). II. stupeň 4 + 1 vyučovací hodiny (2;1;1;1).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 3. - 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Vyčte informace z daného modelu.</p>	<p>data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka</p>	<p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu med. Sdělení a realit, stavba mediálního sdělení</p> <p>MV – tvorba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>I-5-1-01</p> <p>I-5-1-02</p> <p>I-5-1-03</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 3. - 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů: Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.</p>	<p>řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</p>	<p>MKV – práce v realizačním týmu</p>	<p>I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 3. - 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.</p>	<p>systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, multikulturalita</p>	<p>I-5-3-01 I-5-3-02</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 3. - 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.</p>	<p>hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p>		<p>I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 6.- 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu. Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.</p>	<p>data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy</p>	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání EGS – objevujeme Evropu a svět OSV – kreativita</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebereorganizace OSV – kooperace a kompetice VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	<p>I-9-1-01</p> <p>I-9-1-02</p> <p>I-9-1-03</p> <p>I-9-1-04</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.- 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.</p>	<p>algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>	<p>OSV – kreativita MKV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita</p>	<p>I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.- 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p> <p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů. nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat. Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<p>informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení, kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavení pravidel, úprava požadavků, tabulky či pravidel</p>	<p>OSV – poznávání lidí VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu</p>	<p>I-9-2-06</p> <p>I-9-3-01</p> <p>I-9-3-02</p> <p>I-9-3-03</p> <p>I-9-3-04</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.- 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.</p>	<p>hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>VDO – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – psychohygiena</p> <p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>I-9-4-01</p> <p>I-9-4-02</p> <p>I-9-4-03</p> <p>I-9-4-04</p> <p>I-9-4-05</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 6.- 9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, komunikace, zálohování a archivace dat, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p>		

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na I. a II. stupni ZŠ. Umožňuje žáků jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence, umění a kulturu. Kulturu jako výsledky duchovní činnosti, jako neoddelitelnou součást každodenního života, umění jako proces poznání a dorozumívání se uměleckými prostředky. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění, v tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování pomocí tónů, zvuků, linií, bodů, tvarů, barev atd.

Časová dotace: I.stupeň 12 + 2 vyučovací hodiny, hudební výchova (1;1;1;1;1), výtvarná výchova (1;2;2;2;2). II.stupeň 9 + 1 vyučovací hodina, hudební výchova (1;1;1;1), výtvarná výchova (2;1;1;2).

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Průřezová témata

Multikulturní výchova – kulturní diference - seznámení se s rozmanitostí různých kultur, lepší uvědomění si své vlastní kulturní identity, tradic, hodnot.

Osobnostní a sociální výchova - společné zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity (pružnost nápadů, originality, citlivost), estetika chování a mezilidských vztahů

Výchova demokratického občana – tolerance, vnímavost, schopnost empatie do kulturních potřeb jiných lidí

Enviromentální výchova – ekosystémy - přírodní a sociální prostředí jako zdroj inspirace, vnímání estetických kvalit prostředí.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vztah k evropské a jiné kultuře, význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání

Mediální výchova – kritické vnímání mediálních sdělení - vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit mediální produkci.

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Tyto hudební činnosti vedou žáka k rozvoji jeho hudebnosti, hudebních schopností a následně k hudebním dovednostem sluchovým, rytmickým, pěveckým, intonačním, instrumentálním, hudebně pohybovým a tvořivým. Prostřednictvím těchto činností se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění.

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracuje s vizuálně obraznými prostředky, jejichž prostřednictvím umožňuje žákům tvořivý přístup k práci, zejména porovnáváním dosavadních a aktuálních zkušeností, poskytuje jim uplatnění vlastních pocitů a prožitků. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu komunikace. Výtvarná výchova je založena na tvůrčích činnostech. Umožňuje uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci. Žák je veden k odvaze a chuti uplatnit tyto své jedinečné pocity a prožitky a zapojit se do procesu tvorby a komunikace.

Rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

- Operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- Propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- Vnímat nejrůznější kulturní hodnoty a umělecká díla v jejich vývoji
- Svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory, pocity, prožitky
- Přijmout odlišný umělecký názor a zabývat se jím
- Využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k

plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
Kompetence sociální a personální

- Podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- Naučit se komunikovat prostřednictvím uměleckých prostředků

Kompetence občanské

- Respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví
- Projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění
- Respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich kulturních hodnot

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další vývoj
- Přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, ale i z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. – 3.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zpívá v jednohlase.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché text</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje doprovodné hře.</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p><u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu dvojhlas a vícehlas prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) záznam vokální hudby zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) nota jako grafický znak pro tón zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora pro realizaci písně</p>	<p><u>Multikulturní výchova</u> – kulturní diference, seznámení se s rozmanitostí různých kultur, lepší uvědomění si své vlastní kulturní identity, tradic, hodnot (Je uskutečňováno v průběhu celého školního roku.)</p>	<p>HV-3-1-01</p> <p>HV-3-1-02</p> <p>HV-1-3-03</p> <p>HV-1-3-04</p> <p>HV-3-1-05</p> <p>HV-3-1-06</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. -3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p><u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffovainstrumentáře apod. rytmizace, melodizace, hudební improvizace tvorba předeher, meziher a doher s využitím materiálu písně, hudební doprovod, jednodílná písňová forma hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) záznam instrumentální melodie čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů</p> <p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý takt, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. -3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> kvality tónů délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie melodie vzestupná a sestupná..., zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.- 3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		hudba taneční, pochodová, ukolébavka vztahy mezi tóny souzvuk, akord hudební styly a žánry hudba taneční, pochodová, ukolébavka hudební formy malá písňová forma, rondo, variace interpretace hudby slovní vyjádření (jaká hudba je a proč je taková)		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. – 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</p> <p>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.</p> <p>Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.</p> <p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>	<p><u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu dvojhlas a vícehlas prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) záznam vokální hudby zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) nota jako grafický znak pro tón zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora pro realizaci písně</p>	<p><u>Multikulturní výchova</u> – kulturní diference, seznámení se s rozmanitostí různých kultur, lepší uvědomění si své vlastní kulturní identity, tradic, hodnot</p>	<p>HV-5-1-01</p> <p>HV-5-1-02</p> <p>HV-5-1-03</p> <p>HV-5-1-04</p> <p>HV-5-1-05</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. – 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.</p> <p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</p>	<p><u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffovainstrumentáře apod. rytmizace, melodizace, hudební improvizace tvorba předeher, meziher a adoher s využitím materiálu písně, hudební doprovod, jednodílná písňová forma hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) záznam instrumentální melodie čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů <u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý takt, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p>		<p>HV-5-1-06</p> <p>HV-5-1-07</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> kvality tónů délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie melodie vzestupná a sestupná..., zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. - 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		hudba taneční, pochodová, ukolébavka vztahy mezi tóny souzvuk, akord hudební styly a žánry hudba taneční, pochodová, ukolébavka hudební formy malá písňová forma, rondo, variace interpretace hudby slovní vyjádření (jaká hudba je a proč je taková)	Mediální výchova – kritické vnímání mediálních sdělení - vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit mediální produkci.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6. – 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje své získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a při mluveném projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase.</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.</p>	<p><u>Vokální činnosti</u> Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách. Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti, reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písni pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)</p>	<p>OSV – komunikace (umění jako prostředek komunikace)</p> <p>OSV – kreativita (rozvoj smyslového vnímání)</p> <p>EV – vztah člověka k přírodě (citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy)</p>	<p>HV-9-1-01</p> <p>HV-9-1-02</p> <p>HV-9-1-03</p> <p>HV-9-1-04</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6. – 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.</p> <p>Vyhledávání souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem.</p> <p>Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu.</p> <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instr. skladby</p> <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <p>Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Záznam hudby - noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby.</p> <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p>	<p>OSV – kreativita</p>	<p>HV-9-1-05</p> <p>HV-9-1-06</p> <p>HV-9-1-07</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6. – 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy.</p> <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění.</p> <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace.</p> <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko – metrické, harmonické.</p> <p>Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.</p> <p><u>Poslechové činnosti</u> -</p> <p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitá ve skladbě a jejich význam pro pochopení díla</p>	<p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – mezilidské vztahy v lidové písni</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6. - 9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		<p>Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi.</p> <p>Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.</p> <p>Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí.</p>	<p>EGS – jsme Evropané (česká hudební „emigrace“)</p> <p>MKV – multikulturalita (respektování a rozmanitost různých kultur)</p> <p>EGS – jsme Evropané (kulturní tradice, česká hudební „emigrace“, čeští skladatelé ve světě)</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovná je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p> <p>Vnímá události různými smysly a vyjadřuje je.</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovná se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>Uspořádání objektů do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</p>	<p>EV – Ekosystémy, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, rozvoj schopností poznávání, řešení problému a rozhodovací dovednosti (uskutečňováno v průběhu celého školního roku)</p>	<p>VV-3-1-01</p> <p>VV-3-1-02</p> <p>VV-3-1-03</p> <p>VV-3-1-04</p> <p>VV-3-1-05</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 3.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		<p>Uplatňování subjektivity – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama.</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace</p> <p>Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnání s vlastní interpretací</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – 5.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</p> <p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních</p> <p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě zkušeností</p> <p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě; k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postup.</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>Uspořádání objektů do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</p> <p>Uplatňování subjektivity – prostředky pro vyjádření emocí,</p>	<p>OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání, sebepojetí, komunikace, rozvoj schopností poznávání, řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV – ekosystémy, vztah člověka k přírodě, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>VV-5-1-01</p> <p>VV-5-1-05</p> <p>VV-5-1-02</p> <p>VV-5-1-03</p> <p>VV-5-1-04</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – 5.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p>pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky. Rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák</p>	<p>OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání, sebepojetí, komunikace, rozvoj schopností poznávání, řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>	<p>VV-5-1-06</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – 5.

Žák Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	pohybuje Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.</p> <p>Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – poč. grafika, fotografie, video, animace.</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textura; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh), ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</p>	<p>Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení</p>	<p>VV-9-1-01</p> <p>VV-9-1-02</p> <p>VV-9-1-03</p> <p>VV-9-1-04</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.</p> <p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p> <p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, el.média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <p>Uplatňování subjektivity- Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika,; rozlišení,</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</p> <p>Mediální výchova – vnímání autora mediálního sdělení</p>	<p>VV-9-1-05</p> <p>VV-9-1-06</p> <p>VV-9-1-07</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.-9.

Žák	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		<p>výběra uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p> <p>Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání a zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu;</p>		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.-9.

Výstup Žák	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

I.stupeň

Osobnostní a sociální výchova	I.	II.	III.	IV.	V.
Rozvoj schopnosti poznávání	Čj, M, Prv, Vv	Čj, M, Prv, Pč, Vv	Čj, M, Prv, Vv	Pč, Čj, M, VI, Př, Vv	Pč, Čj, M, VI, Př, Vv
Sebepoznání a sebepojetí	Čj, Prv, Vv, Tv	Čj, M, Prv, Vv, Tv	Vv, Prv, Tv, Čj	Čj, Vv	Čj, Vv
Seberegulace a sebeorganizace	Čj, M, Prv, Tv	Čj, M, Prv, Tv	M, Prv, Tv, Čj	Čj, VI, Př	Čj, VI, Př, Pč
Psychohygiena	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	M, Prv, Čj	Čj, Př	Čj, Př
Kreativita	Čj, Prv, Pč, Vv	Čj, Prv, Pč, Vv	Pč, Vv, Čj	Čj, VI, Př, Pč, Vv	Čj, VI, Př, Pč, Vv
Poznávání lidí	Čj, Prv, Vv	Čj, Prv, Vv	Prv, Vv	Čj, VI, Vv	Čj, VI, Vv, Aj
Mezilidské vztahy	Čj, Prv, Pč, Tv	Čj, Prv, Pč, Tv	Aj, Prv, Pč, Tv, Čj	Aj, Pč, VI, Př	Aj, Pč, VI, Př
Komunikace	Čj, Vv	Čj, Vv	Vv, Aj, Čj	Aj, VI, Vv	Aj, VI, Př, Vv
Kooperace a kompetice	Čj, Prv, Tv	Čj, Prv, Tv	Aj, Prv, Tv	Čj, Aj, VI	Aj, Pč, VI
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv, Pč, Vv	M, Prv, Pč, Vv	Prv, Vv, Pč	Pč, VI, Př, Vv	Pč, VI, Př, Vv
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv	Prv, M	Prv	Př	Př
Výchova demokratického občana					
Občanská společnost a škola	Prv	Prv	Prv	VI	

Občan, občanská společnost a stát	Prv	Prv	Prv	VI, In	VI, In
Formy participace občanů v politickém životě			Prv	VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
Evropa a svět nás zajímá				M, VI, In	Tv, VI, In
Objevujeme Evropu a svět				M, VI	M, VI, Tv
Jsme Evropané				VI	VI, Tv
Multikulturní výchova					
Kulturní diference	Čj, Prv, Hv	Čj, Prv, Hv	Prv, Hv, Čj	Pč, Čj, VI, Př	Čj, VI, Př, Hv
Lidské vztahy	Prv	Prv	Prv, M	VI, In, Př	VI, In, Pč, Př
Etnický původ				VI	VI, Př
Multikulturalita				VI, In, Hv	VI, In, Hv, Pč
Princip sociálního smíru a solidarity				VI	VI
Environmentální výchova					
Ekosystémy	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Vv, VI, Př	Vv, VI, Př

Základní podmínky života	Prv, Pč	Prv, Pč	Prv, Pč	Pč, Vl, Př	Pč, Vl, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv, Pč	Vv, Vl, Př, Pč	Vv, Vl, Př, Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv, Vv	Prv, Vv, M	M, Vv, Prv	M, Pč, Vl, Př, Vv	M, Pč, Vl, Př, Vv
Mediální výchova					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj, Př, In, Hv	Čj, Př, In, Hv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Pč	M	Čj, Pč, In, Hv	Čj, Pč, In, Hv
Stavba mediálních sdělení				Čj, In	Čj, In
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj, In, Hv	Čj, In, Hv
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj, In, Př	Čj, In, Př
Tvorba mediálního sdělení					In
Práce v realizačním týmu					In, Pč

Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků
II.stupeň

Osobnostní a sociální výchova	VI.	VII.	VIII.	IX.
Rozvoj schopnosti poznávání	Aj, In, M, F, Z	Čj, Aj, Rj, Nj, In, F	Aj, Čj, Rj, Nj, M, Rv, In, Z	Aj, Rj, Nj, M, F, In
Sebepoznání a sebepojetí	Pč	Rv, Nj	Ov, Pč, In, Nj	VP, In, Nj
Seberegulace a sebeorganizace	In	In, Rv	In	In, M
Psychohygiena	In	In	In, M	In
Kreativita	Hv, Vv, ZI, In, Tv	Hv, Vv, In, Tv, Nj	Hv, Ov, Vv, Tv, Nj	Hv, Vv, Tv, Nj
Poznávání lidí	Aj, Čj, F, Tv	Aj, Rv, Tv, Nj, Z	Aj, In, Tv, Nj, Pč	Aj, Rv, Čj, In, Tv, Nj, Z, Pč
Mezilidské vztahy	Aj, Ov, Rv, F, Tv, M, Hv	Aj, Rj, Rv, Tv, Nj, Hv	Aj, Ov, Rj, Tv, Nj, Z, M, Hv	Aj, D, Rj, Rv, Tv, Nj, M, Hv
Komunikace	Aj, Čj, ZI, In, Tv, Pč, Hv	Aj, Čj, Rv, Nj, In, Tv, Hv	Čj, Aj, Nj, Ov, In, Tv, Pč, Hv	Aj, Nj, VP, In, Tv, Pč, Hv
Kooperace a kompetice	Aj, In	Aj, In	Aj, In	Aj, In
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	M	M, Pč	M, Pč
Hodnoty, postoje, praktická etika	Rv	Rv	Ov, Rv, Pč	Rv, Pč
Výchova demokratického občana				
Občanská společnost a škola		In, Nj	In, Nj	In, Nj

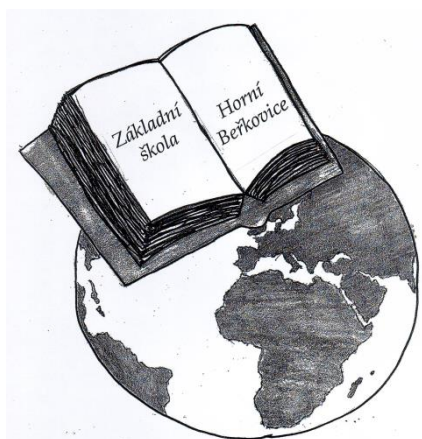
Občan, občanská společnost a stát	Pč	D, Ov, Rv	D, Rv, In	Rv, In
Formy participace občanů v politickém životě		Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	In	In	In	In, Ov, D
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Aj, M	Aj, Čj, Nj, Z	Aj, Nj, M	Aj, Nj, Z
Objevujeme Evropu a svět	Rv, In	Rj, Nj, In	Rj, Nj, Rv, In, Z, Př	Rj, Nj, Př, In
Jsme Evropané	D, Vv, Čj, Pč,	D, Vv	D, Vv, Čj, Př	Vv, Čj
Multikulturní výchova				
Kulturní diference	Aj, Čj, In, Tv	Aj, Čj, In, Tv, Ov, Pč	Aj, Čj, In, Tv	Aj, Rv, In, Tv
Lidské vztahy	Aj, Rv, Tv	Aj, Tv, Nj, Z	Aj, In, Tv, Nj, F	Aj, In, Tv, Nj, Z
Etnický původ			Př	
Multikulturalita	In, Tv, Pč	In, Tv, Ov, Čj	In, Tv, Čj, Nj	In, Tv, Čj, Nj, M
Princip sociálního smíru a solidarity	Tv		Ov	D
Environmentální výchova				
Ekosystémy	Z	Př	Př, Z	Z

Základní podmínky života	Př, F	Př	Př, Ch, F	Př, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ov, In, F, Pč	In, F, Př, Pč	In, F, Ch, Z	Ov, In, Z, Ch, F
Vztah člověka k prostředí	Rv, Čj, F, Pč, M, Hv	Ov, Př, Rv, F, Hv	Čj, Rv, In, Ch, M, Hv	Rv, In, Z, M, Hv
Mediální výchova				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Rv, Čj, In, Pč	Pč	In	Rv, In, Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			In	In
Stavba mediálních sdělení		Čj		Čj
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj, Vv, In, Př	Vv, In
Fungování a vliv médií ve společnosti	In	Rv	Rv, In	Rv, Čj, In, M
Tvorba mediálního sdělení	Aj, Vv, In, Tv, Z	Aj, Vv, Rv, Nj	Aj, In, Vv	Aj, In, Vv, F, Čj
Práce v realizačním týmu	In, Pč		In	In

Příloha č.1

9. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností

Základní škola Horní Beřkovice

**Ochrana člověka
za běžných rizik a mimořádných událostí**

Témata ochrany člověka za mimořádných událostí jsou v průběhu roku zařazována do jednotlivých předmětů a v dubnu je realizován projektový týden s praktickým výcvikem.

Vymezení problematiky ochrany člověka
za běžných rizik a mimořádných událostí

1. Rozložení výstupů a učiva na 1. stupni ZŠ
2. Rozložení výstupů a učiva na 2. stupni ZŠ
3. Metody a formy práce
4. Přílohy
 - Příloha A: Začlenění problematiky ve ŠVP ZŠ Horní Beřkovice
 - Příloha B: Testové otázky pro jednotlivé ročníky

1. Rozložení výstupů a učiva na 1. stupni ZŠ

Základem osvojování dovedností a způsobů jednání je praktický nácvik a provádění ukázek, které jsou součástí výuky v každém ročníku. Pro efektivitu vzdělávání a výchovy jsou doporučovány metody prožitkové pedagogiky (praktický nácvik, skupinový trénink, simulační hry). Rozsah vědomostí i nácviku dovedností je pak třeba volit vždy přiměřeně vzhledem k věku a schopnostem žáků.

1. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvijet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstat samostatně v obtížné situaci

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí

b) přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů)

c) v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku)

Učivo:

- **Sebeochrana, pomoc a prevence rizik**
 - důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště
 - kdy a jak přivolat pomoc, koho požádat o pomoc, jak se chránit a jak předcházet úrazům, otravám a jiným ohrožením (vazba na řešené běžné rizikové situace v různém ročním období, prostředí a při různých činnostech, včetně železniční a silniční dopravy)
 - doma – neznámý člověk (telefon, zvonek u dveří internet), zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky – jejich hranice, nevhodné trestání), komunikace a pomoc rodičů, učitelů
 - bezpečný odchod z domova – klíče, výtah
 - venku – volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí nebo městě
 - správné vedení – vysvětlení pojmů a významu – kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života
 - záchranáři, uniformy, činnosti
 - co se se mnou může stát, když se bojím nebo si nevím rady, jak to mohu zvládnout a co mám dělat;
- **Požáry**
 - oheň – požár
 - prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma
 - největší rizika požáru
 - ochrana při požáru a přivolání pomoci
 - pravidlo – zastav se – lehni si – kutálej se

2. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu; posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) odhadne riziko/nebezpečnou situaci

b) dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných

Učivo

Opakování učiva z předchozího ročníku (diskuze, poznatky, zkušenosti)

- **První pomoc**
 - zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby, nácvik komunikace
 - základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních
- **Péče o zdraví a prevence rizik**
 - opakování učiva 1. ročníku + rozšíření o nové poznatky, zkušenosti, příběhy a otestování správné reakce dětí (rozpoznání rizik i schopnosti pomoci)
 - základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních v souvislosti s osvojováním učiva v oblasti rizik úrazovosti a onemocnění
 - bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech
- **Požáry a jejich rizika**
 - základní označování nebezpečných látek
 - základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, výbuchu, ozáření, poleptání (kyselinou, louhem, příčiny a prevence vzniku požáru mimo domov
 - správné chování při požáru
 - přivolání pomoci, ohlášení požáru
- **Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví**
 - správné vedení – vysvětlení významu pojmů: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost apod.
 - příklady ze života
 - jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci

3. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet u žáků schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky,

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost

b) jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy

c) rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén)

d) chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby

Učivo

- **Opakování učiva z předchozího ročníku** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **První pomoc** (opakování a rozvíjení učiva osvojeného ve 2. ročníku)
- **Mimořádné události**
 - seznámení s pojmem
 - nejčastější mimořádné události (povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek)
 - varování před nebezpečím (konkretizace různých způsobů varování, varovný signál Všeobecná výstraha)
 - zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky)
- **Požáry** (modelové situace způsobů chování při požárech), nebezpečí zábavní pyrotechniky
- **Péče o zdraví a prevence rizik**
 - bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
 - nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem
 - citlivé a věku odpovídající vysvětlení podstaty rizikového chování (v souvislosti se šikanou, drogami, fyzickým a duševním násilím, agresivitou), jejich možných dopadů na zdraví (fyzické i duševní), pomoc v nouzi, příklady ze života
 - co mi může pomoci, když jsem v mimořádné situaci

4. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet u žáků schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů měst a map

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích

b) zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm

c) rozezná označení uzávěrů vody a plynu

d) poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu)

e) přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího

Učivo:

- **Opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví**
 - vysvětlení významu pojmů: poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost apod., příklady ze života
 - evakuace (obecně)
 - označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektřiny, označení východů (ve škole)
 - bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
 - rizika letních prázdnin
 - nálezy neznámého předmětu, látky, munice; sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory; železniční vagony
- **Požáry a jejich rizika**
 - příčiny vzniku požárů
 - požáry v přírodě, lesní požáry
 - největší rizika požáru
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
 - různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla, nácvik
 - rizika u vody (bazény, vodní plochy, horské potoky, řeky, moře, tobogany), přecenění sil, nebezpečí jezů na řekách, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí (pozn.: lze zařadit i do 3. ročníku ve vazbě na plavecké kurzy), záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách
 - co se se mnou může stát v nebezpečných situacích

5. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet u žáků dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony (resuscitace)

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby*
- b) v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem*
- c) ošetří úrazy různého charakteru*
- d) charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému*
- e) rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár*
- f) pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc*

Učivo:

- **Opakování učiva z předchozích ročníků** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **Integrovaný záchranný systém** (složky, význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně))
- **Požáry a jejich rizika**
 - způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru
 - hasicí přístroje (obecně)
 - evakuace při požáru, nácvik evakuace
 - evakuační plán – význam, náčrt evakuačního plánu (doma), požární hlásiče
 - úniková cesta, druhy únikových cest, význam značek označujících únikové cesty
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
 - resuscitace (praktická ukázka, nácvik)
 - přivolání pomoci, nahlášení události (praktický nácvik)
 - prevence rizik letních a zimních sportů (cyklistika, bruslení, výškové sporty, vodní sporty, horská turistika, lyžování, snowboarding aj. – výstroj a výzbroj)
 - rizika otrav, jejich příčiny a příznaky (léky, houby, jedovaté rostliny, zkažené potraviny, plyn, alkohol, cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, neznámé a nebezpečné látky ve sklepích, na skládkách odpadu)
 - rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů
- **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**

- vysvětlení pojmů: skutečné hodnoty, citová a mravní zralost, pomoc, neštěstí, přátelství, trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana (obecně), kyberšikana (obecně), násilí psychické a fyzické (obecně), linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana slabších, dobrý skutek, síla odpouštění, ochrana identity, sebepoškozování, sebevraždy, ohrožení a poruchy duševního vývinu v dětství a dospívání, psychické újmy virtuálního světa
- rizika a možné dopady – nevhodné dotyky, obtěžování, fotografování
- základy zvládání stresových stavů
- nebezpečí internetu

2. Rozložení výstupů a učiva na 2. stupni ZŠ

6. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet u žáků schopnost adekvátně se chovat v případě vzniku mimořádné události a nařízené evakuace

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci

b) rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu

c) ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi; osvojené dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení

d) poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí

Učivo:

- **Klasifikace mimořádných událostí**
 - mimořádné události způsobené přírodními vlivy, havárie, antropogenní události (viz základní pojmy)
 - vysvětlení pojmu mimořádná událost, základní rozdělení mimořádných událostí s uvedením příkladů
- **Varovný signál „Všeobecná výstraha“**
 - činnost při varovném signálu, druhy signálů, náhradní způsoby varování
 - funkce varovných signálů, rozdíly v signálech (ukázky), činnost po zaznění varovného signálu, další způsoby varování, obecné zásady opuštění bytu, opuštění bytu při povodni, požáru apod.
- **Evakuace**
 - průběh evakuace – na koho se vztahuje, kdo je evakuován přednostně, kdo nebývá evakuován (osoby podílející se na záchranných pracích)
 - evakuační zavazadlo, příprava a obsah evakuačního zavazadla
 - evakuační a přijímací střediska, jejich funkce, co tato střediska zajišťují
 -
- **Ukrytí, nouzové přežití** (pojmy ukrytí, nouzové přežití, humanitární pomoc)
- **Povodně a zátopové oblasti**
 - přívalové deště, blesková povodeň, protržení hráze, rozvodněné toky
 - co je povodeň, jak povodeň vzniká, rozdělení povodní, povodně, které postihly ČR v minulých letech

- zásady chování před, při a po povodni, pokyny zasahujících složek, návrat do obydlí, zřícení domu, závaly
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
 - stavy bezprostředně ohrožující život, výkony zachraňující život; polohování – protišoková poloha, autotransfuzní poloha, zotavovací poloha, přenášení, transport raněného, ošetření
 - dopravní nehody – jejich prevence, pomoc v případě dopravní nehody
 - zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem, zlomeninách, otřesu mozku, astmatických a epileptických záchvatech, apod.
- **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**
 - různé strategie zvládnání stresových situací
 - prevence šikany
 - návykové látky – co jsou návykové látky, jak ohrožují zdraví a psychiku, protidrogová prevence, odmítání drog, jak se zachovat v případě, že jsou drogy ve škole nebo v jejím okolí, pomoc v různých situacích souvisejících s drogami
 - prevence rizik fyzického a duševního násilí spojených s internetem (osobní bezpečí na internetu, ochrana soukromí, ochrana osobních dat, cizí lidé, anonymita, ohrožení, násilí, psychické týrání, kyberšikana a její možné dopady)
 - prevence agresivity (formy agrese, její zvládnání, její dopady na duševní a fyzické zdraví agresora i oběti), prevence násilí namířenému proti sobě, jiným osobám a majetku
- **Prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi (práce/hry s PC, používání chemických látek v domácnosti, používání elektrického nářadí a přístrojů v domácnosti)**

7. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet u žáků znalosti a dovednosti potřebné pro prevenci požárů a pro adekvátní reagování v případě požáru

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, popíše princip hoření a klasifikuje požáry podle tříd*
- b) charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru*
- c) rozdělí hasicí přístroje vzhledem k třídám požáru a v případě potřeby je správně použije*
- d) bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí*
- e) poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření*
- f) aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů a dopadů, poskytne první pomoc*
- g) vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi*

Učivo:

- **Požáry a jejich rizika**
 - rozdíl mezi ohněm a požárem, rizika požáru (snížený obsah kyslíku v ovzduší, zvýšená teplota, kouř, toxicita vznikajících zplodin hoření), princip hoření, třídy požáru, příčiny vzniku požáru, předcházení požáru, postupy v případě požáru, manipulace s otevřeným ohněm v přírodě, nebezpečí zábavní pyrotechniky, nebezpečnost látek, třídění látek do kategorií dle jejich hořlavosti, hasicí přístroje – druhy a jejich správné použití, fáze požáru, kategorie hoření
- **Ochrana před úrazem elektrickým proudem** (nebezpečí lezení na sloupy a stožáry elektrického vedení, dotýkání se drátů na zemi, lezení na elektrické lokomotivy, nebezpečí od poškozených zásuvek, vypínačů, přívodových šňůr, elektrických spotřebičů v domácnosti, elektrických sekaček, apod.)
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
 - praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů
 - tepelná poranění (příčiny – působení teploty na lidský organismus, popáleniny, opařeniny, omrzliny, úpal, úžeh), příznaky a poskytnutí první pomoci či jejich ošetření

- otravy alkoholem, léky, drogami, houbami, chemickými látkami – pevnými, tekutými, plynnými), jejich příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
- vnitřní a vnější krvácení – příznaky a poskytnutí první pomoci, stavění krvácení a ošetření
- rány – řezné, sečné, bodné, střelné aj. – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
- mechanické poranění oka, poleptání oka – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
- poranění hrudníku, břicha – příčiny, příznaky a poskytnutí pomoci
- **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**
 -
 - drogová prevence – legální a nelegální drogy – jednotlivé druhy drog a jejich účinky na fyzické a psychické zdraví, příklady z praxe
 - prevence agresivity (formy agrese, její zvládnání, její dopady na duševní a fyzické zdraví agresora i oběti), prevence násilí namířenému proti sobě a na jiné osoby
 - záškoláctví (formy záškoláctví, jeho možné dopady na duševní a fyzické zdraví)
 - volný čas (party, kamarádi, co je spojuje, čemu se věnují, vlastnosti vůdce party, postavení v partě, co je dobře a co je špatně)
 - jak poznám, že je někdo ve stresové situaci
 - základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací

8. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků schopnost rozpoznávat příčiny a projevy rizikového chování a rizikových činností, včetně jejich možných dopadů na duševní a fyzické zdraví, a aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech na všech místech, kde se pohybuje

Dílčí výstupy (RVP):

Žák:

- a) uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě*
- b) charakterizuje havárie a antropogenní události*
- c) aktivně se v případě těchto mimořádných událostí chrání*
- d) charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylaxe*
- e) rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné, předchází, rizikům, v případě nebezpečí adekvátně reaguje*
- f) rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých*

Učivo:

- **Integrovaný záchranný systém** (význam integrovaného záchranného systému, základní a ostatní složky, záchranné a likvidační práce)
- **Mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, krizový stav**
- **Individuální ochrana**
- **Improvizovaná ochrana** (prostředky, jejich využití doma, nácvik jejich používání)
- **Havárie, antropogenní (viz základní pojmy) události** (základní charakteristika, členění, nejfrekventovanější havárie a antropogenní události, dopady havárií, označování nebezpečných látek, bezpečnostní a výstražné tabulky)
- **Havárie s únikem nebezpečných látek**
 - základní druhy nebezpečných látek, nejčastější příčiny havárií s únikem nebezpečných látek, jaká rizika hrozí v okolí školy, příklady největších havárií, havarijní plán)
 - prevence vzniku havárií, chování v případě vzniku havárie, zásady chování v případě havárií, dekontaminace
 - šíření nebezpečných látek při haváriích (znaky a projevy havárií s únikem nebezpečných látek)

- **Radiační havárie jaderných energetických zařízení** (charakteristika a účinky ionizujícího záření na člověka, havárie radiačních zařízení, jak fungují české jaderné elektrárny, chování při radiační havárii)
- **Terorismus, extremismus** (formy, typy, nové hrozby, podezřelé předměty a poštovní zásilky, anonymní oznámení o uložení bomby (sankce), ohrožení výbušnými látkami, kybernetický terorismus, ochrana sebe a okolí)
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
 - praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů, zajištění základních životních funkcí při zástavě dechu, krevního oběhu, masivním krvácení a poruchách vědomí
 - poranění páteře – příčiny, příznaky, poskytnutí první pomoci
 - úraz elektrickým proudem, zásah bleskem – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
 - tonutí – příčiny, záchrana a poskytnutí první pomoci, praktický nácvik záchrany tonoucího
 - zajištění intoxikací a křečových stavů, otravy (alkohol, drogy, léky, houby, chemické látky apod.)
-
- **Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému** (alkohol, nikotin, gambling, násilné chování)
 - rozpoznávání vlivu stresu na jedince
 - základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací

9. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjí u žáků schopnost aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na všech místech, kde se pohybuje a znát prevenci v péči o zdraví a umět poskytnout adekvátní pomoc v případě úrazu či násilí

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě*
- b) *charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy*
- c) *prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí*
- d) *prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě, uplatňuje je v modelových situacích*
- e) *vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí, není lhostejný a ví kde a jak zajistit pomoc*
- g) *chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví*
- h) *rozpozná rizikové prostředí a činnosti a vyhýbá se jim*

Učivo

- **Základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy**
 - charakteristika a vznik mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy, příklady největších mimořádných událostí tohoto charakteru (bouře a její doprovodné jevy, vichřice, silné mrazy, sněhové kalamity, extrémní teplo, dlouhotrvající sucha a teplotní inverze, laviny, sesuvy půdy, a další)
 - zásady chování při vzniku jednotlivých mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy
- **Přežití v přírodě** (orientace v terénu, tvorba improvizovaného přístřešku, možnosti a způsoby signalizace, značení tras pochodu, lesní plodiny, rostliny, živočichové, brodění se vodním tokem, jak získat pitnou vodu, ochrana před nebezpečnou zvěří, rozdělení ohně, a další)
- **Prevence úrazů a nemocí souvisejících s prací, zásady bezpečného chování - návaznost na učivo osvojované v předchozích ročnících**
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
 - praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů
 - dopravní nehody – nahlášení dopravní nehody, zajištění vlastní bezpečnosti, aktivní postup při poskytování první pomoci raněným)
 - první pomoc při úrazu elektrickým proudem

- ztrátová poranění a poranění kostí, svalů, kloubů – příčiny; poskytnutí první pomoci
- cukrovka, infarkt, mozková cévní příhoda, křeče, mdloba, kolaps, akutní zánět slepého střeva, febrilní křeče, invazivní meningokokové onemocnění a další onemocnění – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
- **Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému**
 - prevence fyzického a duševního násilí u dívek a slabších jedinců
 - prevence fyzického a duševního násilí na dětech a slabších jedincích, v souvislosti s činnostmi náboženských hnutí a sekt (znaky sekt a jejich možné nebezpečí)
 - drogy, infekční onemocnění, přenosné choroby
 - jak působí stres na moje tělo, mysl a chování
 - základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací

3. Metody a formy práce

Metody a formy výuky musí být vybírány s ohledem na obsah konkrétního učiva jednotlivých ročníků a na výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Metody a formy práce si učitelé volí podle svých zkušeností, potřeb a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu, mezipředmětové vztahy a potřeby žáků. K tomu uplatňují vhodnou motivaci, která umožní stimulaci práce žáků. Potřebné je také klást důraz na podporu samostatné práce žáků, zejména na osobní zodpovědnost, samostatnost, schopnost spolupráce a týmové kooperace se záměrem odpovídajícího sebehodnocení a uvědomění si svých možností a usměrňování žakovských postojů. K tomu lze využívat:

- samostatnou práci žáků,
- skupinovou práci,
- vyhledávání informací,
- přípravu referátů,
- kreslení a malování,
- prezentace písemných, ústních a jiných prací,
- společné hodnocení,
- analýzy výsledků, „simulace“ SWOT analýzou,
- a další metody dle uvážení.

Významnou součástí teoretické výuky je používání názorných pomůcek v různé formě, které žákovi usnadňují pochopení učiva:

- odborná literatura,
- nástěnné obrazy,
- interaktivní tabule a počítače,
- učebnice a učební texty,
- pracovní listy,
- internet,
- výuková videa,
- dokumentární ukázky a fotografie,
- exkurze.

K procvičování a upevňování učiva lze využívat různých forem:

- praktická cvičení,
- hry a soutěže,
- diskuse (zkušenosti, příklady ze života, poznatky, zážitky),
- dramatizace, simulační metody,
- pokusy,
- nácvik požadovaného chování,
- tvorba náskresů variant řešení situací,
- výuka a poznávání v terénu (dle prostředí, období, činnosti),
- projekty,
- spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému a nestátními neziskovými organizacemi – besedy, ukázky, společné nácviky, praktické výcviky (nadstavbová forma po základní výuce a základním vzdělávání probíhajícím plně v rámci školy), návštěvy přímo na stanicích.

Velký důraz by měl být kladen na propojenost učiva, pokud je problematika řazena do různých vyučovacích předmětů, a na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka. Důležité je rámcové opakování učiva z předchozích ročníků a dále rozšiřování a stupňování znalostí, navazujícím prohlubováním nácviku dovedností, s využitím rozdílných forem a metod výuky (individuální prožitky prohlubují nácvik dovedností). Praktické vyučování umožní žákům využít teoretické poznatky v praxi, ověří a rozšíří jejich znalosti tak, aby žák získal jistotu při provádění praktických činností, byl samostatný, dokázal prakticky použít nabyté znalosti a dovednosti při řešení a plnění praktických úkolů.

Jeden týden v měsíci dubnu bude věnován ochraně člověka za běžných rizik a mimořádných událostí v rámci projektových dnů.

Příloha A

Začlenění problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí do ŠVP Základní školy Horní Beřkovice od 1.9.2013

CIZÍ JAZYK

2. stupeň

Interaktivní řečové dovednosti

- ▶ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích

Učivo

Jednoduchá sdělení – žádost o pomoc, prosba, omluva, poděkování, informace ...

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

1. stupeň

Základy práce s počítačem – 1. a 2. období

- ▶ respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady

Učivo

zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. stupeň

Místo, kde žijeme – 1. období

Očekávané výstupy

Žák

- ▶ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

Učivo

domov – orientace v místě bydliště

škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy

Místo, kde žijeme – 2. období

Očekávané výstupy

- ▶ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

Učivo

Okolní krajina – působení lidí na krajinu, orientační body a linie

Evropa a svět – cestování

Lidé kolem nás – 2. období

- ▶ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

- ▶ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

Učivo

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování

Rozmanitost přírody – 2. období

- ▶ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

Učivo

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí

Člověk a jeho zdraví – 1. období

- ▶ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- ▶ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ▶ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě
- ▶ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Člověk a jeho zdraví – 2. období

- ▶ využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- ▶ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví
- ▶ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- ▶ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ▶ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Učivo

péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy

návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače

osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
situace hromadného ohrožení

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

2. stupeň

Člověk ve společnosti

- ▶ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- ▶ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- ▶ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení
- ▶ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- ▶ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- ▶ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Učivo

naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy

lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti

vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti

zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování

Stát a právo

- ▶ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- ▶ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- ▶ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- ▶ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů

Učivo

lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu

právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající

Mezinárodní vztahy, globální svět

- ▶ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- ▶ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání

Učivo

globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy, způsoby jejich řešení

FYZIKA

2. stupeň

Energie

- ▶ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, jaderná a atomová energie

Zvukové děje

- ▶ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

CHEMIE

2. stupeň

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

- ▶ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- ▶ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Učivo

zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě
nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam
mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

Chemické reakce

- ▶ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Učivo

faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza

Chemie a společnost

- ▶ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- ▶ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

Učivo

hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti

PŘÍRODOPIS

2. stupeň

Biologie živočichů

- ▶ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Učivo

projevy chování živočichů

Biologie člověka

- ▶ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- ▶ aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

Učivo

nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy
životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka

Neživá příroda

- ▶ uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Učivo

podnebí a počasí ve vztahu k životu

Praktické poznávání přírody

- ▶ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Učivo

praktické metody poznávání přírody

ZEMĚPIS

2. stupeň

Životní prostředí

- ▶ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

- ▶ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učivo

ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

2. stupeň

K dané problematice se prakticky vztahují všechny očekávané výstupy a učivo daného vzdělávacího oboru.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň – 2. období

Činnosti ovlivňující zdraví

- ▶ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

Učivo

bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Učivo

turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody

plavání – (*základní plavecká výuka*) ... prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu

2. stupeň

Činnosti ovlivňující zdraví

► odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

Učivo

hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

► uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Učivo

turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, táboření, ochrana přírody, dokumentace z turistické akce
plavání – dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů

lyžování, snowboarding, bruslení – bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1. stupeň – 2. období

Práce s drobným materiálem

► udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Konstrukční činnosti

► dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce

► dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Příprava pokrmů

► udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

2. stupeň

Práce s technickými materiály

- ▶ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Design a konstruování

- ▶ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce, chovatelství

- ▶ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Provoz a údržba domácnosti

- ▶ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Příprava pokrmů

- ▶ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Práce s laboratorní technikou

- ▶ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Využití digitálních technologií

- ▶ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Příloha B

Testové otázky z oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí pro jednotlivé ročníky

Uvedené testové otázky mohou sloužit jako možný výstup pro jednotlivé ročníky, s kterým lze následně pracovat a upravovat je dle potřeb a schopností žáků.

1. ročník

1. Jaké je telefonní číslo hasičů? (150)
2. Jaká dodržíš pravidla, když odcházíš z domova? (Řeknu, kam jdu a kdy se vrátím, zamknu byt a nezapomenu klíč ve dveřích.)
3. Co uděláš, když u výtahu stojí cizí člověk? (Nechám ho jet samotného, ve výtahu s cizími lidmi nejedím.)
4. Může malá jiskra způsobit požár? (Ano.)
5. Když jsi sám doma a někdo zvoní, komu otevřeš? (Jenom mojí rodině, např. tatínkovi, mamince, babičce, tetě, sestře, bratrovi.)
6. Telefonuje ti neznámý člověk a chce, abys někam přišel. Co uděláš? (Nikam nepůjdu a řeknu to rodičům.)
7. Co je to tísňová linka a co se musí říct? (Kdo volá, co se stalo, kde se to stalo.)
8. Kudy chodíš do školy a ze školy? (Bezpečnou cestou a nikdy si ji nezkracuji přes opuštěná a nebezpečná místa.)
9. Jaké je číslo Policie České republiky? (158)
10. Může vzniknout požár v lese od odhozené zápalky do suché trávy? (Ano.)
11. Co bys měl vždy udělat po návratu z lesa? (Prohlédnout si celé tělo.)
12. Co je nutné vzít s sebou v létě k vodě nebo na výlet? (Opalovací krém, pití, pokrývku hlavy.)
13. Co uděláš, když venku najdeš injekční stříkačku? (Nesahám na ni a okamžitě informuji dospělého.)
14. Pod okny na tě zavolá kamarád. Co uděláš? (Použiji domácí telefon nebo seběhnu za ním ven.)
15. Je nebezpečné skákat do neznámé vody? (Je to nebezpečné, nevím, co je pod hladinou. Hrozí mi úraz.)
16. Vyjmenuj, jaké jsou nebezpečné úkryty při hře na schovávanou. Kde ti hrozí nebezpečí? (např. starý, polorozpadlý dům, studna, jeskyně, výkop.)
17. Při kterých činnostech se můžeš zranit? (Např. při otvírání konzervy, stříhání nůžkami, krájení chleba, šroubování šroubovákem.)
18. Jaké je číslo zdravotnické záchranné služby? (155)
19. Kde ti hrozí ještě zranění? (Např. na mokré podlaze, u otevřeného okna, když je zapnutý sporák nebo trouba, opařit mne může hrníček s horkým nápojem na kraji stolu.)
20. Co jsou čísla tísňového volání? (Jsou to čísla, pomocí kterých přivolám pomoc.)
21. Na kterém čísle se dovoláš jakékoliv pomoci v tísni? (112)
22. Můžeš si hrát u železniční tratě? (Nikdy si tam nesmím hrát.)
23. Mohou se přecházet koleje mimo železniční přejezd? (nesmí, je to velmi nebezpečné.)
24. Může se chodit po kolejích? (Po kolejích je zakázáno chodit.)

2. ročník

1. Je bezpečné poslouchat při pohybu ve městě hudbu ze sluchátek?

- A) Ano, nemůže se nic stát.
- B) Ne, není to bezpečné, neuslyším ostatní zvuky.

2. Na koho se raději neobracej s prosbou o pomoc, pokud jsi zabloudil?

- A) Na maminku nebo tatínka s dítětem.
- B) Na cizího muže nebo ženu.

3. Mezinárodní tísňová linka má číslo:

- A) 112
- B) 114

4. Volá neznámý člověk a chce vědět informace o tvých rodičích. Co uděláš?

- A) Ochotně mu je řeknu.
- B) Cizím lidem informace neříkám.

5. Vyber správné ochranné pomůcky pro jízdu na kole či kolečkových bruslích. Vyber možnost, kde jsou všechna řešení správně.

- A) Přilba, rukavice, brýle, sluchátka.
- B) Přilba, chrániče na lokty a kolena, rukavice.

6. Vyber správné tvrzení.

- A) Od cizích lidí si беру bonbony a jiné sladkosti.
- B) Cizím lidem nedůvěřuji, nedávám se s nimi do hovoru, nikam s nimi nechodím a nic si od nich neberu.

7. Hoří-li na tobě oblečení:

- A) Zastavím se, lehnu si a kutálím se po zemi jako při válení sudů, dokud se oheň neuhasí. Obličej si chráním dlaněmi.
- B) Snažím se ho uhasit rukama.

8. Pokud vznikne požár v bytě domu:

- A) Opustím byt a nikomu nic neřeknu.
- B) Opustím byt, zavolám hasiče a upozorním ostatní sousedy voláním „HOŘÍ!“

9. Na rybník můžeš jít v zimě bruslit:

- A) V doprovodu dospělé osoby a jen, pokud je led dostatečně silný.
- B) Kdykoliv a sám.

10. Pod kamarádem se prolomil led. Co uděláš?

- A) Snažím se ho vytáhnout.
- B) Přivolám co nejrychleji pomoc.

11. Pokud tě uštkne had:

- A) Zalepím si poranění náplastí.
- B) Okamžitě vyhledám lékaře a pokud je to možné, snažím se zapamatovat si, jak had vypadal.

12. Poslouchat při pohybu venku CD nebo MP3 přehrávač:

- A) Může být nebezpečné, neuslyším ostatní zvuky.
- B) Není nebezpečné.

13. Při jaké činnosti nehrozí riziko dušení:

- A) Dávám si igelitovou tašku na hlavu.
- B) Běhám na hřišti.

14. Toulavé a opuštěné kočky:

- A) Mohou být nebezpečné, proto si jich nevšímám.
- B) Beru si je domů.

15. Co musíš říct, když voláš na tísňové telefonní číslo? Vyber, co je správně.

- A) Co se stalo, kde se to stalo, kdo volá a z jakého telefonního čísla volá.
- B) Co se stalo, jméno toho, komu se to stalo, kdo volá a co mám na sobě.

16. Kde se ukryješ, blíží-li se vichřice?

- A) Pod nejvyšším stromem.
- B) Ve zděné budově, nejlépe ve sklepe.

17. Kdo ti nejlépe poradí, jak se chovat při mimořádné události?

- A) Hasič, policista a zdravotní záchranář.
- B) Řezník, výpravčí a poštovní doručovatelka.

18. Může způsobit velký požár odhozená zápalka?

- A) Ne, zápalka ihned zhasne.
- B) Ano, i zápalka může způsobit rozsáhlý požár.

19. Volání na tísňová telefonní čísla je možné:

- A) Z telefonu na poště.
- B) Z jakéhokoliv telefonu (volání je bezplatné).

20. Číslo 155 je určeno k hlášení:

- A) Vážných zdravotních problémů, nehod a úrazů.
- B) Problémů ve škole.

21. Co uděláš, když jako první zpozoruješ požár – například ve škole?

- A) Neudělám nic.
- B) Upozorním ostatní křikem: „Hoří!“.

22. Výhybka na železniční trati:

- A) Není nebezpečná.
- B) Může mi skřípnout nohu, kterou sám/sama neuvolním.

23. Házení kamenů nebo jiných předmětů na vlak:

- A) Je zakázané.
- B) Není zakázané.

24. Kdy může vlak vykolejit?

- A) Když položím na koleje kámen.
- B) Když na koleje položím jablko.

Správné odpovědi: 1B; 2B; 3A; 4B; 5B; 6B; 7A; 8B; 9A; 10B; 11B; 12A; 13B; 14A; 15A; 16B; 17A; 18B; 19B; 20A; 21B; 22B; 23A; 24A

3. ročník

1. Na internetu tě osloví neznámý člověk a nabídne ti schůzku. Jak se zachováš?

- A) Jsem rád, mám nového kamaráda.
- B) Nikam nejdu a pro jistotu informuji rodiče.
- C) Pozvu ho raději k sobě domů.

2. Na nádraží stojí vagony. Co je správně?

- A) Hraji si mezi nimi na schovávanou.
- B) Přelézám je. Je to napínavé.
- C) Nikdy je nepřelézám, ani si u nich nehraji.

3. Šikana je:

- A) Rvačka.
- B) Opakované a úmyslné ubližování.
- C) Pošťuchování a legrace.

4. Úniková cesta je:

- A) Nejkratší cesta z města.
- B) Cesta ze školy.
- C) Přesně stanovená a označená cesta, po které opustím budovu při požáru nebo při jiném nebezpečí.

5. Co uděláš, když je ve škole vyhlášen požární poplach?

- A) Rychle uteču ze třídy a schovám se v šatně.
- B) Loudám se za ostatními.
- C) Poslouchám pokyny dospělých a postupuji přesně podle nich.

6. Kdy hrozí o Vánocích největší riziko vzniku požáru?

- A) Při balení dárků.
- B) Při smažení kapra.
- C) Při zapalování prskavek.

7. Co je důležité udělat, pokud se někdo chystá na zimní horskou túru? Vyber možnost, ve které kde jsou všechna sdělení správná.

- A) Zhasnout v pokoji, teple se obléci, pozdravit paní recepční, vzít si mobilní telefon.
- B) Vzít si noviny, nikomu nic neříkat, teple se obléci, vzít si dostatek jídla.
- C) Teple se obléci, vzít si mobilní telefon a dostatek jídla, oznámit na recepci cíl túry.

8. Co uděláš se spadlými dráty vysokého napětí?

- A) Nikdy na ně nesahám, ani se k nim nepřibližuji.
- B) Můžu na ně sáhnout.
- C) Odklidím je, aby nepřekážely.

9. Co uděláš, když tě bouřka zastihne v otevřeném terénu /na rozlehlé pláni/?

- A) Nic se neděje, pokračuji v chůzi.
- B) Začnu utíkat.
- C) Dřepnu si s nohama a rukama u sebe.

10. Jak se budeš správně chovat v létě u neznámého rybníka?

- A) Mohu skákat do vody, opaluji se, hraji si ve vodě s míčem.
- B) Skáču po hlavě, plavu, kam chci, koupu se, i když jsem sám.
- C) V žádném neznámém rybníku neskáču do vody a pokud jsem sám, pohybuji se jen blízko u břehu, v hloubce, kde stačím.

11. Kde nejsi při bouřce v bezpečí?

- A) V autě nebo v autobuse.
- B) Na kopci.
- C) V budově s hromosvodem.

12. Pokud v zimě zamrzne rybník:

- A) Jdu bruslit hned, jak rybník trochu zamrzne.
- B) Chodím na rybník úplně sám.
- C) Jdu bruslit pouze v doprovodu dospělých a bruslím jen v místech, kde je led dostatečně silný.

13. Popálené místo:

- A) Okamžitě zasypu pudrem.
- B) Okamžitě namažu masťou.
- C) Okamžitě chladím proudem studené vody.

14. Co uděláš, pokud se blíží vichřice a ty jsi venku?

- A) Schovám se pod nejbližší strom.
- B) Ukryji se do nejbližší budovy.
- C) Jdu pro kamarády a venku vichřici pozorujeme.

15. Jaké chování je správné při mimořádné události.

- A) Pomáhám ostatním, zbytečně netelefonuji, dbám pokynů záchranářů.
- B) Nedělám nic, abych nic nepokazil.
- C) Neposlouchám rady záchranářů, protože smím poslouchat jenom maminku.

16. Kde jsou lidé nejvíce ohroženi povodní?

- A) Bydlí-li blízko řeky nebo v horském údolí.
- B) V domě na kopci.
- C) Na koupališti u bazénu.

17. Kde najdeš informace o blížící se vichřici?

- A) Na plakátech ve městě.
- B) Ve sdělovacích prostředcích.
- C) V reklamních letácích, které najdeme ve schránce.

18. Kdy hrozí v přírodě nebezpečí požáru?

- A) Po dlouhotrvajících deštích.
- B) Při dlouhodobém suchu.
- C) Při dlouhodobé zimě.

19. Kterým situacím se říká mimořádné události?

- A) Situace, když hrozí zrušení školního výletu.
- B) Když jsem nemocný.
- C) Situacím, při kterých je ohroženo zdraví a životy více lidí a dochází při nich k velkým škodám na majetku nebo životním prostředí.

20. Někdo oznámí, že je ve škole výbušnina. Co se stane?

- A) Ihned se bude hledat viník.
- B) Nestane se nic.
- C) Je vyhlášena evakuace školy. (I v případě, kdy se jedná o zlomyslné volání, musí být viník nalezen, protože se jedná o trestný čin).

21. Číslo 158 je určeno k hlášení:

- A) Úrazů a nemocí.
- B) Požárů.
- C) Trestné činnosti, dopravních nehod a rušení veřejného pořádku.

22. Jak poznáš zmiji?

- A) Nechává za sebou rovnou stopu.
- B) Chrastí ocasem.
- C) Má klikatou čáru na zádech.

23. Při poskytování první pomoci:

- A) Dbám především na svoji bezpečnost.
- B) Dbám především na bezpečnost svých kamarádů.
- C) Dbám na svůj pitný režim.

24. Když někdo poškodí světelnou signalizaci na železničním přejezdu:

- A) Nemůže se nic stát.
- B) Je to trestný čin, v ohrožení je zdraví a životy lidí.
- C) Nikoho to nemůže ohrozit.

25. Na nádraží stojící železniční vagóny:

- A) Pokud nejedou, smím je podlézat.
- B) Pod vagóny nesmím nikdy lézt, mohly by se pohnout a zranit mě.
- C) Když mi pod vagón spadne jízdenka, smím si pro ni vlézt.

26. Na železniční vagón:

- A) Nikdy nelezu.
- B) Můžu lézt, jsou-li se mnou kamarádi.
- C) Můžu lézt jen v případě, že mi tam spadl míč.

Správné odpovědi: 1B; 2C; 3B; 4C; 5C; 6C; 7C; 8A; 9C; 10C; 11B; 12C; 13C; 14B; 15A; 16A; 17B; 18B; 19C; 20C; 21C; 22C; 23A; 24B; 25B; 26A

4. ročník

1. Někdo neznámý po tobě chce poslat e-mailem fotografii.

- A) Pošlu mu fotografii kamaráda.
- B) Svou fotografii mu rád pošlu.
- C) Fotografie nikomu neposílám.
- D) Fotografie mu donesu osobně.

2. Pokud jsi svědkem trestné činnosti, co uděláš?

- A) Raději se dívám jinam.
- B) Uteču a nikomu nic neřeknu.
- C) Nejsem lhostejný a informuji dospělého nebo zavolám na tísňovou linku 158.

3. Budeš-li při požáru v zakouřené místnosti:

- A) Nedělám nic.
- B) Otevřu okno.
- C) Držím se u země, chráním si nos a pus, co nejrychleji místnost opustím bezpečnou cestou.
- D) Počkám v místnosti, než přijedou hasiči.

4. Kdy nemůžeš požár hasit vodou?

- A) Všechno můžu hasit vodou.
- B) Když je v blízkosti zdroj elektrického proudu.
- C) Kdyby mohla voda poničit majetek.

5. Podle jakého hesla se budeš chovat v případě, jestliže na tobě začne hořet oblečení?

- A) „Sedni si, nic nedělej, čekej!“
- B) „Utíkej, skákej a volej o pomoc!“
- C) „Zastav se, lehni si a kutálej se!“

6. Jaké nebezpečí hrozí, pokud spolkněš vosu nebo včelu?

- A) Bodne mne, ale nic se mi nestane.
- B) Hrozí nebezpečí alergické reakce a udušení.
- C) Maminka mi vynadá.
- D) Nehrozí žádné nebezpečí.

7. Kamarád se začne dusit poté, co mu zaskočilo sousto jídla. Co uděláš?

- A) Uteču.
- B) Dám mu napít vody.
- C) Udeřím ho do zad mezi lopatky a případně přivolám pomoc.
- D) Položím ho na bok.

8. Když se rozvodní řeka:

- A) Sleduji ji z mostu.
- B) Stojím těsně u břehu a sleduji, jak voda stoupá.
- C) K řece se nepřibližuji a utíkám na vyvýšené místo.
- D) Schovám se do sklepa.

9. Najdi špatné tvrzení:

- A) Zábavná pyrotechnika nepatří do rukou dětem.
- B) Jdu se hned podívat, proč rachejtle nevybouchla.
- C) Zábavnou pyrotechniku by děti neměly odpalovat samy.
- D) Zábavná pyrotechnika se nesmí prodávat dětem.

10. Najdi nesprávné tvrzení:

- A) Na neznámou zamrzlou vodní plochu nikdy nevstupují.
- B) Bruslit nechodím nikdy sám a raději využiji zimní stadion.
- C) I na známých vodních plochách jsem opatrný.
- D) Na ledových plochách v přírodě se pohybujeme ve velkých skupinách blízko u sebe.

11. Na horách považujeme za mimořádnou událost:

- A) Závodů ve skocích na lyžích.
- B) Zimní olympiádu.
- C) Lavinu.
- D) Oslavu Silvestra.

12. Co je to evakuace?

- A) Organizované stěhování do jiného města.
- B) Organizovaný odchod do divadla.
- C) Organizované přemístění osob, zvířat nebo věcí z ohroženého místa do bezpečí.
- D) Organizovaný výstup na nejvyšší horu.

13. Co si vezmeš s sebou, blíží-li se povodeň a ty musíš rychle opustit dům nebo byt?

- A) Všechna domácí zvířata, aktovku, postel.
- B) Evakuační zavazadlo.
- C) Květiny, všechny hračky, knihy.

14. Co uděláš, začne-li v řece rychle stoupat voda?

- A) Zavolám kamarády a pozorujeme vodu.
- B) Vezmu si evakuační zavazadlo a schovám se do sklepa.
- C) Vezmu si evakuační zavazadlo a utíkám na kopec.
- D) Utíkám schovat evakuační zavazadlo, aby se nepromáčelo.

15. Evakuační zavazadlo je:

- A) Školní taška s učením.
- B) Kufr s oblečením do společnosti.
- C) Igelitová taška s ovocem a zeleninou.
- D) Batoh s jídlem, pitím, oblečením a baterkou.

16. Jaké mimořádné události způsobí příroda?

- A) Duha, rosa a mlha.
- B) Zemětřesení, sopečný výbuch a lavina.
- C) Jinovatka, zatmění slunce a hrom.

17. Jakým tónem zní siréna při mimořádné události?

- A) Přerušovaným tónem.
- B) Kolísavým tónem po dobu 140 vteřin.
- C) Rovným tónem po dobu 140 vteřin.

18. Kterou skupinu událostí můžeš označit jako mimořádné?

- A) Podpálená popelnice, zraněný lyžař, vytopená koupelna.
- B) Lavina, povodeň, požár, zemětřesení.
- C) Zapálená prskavka, nabouraná motorka, požární cvičení ve škole.

19. Co uděláš, stane-li se v tvé blízkosti dopravní nehoda, při níž je zraněn člověk?

- A) Zavolám známému a povím mu, co se stalo.
- B) Ihned zavolám pomoc na lince 112 nebo 155.
- C) Uteču.
- D) Neudělám nic a počkám, co se bude dít.

20. Co uděláš, píchne-li kamaráda vosa do pusy?

- A) Poskytnu mu umělé dýchání.
- B) Dám mu napít teplého čaje a vyhledám pomoc.
- C) Ihned budu kamarádovi postižené místo chladit a přivolám lékařskou pomoc na lince 155.
- D) Neudělám nic.

21. Co uděláš, začne-li na kamarádovi hořet oděv?

- A) Budu ho rychle ovívat dekou, abych ho uhasil.
- B) Zavřu všechna okna, abych zastavil přívod vzduchu.
- C) Povalím ho na zem, aby válel sudy – pravidlo zastav se, lehni a kutálej nebo na něj hodím deku nebo kabát a pokusím se oheň udusit.
- D) Běžím pro kbelík s vodou.

22. Čím je tepenné krvácení nebezpečné?

- A) Bolí nás hlava.
- B) Trochu krvácíme.
- C) Nemůžeme se hýbat.
- D) Hrozí rychlé vykrvácení.

23. Číslo 150 je určeno k hlášení zejména:

- A) Poruchy automatické pračky a myčky na nádobí.
- B) Předpovědi počasí a k varování před utonutím.
- C) Požárů, živelních pohrom a havárií.

24. Jaké jsou tři základní životní funkce?

- A) Trávení, polykání, sluch.
- B) Vědomí, dýchání, krevní oběh.
- C) Bezvědomí, hmat, spaní.

25. Spolužákovi se udělalo špatně z velkého horka a je mu na omdlení. Co uděláš?

- A) Položím ho ve stínu na záda, mírně mu zvednu nohy a podám mu chladné tekutiny.
- B) Položím ho na bok a nechám ho být.
- C) Uložím ho na sluníčko a dám mu napít teplého čaje.
- D) Neudělám nic, až si odpočine, bude v pořádku.

26. Zjistíš-li, že v domě vznikl požár:

- A) Vyběhnu z domu a přivolám hasiče. Nezdržuji se upozorňováním ostatních lidí, každý to zjistí sám.
- B) Křikem a boucháním na dveře upozorním všechny v okolí, vyběhnu ven a přivolám hasiče.
- C) Schovám se v domě na bezpečné místo a čekám na příjezd hasičů.

27. Vyber správné tvrzení.

- A) Jedovatý kouř se při požáru šíří pomaleji než oheň.
- B) Jedovatý kouř se při požáru šíří stejně rychle jako oheň.
- C) Jedovatý kouř se při požáru šíří rychleji než oheň.

28. Přecházet přes železniční most:

- A) Je dovolené, pokud nemůžu jít jinudy.
- B) Je dovolené, pokud si tak zkrátím cestu.
- C) Je přísně zakázané.

29. Které tvrzení je správné?

- A) Do tunelu se nikdy nevstupuje, v tunelu před vlakem neuteču.
- B) Železniční tunel je dobré místo pro hru na schovávanou, když projíždí vlak tunelem pouze jednou denně.
- C) Dovolí-li to výpravčí, můžu si tunelem zkrátit cestu domů.
- D) Do tunelu se můžu schovat před deštěm, přijíždějící vlak včas uslyším, vždyť houká.

30. Vyskakovat z vlaku:

- A) Můžu pouze s kamarádem, který mě jistí.
- B) Můžu, pokud jsem zapomněl včas vystoupit, ale vlak nesmí jet příliš rychle.
- C) Nesmí se.
- D) Můžu, když mě na nástupišti někdo chytá.

Správné odpovědi: 1C; 2C; 3C; 4B; 5C; 6B; 7C; 8C; 9B; 10D; 11C; 12C; 13B; 14C; 15D; 16B; 17B; 18B; 19B; 20C; 21C; 22D; 23C; 24B; 25A; 26B; 27C; 28C; 29A; 30C

5. ročník

1. Najdi situaci, kdy jde o šikanu.

- A) Kluk se nebaví se svým spolužákem.
- B) Spolužák loudí svačinu.
- C) Holčička žaluje paní učitelce.
- D) Děti opakovaně zesměšňují kamaráda, protože nosí brýle.

2. Po příchodu domů zjistíš, že máte vylomené vchodové dveře. Co uděláš?

- A) Ihned se jdu podívat, zda se něco neztratilo.
- B) Odejdu a ihned volám policii nebo informuji rodiče či blízké známé.
- C) Stojím u dveří a voláním zjišťuji, jestli někdo v bytě není.
- D) Zavolám na pomoc kamaráda.

3. Ztratil jsi klíče, co uděláš?

- A) Rodiče by se zlobili, tak jim nic neřeknu.
- B) Ihned to řeknu rodičům.
- C) Počkám alespoň týden, jestli se nenajdou, a pak to oznámím rodičům.
- D) Tajně nechám přidělat klíč, aby se rodiče nic nedozvěděli.

4. Dostane-li se oheň z ohniště:

- A) Rychle uteču, aby se mi něco nestalo.
- B) Okamžitě se ho snažím uhasit lopatou, pískem, vodou, mokrým oblečením. Dbám na své bezpečí.
- C) Nevadí to, mimo ohniště oheň sám zhasne.

5. Chceš-li si v lese rozdělát ohýnek:

- A) Ohniště v lese být může, ale musí být dobře schované.
- B) Ohniště v lese být nesmí. Musí být nejméně 50 metrů od lesa.
- C) Ohniště v lese být může, ale musí být blízko studánka s vodou.

6. Co uděláš, když od zapnuté žehličky začne doutnat oblečení?

- A) Poliji žehličku vodou.
- B) Schovám ohořelé oblečení, aby se maminka nezlobila.
- C) Vypojím žehličku z elektrické zásuvky a pak teprve hasím.
- D) Nechám žehličku zapojenou v elektrické zásuvce a začnu hasit.

7. Kdy tě kouř upozorní na bezprostřední nebezpečí požáru?

- A) Kouří-li se z komína.
- B) Kouří-li z výfuku auta.
- C) Kouří-li se z hrnce na kamnech.
- D) Je-li kouř na chodbě v domě.

8. Označ větu, ve které je něco špatně.

- A) K vodě chodíme v doprovodu dospělých, nestrkáme se a nikoho schválně nepotápíme.
- B) Na opuštěných místech se sami nekoupeme, pokud neumíme plavat, ve vodě si nehrajeme.
- C) V noci se nekoupeme, nehrajeme si na hrdiny a nepředvádíme se.
- D) Do neznámé vody neskáče, ale když jsme uhřátí, můžeme.

9. Bude tě před povodní vždy někdo varovat?

- A) Ano, meteorologové vždy vědí, že povodeň přijde.
- B) Ne, povodně mohou přijít náhle, během několika minut.
- C) Ano, trvá dlouhou dobu, než se řeky rozvodní.

10. Co hrozí při vzniku chaosu a paniky?

- A) Zbytečná zranění a úmrtí lidí.
- B) Přeplněné ulice.
- C) Lidé ztratí svoji práci.

11. Co je evakuační plán?

- A) Plán únikových cest a východů.
- B) Plán městské hromadné dopravy.
- C) Plán ředitele školy na mimoškolní akce.

12. Co může být příčinou toho, že na hladině rybníka nebo řeky plave velké množství mrtvých ryb?

- A) Únik nebezpečných a jedovatých látek do vody.
- B) Výlov rybníka.
- C) Ryby měly málo potravy.

13. Co poradíš řidiči, se kterým jedete při vichřici autem.

- A) Nepokračujte v jízdě a zaparkujte na bezpečném místě, nejlépe v závětrí.
- B) Zaparkujte mezi stromy.
- C) Pokračujte v jízdě, v autě jsme v bezpečí.

14. Jak se při povodních správně chovat?

- A) Na břehu řeky sleduji, jak voda stoupá, radím se s kamarády, co budeme dělat.
- B) Dbám pokynů dospělých, připravím si evakuační zavazadlo, okamžitě opustím nebezpečné místo.
- C) Vrátím se do zatopeného domu pro křečka, nezapomenu na aktovku.

15. Jak zní siréna varující před mimořádnou událostí?

- A) Kolísavým tónem 140 vteřin
- B) Kolísavým tónem 20 vteřin.
- C) Rovným tónem 140 vteřin.
- D) Rovným tónem 20 vteřin.

16. Jaké mimořádné události mohou způsobit lidé?

- A) Mimořádné prázdniny, fotbalový zápas a chytání ryb.
- B) Stávka, koncert populární skupiny a pád horolezce ze skály.
- C) Hromadné dopravní nehody, teroristické útoky a ekologické havárie.

17. Je nutné evakuovat školu, pokud anonym oznámí, že je ve škole bomba?

- A) Ano, mohla by to být pravda.
- B) Ne, je to přece anonym a ten si většinou vymýšlí.
- C) Záleží na řediteli, jestli anonymu uvěří.

18. Jsi sám doma a zazní varovný signál oznamující mimořádnou událost. Co uděláš?

- A) Vyběhnu ven.
- B) Zavřu a utěsním okna a dveře, zapnu rádio nebo televizi a sleduji, co se děje.
- C) Neudělám nic.

19. Co je důležité zajistit člověku v bezvědomí?

- A) Dostatek jídla.
- B) Dostatek pití.
- C) Průchodnost dýchacích cest.
- D) Dostatek světla.

20. Co jsou to tlakové body?

- A) Otlaky na nohou od nové obuvi.
- B) Místa na těle, jejichž stlačením lze zastavit tepenné krvácení.
- C) Místa, kde je nízký krevní tlak.
- D) Akupunkturní body.

21. Co uděláš při astmatickém záchvatu?

- A) Je-li to možné, podám pacientovi potřebné léky, otevřu okno, zajistím přívod studeného vzduchu a ihned přivolám lékařskou pomoc.
- B) Ihned položím postiženého na záda, zavřu všechna okna a snažím se ho uklidnit.
- C) Ihned podám postiženému teplý čaj, dám mu lék na spaní a zavolám pomoc.

22. Co uděláš, vdechne-li někdo bonbon a začne se dusit?

- A) Udělám s ním předklon, aby bonbon vypadl.
- B) Bouchnu jej prudce do hlavy, aby bonbon vyskočil.
- C) Několikrát jej zkusím udeřit do zad mezi lopatky.
- D) Položím jej na záda.

23. Co zahrnuje resuscitace?

- A) Zajištění tepla, tekutin a tišících prostředků.
- B) Podložení nohou, zaklonění hlavy a zajištění, aby měl postižený otevřené oči.
- C) Zajištění průchodnosti dýchacích cest, nepřímou masáž srdce, umělé dýchání.
- D) Komunikování s postiženým, otočení ho na bok, zajištění tekutin.

24. Vyber skupinu, kde jsou všechna čísla tísňového volání správná.

- A) 113, 155, 159, 150, 158
- B) 150, 157, 156, 158, 112
- C) 155, 112, 158, 154, 150
- D) 156, 112, 158, 150, 155

25. Jak budeš zacházet se zraněným, u kterého mohlo dojít díky úrazu k poranění páteře?

- A) Pokud možno s ním nebudu vůbec hýbat.
- B) Postavím ho na nohy a při chůzi ho budu podpírat.
- C) Přetočím ho na břicho.
- D) Posadím ho na židli.

26. Jaké stavy bezprostředně ohrožují život?

- A) Rýma, kašel, nachlazení.
- B) Bolest hlavy, zlomená ruka, výron.
- C) Zástava dechu, bezvědomí, masivní krvácení.
- D) Nechutenství, bolest žaludku, malá spálenina.

27. Kousek střepe se kamarádovi zapíchl do oka, co uděláš?

- A) Řeknu mu, ať hodně mrká, aby ho vypudil ven.
- B) Střep se mu pokusím vyndat.
- C) Vypláchnu mu oko vodou.
- D) Ihned mu lehce zavážu obě oči a přivolám pomoc. Obvaz nikdy neutahuji!

28. Víš, kde je na lidském těle správné místo pro nepřímou masáž srdce?

- A) Uprostřed hrudní kosti.
- B) Dolní konec hrudní kosti.
- C) Horní strana břicha.
- D) Levá strana hrudníku.

29. Víš, kolik stlačení hrudníku musíš provést za minuty u dospělého člověka?

- A) 50
- B) 70
- C) 90
- D) 100
- E) 150

Správné odpovědi:1D; 2B; 3B; 4B; 5B; 6C; 7D; 8D; 9B; 10A; 11A; 12A; 13A; 14B; 15A; 16C; 17A; 18B; 19C; 20B; 21A; 22C; 23C; 24D; 25A; 26C; 27D; 28A; 29D

6. ročník

1. Co uděláš, pokud zazní varovný signál "Všeobecná výstraha" a zjevně nejde o povodeň či zemětřesení?

- A) Vyběhnu na ulici a zjišťuji, co se děje. Na ulici zůstanu do příjezdu záchranářů.
- B) Vběhnu do nejbližší budovy a z okna volám o pomoc.
- C) Ukryji se v nejbližší budově, zavřu a utěsním okna a dveře, poslouchám rádio nebo televizi, respektuji pokyny záchranářů.

2. Evakuace je:

- A) Přesun na havárii zasažené místo.
- B) Neprodlené a rychlé přemístění osob z místa zasaženého mimořádnou událostí.
- C) Příjezd záchranářů.
- D) Dokumentace škod vzniklých při havárii.

3. Která mimořádná událost je vyvolaná zejména negativním působením přírodních sil?

- A) Havárie.
- B) Teroristický útok.
- C) Hromadná dopravní nehoda.
- D) Zemětřesení.

4. Která mimořádná událost je vyvolaná zejména negativním působením lidské činnosti?

- A) Zemětřesení.
- B) Vichřice.
- C) Havárie.
- D) Povodeň.

5. Mezi mimořádné události patří – vyber možnost, kde jsou všechna sdělení správná:

- A) Déšť, dopravní omezení a lesní požár.
- B) Havárie s únikem nebezpečných látek, lesní požár a povodeň.
- C) Kontrolovatelné hoření, lavina a déšť.

6. Mezi možné příčiny mimořádných událostí patří:

- A) Ztráty na majetku a škody na životním prostředí.
- B) Selhání lidí a působení přírodních sil.
- C) Škody na životním prostředí a ztráta lidského zdraví.
- D) Živelní pohroma a ohrožení lidského života.

7. Mimořádná událost je:

- A) Jakékoliv působení přírodních sil.
- B) Škodlivé působení přírodních sil nebo jevů vyvolaných činností člověka.
- C) Událost ovlivňující výhradně životní prostředí.
- D) Jakákoliv událost vyvolaná působením člověka.

8. Pokud dojde k evakuaci, kdy se můžeme vrátit zpět do místa bydliště?

- A) Hned, jak uznáme za vhodné.
- B) Když z místa havárie odjedou záchranné složky.
- C) Po výslovném povolení ze strany bezpečnostních složek.
- D) Už nikdy, bude mi přiděleno nové bydliště.

9. Pokud prostřednictvím sirény zazní varovný signál "Všeobecná výstraha", znamená to, že:

- A) Je potřeba nic nedělat a vyčkat na místě na další pokyny složek Integrovaného záchranného systému (IZS).
- B) Hrozí nějaké nebezpečí a je potřeba se ukrýt, nejlépe v nejbližší budově.
- C) Pokud je neděle, jde o zkoušku sirén.
- D) Jde o signál pro hasiče.

10. Jak po sobě následují stupně povodňové aktivity?

- A) Stav pohotovosti, stav ohrožení, stav bdělosti.
- B) Stav ohrožení, stav bdělosti, stav pohotovosti.
- C) Stav bdělosti, stav pohotovosti, stav ohrožení.

11. Jak poznáte, že se mohou blížit přívalové deště?

- A) Je oblačno, střídavě svítí sluníčko a střídavě je zataženo.
- B) Mraky jsou nízko nad terénem, jsou vidět světelné záblesky, ale není slyšet hlasité hřmění.
- C) Na obloze se rychle pohybují světlé mraky, vlaštovky létají nízko nad zemí.

12. Mezi zvláštní povodně patří povodně způsobené:

- A) Letními lijáky.
- B) Jarním táním ledu.
- C) Protržením hráze.
- D) Zimními pohyby ker v korytech řek.

13. Proč jsou přívalové povodně nebezpečné?

- A) Hrozí prochladnutí, voda je příliš studená.
- B) Jsou rychlé, prudké a nečekané.
- C) Nebezpečné nejsou. Jak rychle přijdou, tak rychle zase odejdou.

14. Přecházíš-li zaplavené území:

- A) Nepřecházím v místech, kde je voda hlubší než do výše kolen.
- B) Jsem-li plavec, území kdekoliv přeplavu.
- C) Nafouknu si matraci a plavu na ní.

15. Zůstane-li při povodni auto stát ve vodě a ty jsi uvnitř, co uděláš?

- A) Počkám v něm do příjezdu policie.
- B) Ihned auto opustím.
- C) Počkám v něm do příjezdu hasičů.
- D) Utěsním okna a dveře a počkám v autě do doby, než voda opadne.

16. Je-li vyhlášen stav ohrožení povodní a máš-li ještě čas, spolu s rodinou si:

- A) Popovídáte o vzniklé situaci.
- B) Zapnete televizor a sledujete, co se děje jinde ve světě.
- C) Připravíte evakuační zavazadlo a připravíte se k případné evakuaci.

17. Základní složky integrovaného záchranného systému jsou:

- A) Poštovní doručovatelky, řidiči autobusů, ministr zdravotnictví.
- B) Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, Jednotky požární ochrany, Zdravotnická záchranná služba.
- C) Prezident ČR, bezpečnostní technik, požární preventiva.

18. „Všeobecná výstraha“ je název pro:

- A) Nouzový signál.
- B) Výjimečný signál.
- C) Varovný signál.
- D) SOS signál.

19. Čím je lesní požár nebezpečný?

- A) Je mezi stromy špatně vidět.
- B) Není tam signál, abych zavolał pomoc.
- C) Rychle se šíří a je k němu špatný přístup.

20. Jakým způsobem jsou značeny únikové cesty?

- A) Červenými cedulkami s šípkami.
- B) Modrými cedulkami se symbolem červeného kříže.
- C) Zelenými cedulkami se šípkami a s postavou člověka.

21. Najdi správné tvrzení:

- A) Při požáru se mohu schovat do skříně nebo pod postel.
- B) Pokud cítím plyn, mohu rozsvítit.
- C) Do hořícího domu se nikdy nevracím, mohl bych ohrozit svůj život.

22. V případě velkého požáru, při kterém hrozí bezprostřední ohrožení zdraví a životů:

- A) Pokusím se ho uhasit sám a pak teprve zavolám hasiče.
- B) Odejdu do bezpečné vzdálenosti, přivolám pomoc dospělé osoby nebo sám ohlásím požár hasičům.
- C) Nevšímám si ho, uteču a nikomu nic neřeknu.
- D) Zavolám hasiče a vrátím se do hořícího domu pro pejska.

23. Sněhové hasicí přístroje (CO₂):

- A) Jsou vhodné pro hašení všech druhů požáru, mohou způsobit omrzliny.
- B) Nemohou způsobit omrzliny, jsou vhodné pouze k hašení dřeva.
- C) Nejsou vhodné pro hašení PVC, jsou vhodné pouze k hašení elektrických zařízení.
- D) Zabraňují přístupu kyslíku k ohni, nemohou způsobit omrzliny.

24. Vodní hasicí přístroje se nepoužívají k hašení:

- A) Textilů.
- B) Papíru.
- C) Elektrických zařízení pod proudem a elektrických rozvodů.
- D) Dřeva.

25. Co jsou to živelní pohromy?

- A) Nepořádek, který vznikne po stavbě domu.
- B) Mimořádné události způsobené žáky jejich nevhodným chováním.
- C) Mimořádné události způsobené přírodou.

26. Kdo tě na blížící se vichřici upozorní nejpřesněji?

- A) Nikdo, protože vichřice přichází vždy nečekaně.
- B) Meteorologové ve zpravodajství o počasí.
- C) Zprávu o blížící se vichřici dostaneme vždy písemně poštou.

27. Pokud je vyhlášena evakuace školy a vy nejste ve třídě, co uděláš?

- A) Okamžitě opustím školu a utíkám domů.
- B) Okamžitě se vrátím do třídy a počkám na učitele.
- C) Schovám se do tělocvičny.

28. Pokud tě začne v místnosti pálit kůže nebo oči nebo ucítíš nějaký zápach:

- A) Zakryji si něčím obličej a urychleně ten prostor opustím.
- B) Jdu se podívat blíže, co se děje.
- C) Neudělám nic a počkám, až přijede pomoc.

29. Pokud v tvou blízkosti unikne větší množství nebezpečné látky:

- A) Jdu se podívat blíže, co se stalo.
- B) Neudělám nic.
- C) Nepřibližuji se, odejdu do bezpečné vzdálenosti a zavolám pomoc.

30. Pokud zní siréna přerušovaně po dobu jedné minuty, co uděláš?

- A) Jdu se schovat do sklepa. Hrozí nebezpečí.
- B) Nic. Je to signál požárního poplachu pro hasiče. Bezprostředně se mě netýká.
- C) Nic. Jedná se pouze o zkoušku sirény.
- D) Jdu na určené místo. Jedná se o varování pro všechny obyvatele.

31. V lese se pohybují zvířata i lidé. Kdo před případným požárem dokáže vždy uniknout?

- A) Zvířata, protože jsou rychlejší než člověk.
- B) Lidé, protože jsou chytřejší a dokážou najít bezpečnou cestu z lesa.
- C) Nikdo. Požár se může šířit velice rychle a může všechny obklíčit.

32. Co uděláš, začne-li se někdo ve tvém okolí dusit a přestane dýchat?

- A) Položím jej na břicho.
- B) Otevřu všechna okna.
- C) Ihned přivolám lékařskou pomoc na lince 155 a zahájím resuscitaci.

33. Jak poznáš zástavu dechu?

- A) Hrudník se nepravidelně zvedá, oči se rychle pohybují.
- B) Hrudník se nezvedá, necítím ani neslyším dech.
- C) Studené ruce, horké čelo, zavřené oči.

34. Jak poznáš zástavu krevního oběhu?

- A) Nehmatatelný tep na tepnách.
- B) Teplé ruce.
- C) Teplé nohy.
- D) Rozpálené čelo.

35. Jak poznáš tepenné krvácení?

- A) Krev kape a je jasně červená.
- B) Krev vytéká a je tmavě červená.
- C) Krev vystřikuje, pulsuje a je jasně červená.

36. Jak se jmenuje poloha, která se používá při bezvědomí v případě, že člověk dýchá a funguje mu krevní oběh?

- A) Zotavovací.
- B) Protišoková.
- C) Autotransfuzní

37. Jak se projevuje člověk v bezvědomí?

- A) V záchvatu bezvědomí křičí a škube sebou.
- B) Leží na zemi, nereaguje na vnější podněty a má zcela povolené svaly.
- C) Leží na zemi a někdy křičí.
- D) Leží na zemi, nekomunikuje a pouze se rozhlíží kolem sebe.

38. Jaké příznaky se zpravidla objevují u otřesu mozku? Vyber skupinu, kde jsou všechny možnosti správné.

- A) Bolest hlavy, zvýšená aktivita, silný kašel.
- B) Zvracení, agresivita, lenost.
- C) Krátké bezvědomí, závratě, ospalost, bolest hlavy.

39. V čem pomáhá zotavovací poloha?

- A) V udržení volných dýchacích cest.
- B) K zastavení krvácení.
- C) K fixaci zlomené nohy.

Správné odpovědi: 1C; 2B; 3D; 4C; 5B; 6B; 7B; 8C; 9B; 10C; 11B; 12C; 13B; 14A; 15B; 16C; 17B; 18C; 19C; 20C; 21C; 22B; 23A; 24C; 25C; 26B; 27B; 28A; 29C; 30B; 31C; 32C; 33B; 34A; 35C; 36A; 37B; 38C; 39A;

7. ročník

1. Definuj požár.

- A) Je to proces, při kterém mezi sebou navzájem reagují hořlavá látka a oxidační prostředek.
- B) Nekontrolovatelné a nežádoucí hoření.
- C) Lidmi řízené a ohraničené hoření.

2. Do tzv. "Ohňového trojúhelníku" patří:

- A) Zápálná teplota, dostatečné množství kyslíku a hořlavá látka.
- B) Zápálná teplota, nehořlavá látka a dostatečné množství kyslíku.
- C) Zápálná teplota, hořlavá látka a nedostatečné množství kyslíku.

3. Jaká preventivní a bezpečnostní opatření dodržujeme venku? Vyber možnost, kde jsou všechna tvrzení správná.

- A) Rozděláváme oheň jen na místech k tomu určených a necháváme oheň bez dozoru.
- B) Vhazujeme do ohně různé hořlavé látky a nenecháváme oheň bez dozoru.
- C) Oheň rozděláváme jen na místech k tomu určených a nenecháváme oheň bez dozoru.

4. Jestliže je požár ještě malý a máš šanci ho uhasit, nebo alespoň udržet pod kontrolou:

- A) Zakryji všechny hořlavé předměty, oheň nehasím a zavolám hasiče.
- B) Nic neodstraňuji a oheň hasím vodou.
- C) Odstráním z dosahu požáru všechny hořlavé předměty a snažím se požár uhasit nebo udržet pod kontrolou, vždy neprodleně zavolám hasiče a dbám na vlastní bezpečí.

5. Mezi časté příčiny vzniku požáru v domácnosti patří:

- A) Neopatrná manipulace s předměty při vaření a nedbalost.
- B) Nedbalost a dodržování bezpečnostních pravidel pro použití elektrospotřebičů.
- C) Nesprávná manipulace s elektrospotřebiči a kontrola pojistek.

6. Mezi vysoce hořlavé látky patří (vyber celou správnou odpověď):

- A) Ropné produkty a kovy.
- B) PVC a kyseliny.
- C) Ropné produkty a metan.
- D) Zemní plyn a kovy.

7. Pokud se nacházíš v budově, kde hoří a kterou již nelze opustit:

- A) Podlehnu panice a zmateně reaguji na vzniklou situaci.
- B) Uzavřu se v utěsněné místnosti co nejbližší k požáru.
- C) Uzavřu se v místnosti co nejdále od požáru, utěsním dveře a upozorním záchranáře na svoji přítomnost v budově.
- D) Zablokuji únikové cesty.

8. Pokud bydlíš ve vyšším poschodí domu a hoří na schodišti:

- A) Na nic nečekám a vyskočím z okna.
- B) Počkám na příjezd hasičů, utěsním vchodové dveře bytu a vyvěsím prostěradlo z okna, aby o mně věděli.
- C) I přes požár se snažím dostat po schodišti ven z domu.

9. Mezi časté příčiny požárů v domácnosti patří:

- A) Kontrola svíček při jejich používání.
- B) Opatrná manipulace s otevřeným ohněm.
- C) Neopatrná manipulace s předměty při vaření.

10. Proč zní každou první středu v měsíci ve 12.00 hodin sirény nepřerušovaným tónem po dobu 140 vteřin?

- A) Varují nás před nebezpečím.
- B) Jedná se o zkoušku, zda všechny sirény fungují.
- C) Svolávají hasiče na pravidelné cvičení.

11. Při evakuaci školy:

- A) Je jedno, kdo s kým školu opouští.
- B) Opouští žáci školu společně se svým učitelem, aby byl přehled o všech osobách.
- C) Snažím se opustit školu jako první.

12. Co uděláš při otravě léky?

- A) Podám postiženému dostatek tekutin.
- B) Uložím postiženého do postele a nechám ho vyspat.
- C) Ihned přivolám lékařskou pomoc a pokusím se zjistit druh léků, které otravu způsobily.
- D) Vyvolám u postiženého zvracení a uložím ho do postele.

13. Co uděláš při poleptání oka?

- A) Vypláchnu oko vodou od vnitřního koutku k vnějšímu.
- B) Vypláchnu oko vodou od vnějšího koutku k vnitřnímu.
- C) Budu oko mnout.
- D) Na oko nebudu sahat.

14. Je-li někdo zasažen proudem nízkého napětí, co je potřeba udělat?

- A) Vezmu ho za ruku a odvedu ho od elektrického proudu.
- B) Pokusím se nohou odstranit elektrické kabely.
- C) Přeruším kontakt postiženého s elektrickým proudem, nejlépe vypnutím hlavního jističe.

15. Kdo patří mezi hlavní složky integrovaného záchranného systému? Vyber možnost, která je celá správně.

- A) Škola, městská hromadná doprava, hasiči.
- B) Policie, zdravotní záchranáři, železničáři.
- C) Policie, zdravotní záchranáři, hasiči.

16. Kdy hrozí bezprostřední ohrožení života?

- A) Když není funkční jedna ledvina.
- B) Když mi nefunguje pohybové ústrojí.
- C) Když mám nefunkční smyslové orgány.
- D) Když je nefunkční dýchání nebo krevní oběh.

17. Kdy se používá autotransfuzní poloha?

- A) Pokud potřebujeme pacientovi zahřát končetiny.
- B) Pokud potřebujeme dostat krev do životně důležitých orgánů.
- C) Slouží k přípravě na umělé dýchání.

18. Při nehodách může dojít k otevřenému poranění břicha. Co je třeba udělat?

- A) Překrýt ránu sterilním obvazem a ihned zavolat lékařskou pomoc.
- B) Vyhřezlé orgány zatlačit zpět do dutiny břišní.
- C) Strčit do rány ruku, aby rána nekrvácela a ihned zavolat pomoc.
- D) Podat zraněnému hodně tekutin a zavolat lékaře.

19. Setkáš-li se s člověkem, který má epileptický záchvat:

- A) Raději neudělám nic.
- B) Zajistím mu dostatek tekutin.
- C) Zajistím, aby si neublížil.

20. Uvidíš-li někoho se topit, co uděláš?

- A) Zavolám někoho známého.
- B) Házím kolem něj klacky, aby se měl čeho zachytit.
- C) Jsem-li dobrý plavec, skočím pro něj a vytáhnu ho na břeh nebo ihned zavolám pomoc. Nikdy nepřeceňuji své síly.
- D) Budu na něj křičet a radit mu, co má dělat a jak se dostane ke břehu.

21. Tonoucí je v bezvědomí. Co uděláš?

- A) Počkám, až začne sám dýchat a pak zavolám odbornou pomoc.
- B) Ihned zahájím resuscitaci a zavolám odbornou pomoc.
- C) Přikryji ho dekou, aby mu nebyla zima.
- D) Budu ho bouchat do zad, aby vyplivl vodu, a odvedu ho k lékaři.

22. Pokud se při požáru nacházíš v zakouřené místnosti:

- A) Dám si roušku před ústa a zhluboka do ní dýchám, držím se při zemi.
- B) Držím se u země, chráním si ústa a nos kusem látky a urychleně místnost opustím. V případě, že to není možné, zamezím dalšímu přístupu kouře a místnost vyvětrám.
- C) Ústa si držím pevně dlaní a dýchám pouze nosem. Vylezu na skříň, protože jedovatý kouř klesá k zemi.

23. Jeden nebo více žáků úmyslně, většinou opakovaně týrá a zotročuje spolužáka či spolužáky a používá k tomu agresi a manipulaci. Co uděláš?

- A) Nahlásím to učiteli, je to moje povinnost, je ohroženo zdraví i život spolužáka nebo spolužáků.
- B) Nebudu se do toho plést, není to moje věc.
- C) Dám najevo svůj nesouhlas, ale dál se do záležitostí nepletu.

24. Může šikana nebo jiné duševní násilí způsobit smrt?

- A) NE, nemůže, nejde o fyzické násilí.
- B) NE, může způsobit pouze duševní trauma.
- C) ANO, může dovést oběť až k sebevraždě.

25. Při užívání tzv. tvrdých drog je zdraví a život ohrožen:

- A) Jen když jsou užívány pravidelně, minimálně 1 týdně.
- B) Někdy i po několika užití.
- C) Vždy i při prvním užití. Nikdy nevíme, jak náš organismus zareaguje na danou drogu.

26. Jak se odráží užívání drog na psychice uživatele?

- A) U uživatele se střídají stavy agrese a úzkostné a panické stavy.
- B) Neprojevuje se u něj nijak.
- C) U uživatele se projevuje zlepšené chování vůči osobám v okolí.

Správné odpovědi:1B; 2A; 3C; 4C; 5A; 6C; 7C; 8B; 9C; 10B; 11B; 12C; 13A; 14C; 15C; 16D; 17B; 18A; 19C; 20C; 21B; 22B; 23A; 24C; 25C; 26A

8. ročník

1. Civilní obyvatelstvo je:

- A) Častým cílem teroristických útoků.
- B) Ojedinělým cílem teroristických útoků.
- C) Jediným cílem teroristických útoků.
- D) Výjimečným cílem teroristických útoků.

2. Co chtějí docílit teroristé svými útoky?

- A) Aby počet obětí teroristického činu byl co nejvyšší.
- B) Aby útokem získali co nejvíce peněz.
- C) Aby vzbudili v lidech strach, nejistotu a dosáhli tak určitých politických cílů.

3. S teroristickým útokem se můžete setkat:

- A) Pouze jsem-li na dovolené v rizikových státech.
- B) Pouze pokud proti terorismu veřejně vystupuji nebo jsem-li členem nějaké politické strany.
- C) Doma i v zahraničí. Kdekoliv.

4. V metru uvidíš, jak někdo pod sedačku odkládá balíček a odchází. Co uděláš?

- A) Vezmu ho domů, kde ho rozbalím.
- B) Hned na místě balíček rozbalím.
- C) Vezmu ho a snažím se dohnat majitele.
- D) Balíček nechám ležet na místě a informuji policii.

5. V případě nálezu podezřelého předmětu (zavazadla) v hromadném dopravním prostředku, v parku nebo jinde:

- A) Podíváme se do něj pro zjištění podrobností a voláme linku 112.
- B) S ním nikdy nemanipulujeme a voláme linku 158 nebo 112.
- C) Voláme linku 115.
- D) Snažíme se ho sami odstranit.

6. Mezi časté dopady požárů patří:

- A) Nedbalost a ohrožení lidské života.
- B) Havárie a úmyslné zapálení.
- C) Ohrožení lidského zdraví a škody na majetku.
- D) Škody na životním prostředí a nedbalost.

7. Mezi krizové situace nepatří:

- A) Mimořádná událost, kdy je vyhlášen nouzový stav.
- B) Mimořádná událost, kdy je vyhlášen stav ohrožení státu.
- C) Mimořádná událost, kdy je vyhlášen stav nebezpečí.
- D) Jakákoliv mimořádná událost.

8. Jak se může na člověku projevit působení toxické látky?

- A) Slzení, kašel, pálení pokožky a zvracení.
- B) Zvýšená aktivita, bolesti končetin a zvýšená chuť k jídlu.
- C) Pocení, škytání a třes.

9. Jestliže dojde k havárii s únikem nebezpečných chemických látek, je prvořadou zásadou ochrany:

- A) Nepřibližovat se k místu havárie a vyhledat úkryt v nejbližší možné budově, nejlépe ve vyšších patrech a na straně odvrácené od havárie, zavřít a utěsnit dveře, okna a další otvory, vypnou klimatizaci.
- B) Okamžitě vyhledat vhodný sklepní prostor a ukryt se v něm, neboť páry nebezpečných látek jsou většinou lehčí než vzduch a stoupají vzhůru.
- C) Nepřibližovat se k místu havárie a vzdálit se do bezpečné vzdálenosti po směru větru od místa havárie.

10. Jestliže dojde v okolí k havárii s únikem nebezpečných látek a my se nacházíme v budově, můžeme se proti průniku par nebezpečné látky do budovy chránit:

- A) Otevřením všech oken a dveří, neboť v první řadě je nezbytné důkladně provětrat.
- B) Puštěním teplé vody ze všech vodovodních kohoutků, neboť uvolňující se vodní pára sráží plyny vnikající do místnosti.
- C) Utěsněním všech dveří a oken lepicí páskou, vypnutím klimatizace a utěsněním dalších případných otvorů, neboť tak můžeme snížit množství vnikajícího plynu až desetkrát.

11. K úniku radioaktivních látek nemůže dojít při:

- A) Přepravě radioaktivních látek.
- B) Havárii atomové elektrárny.
- C) Havárii ropné rafinerie.

12. Pokud se domníváš, že v místě, kde se pohybuješ, došlo k úniku nebezpečných látek, co uděláš?

- A) Zhluboka se nadechnu, zavřu oči a čekám do příjezdu záchranářů.
- B) Zadržím dech, přivřu oči a chráním si ústa a nos dlaní. Snažím se prostor co nejrychleji opustit.
- C) Zavřu oči, zaujmu stabilizovanou polohu a volám o pomoc.

13. Proč je nebezpečné nechat běžet motor automobilu v uzavřeném prostoru?

- A) Z výfuku unikají jedovaté látky a hrozí nám otrava a udušení.
- B) Automobil má v uzavřeném prostoru velkou spotřebu.
- C) Šířící se zápach může poškodit čichové buňky.

14. Uslyšíš-li varovný signál sirény upozorňující na havárii a ty jsi doma, jak se zachováš?

- A) Vypnu ventilaci, otevřu okna, pustím rádio.
- B) Zapnu ventilaci, utěsním okna a dveře, pustím si DVD.
- C) Vypnu ventilaci, zavřu a utěsním okna a dveře, zapnu si televizi.

15. Jak pomůžeš, bude-li se někdo dusit?

- A) Budu s postiženým chodit, aby se rozdýchal.
- B) Položím jej na záda a přikryji dekou.
- C) Pokusím se odstranit příčinu dušení a zajistit přívod vzduchu do těla. Pokud není možné příčinu dušení odstranit, ihned volám lékařskou pomoc na čísle 155.

16. Jak přesuneš pacienta metodou "doprovod"?

- A) Vezmu ho za ruku a půjdu před ním.
- B) Podepřu pacienta z boku zdravé strany a ruku dám kolem krku.
- C) Vezmu pacienta na svá záda.

17. Jak zastavíš tepenné krvácení, pokud v ráně není žádný cizí předmět?

- A) Stisknutím tepny 20 cm nad ranou.
- B) Stisknutím tepny rukou pod ranou.
- C) Stisknutím tepny rukou přímo v místě rány a přiložením tlakového obvazu.

18. Jaká jsou nejvhodnější místa pro zjišťování tepu?

- A) Na dlani a chodidle.
- B) Na čele a na rameni.
- C) Tepna na přední části krku a nad zápěstím ruky.

19. Jaké je hlavní nebezpečí ztráty vědomí?

- A) Člověk si nic nepamatuje.
- B) Člověk neví, co se kolem něj děje.
- C) Zapadnutí jazyka v důsledku uvolnění svalstva a následné udušení.

20. Jaké jsou projevy astmatického záchvatu?

- A) Pomalé a klidné dýchání, horečka, třes rukou.
- B) Rýma, zimnice, téměř neslyšné dýchání.
- C) Pocit nedostatku vzduchu, kašel a sípavé dýchání.

21. Při otravě alkoholem nebo houbami:

- A) Dám postiženému napít mléka a sníst suchý chléb.
- B) Uložím postiženého do postele, aby se důkladně prospal.
- C) Pokusím se u postiženého vyvolat zvracení a přivolám lékařskou pomoc.

22. Při zasažení člověka elektrickým proudem vysokého napětí:

- A) Rychle odstraním dráty vysokého napětí a zahájím umělé dýchání.
- B) Rychle poskytnu první pomoc.
- C) Nikdy postiženému neposkytnu první pomoc, nepřiblížuji se k němu a okamžitě volám 112 nebo 155.
- D) Odtáhnu postiženého do bezpečí.

23. Ten kdo šikanuje, je téměř vždy:

- A) Chytrý, cílevědomý, statečný.
- B) Upřímný, přátelský, zábavný.
- C) Nevyrovnaný, hloupý, zakomplexovaný, zbabělý.

Správné odpovědi: 1A; 2C; 3C; 4D; 5B; 6C; 7D; 8A; 9A; 10C; 11C; 12B; 13A; 14C; 15C; 16B; 17C; 18C; 19C; 20C; 21C; 22C; 23C

9. ročník

1. Hurikány jsou:

- A) Tropické bouře.
- B) Polární bouře.
- C) Přívalové deště.

2. K atmosférickým poruchám patří:

- A) Kroupy a havárie.
- B) Přívalové deště, blesky a extrémní sucho.
- C) Extrémní mrazy a letecká katastrofa.

3. Mezi atmosférické poruchy patří:

- A) Bouře, extrémní horka a silné mrazy.
- B) Tornáda, elektrické jevy a havárie.
- C) Silné mrazy, dopravní nehody a vichřice.

4. Mezi riziková místa a situace při bouři s blesky nepatří:

- A) Vodní hladina a pobyt v uzavřeném automobilu.
- B) Vyvýšená místa v krajině a pobyt v budově s bleskosvodem.
- C) Pobyt v uzavřeném automobilu a pobyt v budově s bleskosvodem.
- D) Pobyt v blízkosti velkých stromů a stožárů nebo na otevřené krajině.

5. Pokud tě bouřka zastihne v autě, co uděláš?

- A) Zůstanu uvnitř, dveře i okna nechám zavřená.
- B) Rychle vystoupím a utíkám pryč.
- C) Zůstanu uvnitř a otevřu okna.

6. Vítr má několik stupňů intenzity. Jak jsou za sebou?

- A) Vítr, vánek, vichřice, prudký vítr, orkán.
- B) Bezvětrí, prudký vítr, vánek, vichřice, orkán.
- C) Vánek, vítr, prudký vítr, vichřice, orkán.

7. Zastihne-li tě tornádo v otevřené krajině:

- A) Rukama si chráním hlavu a často měním směr běhu.
- B) Rychle se snažím doběhnout ke stromu nebo sloupu a pevně ho chytanu.
- C) Snažím se ukrýt v terénní prohlubni a rukama si chráním hlavu, hrudník a břicho.

8. Začalo zemětřesení a jsi v budově daleko od východu. Co bys neměl dělat?

- A) Uhasit otevřený oheň.
- B) Schovat se pod pevným stolem.
- C) Přitisknout se k nosné stěně.
- D) Běžet k oknu a voláním na sebe upozornit.

9. Mezi zásady správného chování při a po zemětřesení patří:

- A) Zachování klidu a poskytnutí pomoci zraněným.
- B) Nerespektování pokynů záchranářů a poskytnutí pomoci zraněným.
- C) Respektování pokynů záchranářů a opětovné vnikání do poškozených budov.
- D) Rizikové chování a sledování situace v médiích.

10. Pokud najdeš člověka uvězněného v závalu:

- A) Ihned mu podám velké množství tekutiny.
- B) Ihned ho začnu odhrabávat, riziko již žádné nehrozí.
- C) Zavolám ihned pomoc, zraněného se snažím udržet při vědomí, povzbuzuji ho.

11. Pokud tě zemětřesení zastihne za jízdy autem, co uděláš?

- A) Rychle upozorním řidiče, aby odjel co nejdále od epicentra.
- B) Přesvědčím řidiče, aby zastavil na volném prostranství, a nebudeme vystupovat z auta.
- C) Přesvědčím řidiče, aby zastavil, rychle z auta vystoupíme a poběžíme do nejbližší budovy.

12. Při otřesech, které tě zasáhnou v budově:

- A) Vybíhám, i pokud jsem daleko od vchodu.
- B) Tisknu se k nosným stěnám, popřípadě se schovám pod pevný stůl nebo postel.
- C) Ukryji se ve výtahové šachtě.

13. Při zasažení lavinou:

- A) Nedělám nic.
- B) Snažím se udržet na jejím povrchu, roztáhnu ruce a nohy a začnu "plavat".
- C) Snažím se dostat do její hlubší části a pak se vyhrabávám.
- D) Chráním si zejména končetiny zaujetím polohy "klubíčko".

14. Začalo zemětřesení, co uděláš?

- A) Běžím se schovat do nejbližší budovy.
- B) Jsem-li v budově, snažím se dostat na otevřené prostranství mimo budovu. Pokud je to již nebezpečné, schovám se pod pevný stůl, postel nebo mezi zárubně dveří nosné zdi uvnitř budovy (nosné zdi jsou zpravidla nejsilnější).
- C) Vyběhnu před dům a držím se při zdi budovy.

15. Každý ze záchranářů má své číslo. Každé telefonní číslo je označeno písmenem.

Vyber možnost, ve které jsou správná spojení. Hasiči 1, Policie 2, Zdravotní záchranáři 3, Městská policie 4. 155 A, 150 B, 156 C, 158 D.

- A) 1C, 2D, 3B, 4A
- B) 1B, 2D, 3A, 4C
- C) 1B, 2A, 3C, 4D
- D) 1A, 2B, 3C, 4D

16. V které části budovy je nejlepší se schovat, pokud dojde k havárii s únikem nebezpečných látek:

- A) Na straně odvrácené od havárie, ve vyšším patře.
- B) Na odvrácené straně ve sklepě.
- C) Na straně směřující k havárii, ve sklepě.

17. Jak pomůžeš člověku při náhlém omdlení - kolapsu?

- A) Posadím ho a zatřesu s ním.
- B) Zajistím přívod čerstvého vzduchu, postiženého položím na záda a zvednu mu nohy. V případě, že se stav nezlepší, ihned volám záchranku na čísle 155.
- C) Postiženého teple obleču a zavolám 155.
- D) Snažím se mu vpravit do úst tekutiny.

18. Jak provedeš protišokovou polohu?

- A) Položím pacienta na záda, dolní končetiny zvednu asi 30 cm nad zem a podložím.
- B) Položím pacienta na záda a hlavu mu zvednu asi 30 cm nad zem.
- C) Položím pacienta na záda a podložím mu břicho do výšky asi 30 cm nad zem.
- D) Postiženého posadím.

19. Jak provedeš autotransfuzní polohu?

- A) Položím pacienta na bok.
- B) Posadím pacienta na židli.
- C) Postavím pacienta a budu ho podpírat.
- D) Položím pacienta na záda a zvednu mu ruce a nohy.

20. Jak přesuneš zraněného, u kterého mohlo dojít díky úrazu k poranění páteře?

- A) Chytnu ho kolem ramen a pomalu s ním půjdu.
- B) Chytnu ho za ruku a budu ho pomalu táhnout.
- C) Budu ho držet za ruku a podpírat ho.
- D) Jestliže není možné vyčkat na odbornou pomoc záchranářů, položíme ho opatrně na pevnou desku a na desce ho opatrně s dalšími osobami odneseme.

21. Jak zastavíš tepenné krvácení, pokud je v ráně pevně uvízlý cizí předmět?

- A) Za každou cenu vyndám cizí předmět a rukou krvácení zastavím.
- B) Stisknu tepnu nad ranou v nejbližším tlakovém bodě a přiložím tlakový obvaz.
- C) Takové krvácení nezastavuji a přivolám lékaře.

22. Jaká je správná první pomoc při bezvědomí?

- A) Otočím postiženého na záda, zajistím průchodnost dýchacích cest, zkontroluji dech a činnost krevního oběhu a v případě, že postižený dýchá, uložím ho do zotavovací polohy a přivolám lékaře. V případě, že postižený nedýchá, zahájím resuscitaci. V případě silného krvácení zastavím krvácení. V každém případě zajistím pomoc na lince 155.
- B) Okamžitě přivolám lékaře a počkám u postiženého, než přijede.
- C) Postiženého se snažím posadit, přikryji ho, zajistím dostatek tekutin a jídla, přivolám lékaře.
- D) Přetočím postiženého na břicho.

23. Jaké jsou příznaky hypoglykémie?

- A) Nevolnost, slabost, třes končetin, změna chování, bezvědomí.
- B) Zvýšená tělesná aktivita a síla.
- C) Pláč, kašel, smutek.

24. Jaké jsou příznaky šoku?

- A) Zvýšený tep, bledá kůže, studený pot, pomalé reakce a postupná ztráta vědomí.
- B) Horké čelo, rychlé pohyby těla, červená kůže.
- C) Zvýšená aktivita, bolesti končetin.

25. Při řezání dříví si tatínek uřízl ruku. Co je třeba udělat s odříznutou částí ruky?

- A) Nechat ji na místě úrazu a odjet do nemocnice.
- B) Strčit uříznutou ruku do tašky a pospíchat se zraněným do nemocnice.
- C) Přiložit ruku zpět na místo a obvázat obvazem.
- D) Obvázat ji sterilní gázou, dát ji do pytlíku a ten dát ještě do jednoho pytlíku s ledem a spolu se zraněným dopravit do nemocnice.

26. Pokud vznikne požár:

- A) Nikdy se ho nesnažím uhasit, každý požár mne ohrožuje.
- B) Za každou cenu se ho snažím uhasit, abych zabránil škodám.
- C) Snažím se požár hasit pouze v případě, že nejsem požárem bezprostředně ohrožen. Vždy ale volám neprodleně hasiče.

Správné odpovědi: 1A; 2B; 3A; 4C; 5A; 6C; 7C; 8D; 9A; 10C; 11B; 12B; 13B; 14B; 15B; 16A; 17B; 18A; 19D; 20D; 21B; 22A; 23A; 24A; 25D; 26C

Příloha č.2

10. Dopravní výchova

Základní škola Horní Beřkovice

Dopravní výchova

Témata dopravní výchovy jsou v průběhu roku zařazována do jednotlivých předmětů a v dubnu je realizován projektový týden s praktickým výcvikem.

Rozložení výstupů a učiva na 1. stupni ZŠ

5. Rozložení výstupů a učiva na 2. stupni ZŠ
6. Metody a formy práce
7. Přílohy
 - Příloha A: Začlenění problematiky do ŠVP ZŠ Horní Beřkovice
 - Příloha B: Testové otázky pro jednotlivé ročníky

1. Rozložení učiva a výstupy na 1. stupni ZŠ a nejdůležitější axiomy

Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 1. stupni ZŠ je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Základním cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných. Dále jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním. Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení dětí a vést následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu.

1.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu; položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování; poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici*
- b) bezpečně překoná silnici*
- c) rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru*
- d) v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem*
- e) rozezná a používá bezpečnou cestu do školy*

Učivo:

1. I. Silniční provoz

- Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)
- Pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)

1. II. Chodník

- Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku)

III. Silnice

- Na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky)

1. IV. Místo pro hru

- Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)

V. Přecházení

- Přecházení silnice bez přechodu
- Přecházení silnice po přechodu

VI. Cestování

- Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup)

Prolínající téma - cesta do školy

- Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace)

2.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, k uvědomování si rizik a nebezpečí v silničním provozu

Dílčí výstupy(RVP):

Žák

a) správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)

b) rozeznává vybrané značky pro chodce

c) bezpečně překoná silnici se světelnými signály

d) rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru

e) v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky

f) rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace "sám domů"

Učivo:

1. I. Silniční provoz

- Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)

II. Chodník a stezka pro chodce

- Na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách)
- Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen)

III. Silnice

- Na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky)
- Krajnice a její nástrahy

IV. Místo pro hru

- Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)

V. Přecházení

- Přecházení silnice bez přechodu

- Přecházení silnice po přechodu
- Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály

VI. Cestování

- Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup)
- Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy)
- Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích

Prolínající téma - cesta do školy

- Cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí)
- Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)

3.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování; uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP

b) používá reflexní doplňky a zná jejich dopad

c) v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně

d) rozeznává vybrané značky

e) bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnicí s více jízdními pruhy

f) ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je

g) v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

Učivo:

Chodec

I. Na chodníku

- Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku)
- Kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.)
- Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách)
- Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)

II. Silnice

- Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, Vidět a být viděn – reflexní doplňky)
- Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj)
- Značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)

III. Místo pro hru

- Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- Hřiště a cesta na něj
- Obytná zóna a její pravidla
- Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)

V. Přecházení

- Přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s více pruhy; přecházení silnice po přechodu se světelnými signály
- Přecházení mezi zaparkovanými vozy
- Přecházení po přechodu s jízdním kolem

VI. Cestování autem

- Pravidla chování na parkovišti
- Nástup a výstup; odpovídající místo k sezení; pravidla chování mezi cestujícími v autě; zádržné systémy – autosedačky a poutání

VII. Cesta dopravními prostředky

- Druhy dopravních prostředků a jejich specifika
- Pravidla chování na zastávce

Prolínající téma - cesta do školy

- Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací; posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

4.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

být zodpovědný za svoje chování, uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; hledat řešení krizových situací; zejména v roli cyklisty;

vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) popíše vybavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě

b) zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole

c) (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty

d) vybere bezpečné místo pro pohyb na kole

e) jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a vybavu kola

f) rozeznává vybrané značky

g) naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty

h) v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci

Učivo:

Cyklista

I. Vybava jízdního kola a cyklisty

- Povinná a doporučená vybava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití; reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)
- Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

II. Způsob jízdy na jízdním kole

- Technika jízdy; přeprava zavazadel

III. Bezpečná cesta

- Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)

IV. Cyklista na silnici

- Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)
- Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění
- Vedení kola, vyjíždění do silnice
- Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu
- Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- Značky

V. Cyklista na křižovatce

- Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování)
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

VI. Rodinný cyklistický výlet

- Plánování trasy a výbava na cestu
- Cyklista v dopravních prostředcích
- Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu)

VII. V ohrožení

- Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)

Prolínající téma - cesta do školy

- Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

5.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu – chodce i cyklisty; poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je, učit se bezpečnému chování i v krizových situacích; seznámit se s první předlékařskou pomocí

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty

b) rozeznává další dopravní značky

c) poznává vztahy účastníků silničního provozu

d) odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci

e) zná ohleduplné chování a osvojuje si ho

f) snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu

Učivo:

Souhrnné znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti chodce a cyklisty

I. Na chodníku

- Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

II. Výbava jízdního kola a cyklisty

- Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)
- Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

III. Chodec a cyklista na silnici

- Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici
- Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce
- Pravidla jízdy za snížené viditelnosti
- Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici)
- Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek

IV. Bezpečná jízda

- Technika jízdy
- Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici

V. Cyklista na křižovatce

- Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

VI. Volný čas a sportovní aktivity

- Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce)

VII. Přecházení silnice

- Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu)

VIII. Cesta dopravními prostředky

- Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky
- Pravidla při jízdě autem (zádržné systémy)
- Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy

1. IX. Prázdniny

- Zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna)

1. X. Nebezpečí

- Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení)

Prolínající téma - cesta do školy

- Dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky)
- V Silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce)

Výstupy na konci 1. stupně

Co by měl žák ovládat po ukončení 5. ročníku ZŠ. Dovednosti žáků jsou rozděleny podle tematických okruhů – chodec, cyklista.

Chodec

Žák:

- rozezná účastníky silničního provozu a vztahy mezi nimi
- pozná nebezpečné situace a způsoby jejich řešení
- zvládá pravidla chůze po chodníku a stezkách a uplatňuje je (při akcích školy)
- uplatňuje bezpečné chování při chůzi po silnici
- používá reflexní doplňky pro svou dobrou viditelnost
- bezpečně přechází u (bez přechodu, s přechodem, se světelnými signály, přes dvojpruh)
- bezpečně cestuje v hromadných dopravních prostředcích, chová se s respektem k ostatním cestujícím
- bezpečně cestuje autem, při jízdě v autě používá autosedačku a zádržný systém, zná význam a techniku poutání
- rozeznává a využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje bezpečnou jízdu na in-linech, koloběžce atd.
- vnímá dopravní situaci všemi smysly, vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry

Žák zná dopravní značky a jejich význam:

Stezka pro chodce – Stezka pro chodce a cyklisty – Stezka pro cyklisty – Podchod nebo nadchod Přejezd pro chodce – Pozor, přechod pro chodce – Pěší zóna – Obytná zóna – Dej přednost v jízdě – Stop, dej přednost v jízdě – Železniční přejezd – Zákaz vjezdu všech vozidel–Zákaz vstupu chodců–semaforey pro chodce a řidiče

Cyklista

- popíše výbavu jízdního kola a její funkci
- charakterizuje postavení cyklisty v silničním provozu
- zvládá základní techniku jízdy na kole (pokud jsou vhodné podmínky pro nácvik), zvládá základní manévry (změnu směru jízdy, odbočování, předjíždění, objíždění, otáčení, výjezd na silnici)

- volí bezpečnou trasu jízdy (zvládá jízdu přes křižovatku, včetně jízdy po kruhovém objezdu, včetně situací s dalšími účastníky provozu)

- vnímá dopravní situaci všemi smysly (vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry pro bezpečnou jízdu)

- ovládá základní postupy při předlékařské první pomoci

Žák zná dopravní značky a jejich význam:

Dálnice – Jednosměrný provoz – Prikázaný směr jízdy vpravo – Hlavní pozemní komunikace

Nejdůležitější axiomy bezpečnosti v silničním provozu

Uvedené axiomy slouží pro pedagogy jako vodítko při výuce dopravní výchovy. Nejsou určeny k pamětnému učení, avšak žáci by je měli přijmout za své a řídit se podle nich. Se všemi se postupně seznamují i v pracovních učebnicích nebo výukových setech pro dopravní výchovu pro žáky ZŠ. Axiomy jsou rozděleny podle výukových okruhů a pedagog by si je měl sám podle potřeby zařadit do výchovně-vzdělávacího procesu. Měly by sloužit jako podpůrný, vstupní i výstupní prvek dopravní výchovy. V závorce jsou uvedeny pojmy, kterých se okruh týká.

Okruh 1: Účastníci silničního provozu

Chodec, cyklista, dopravní prostředky, osobní, nákladní, hromadná doprava, vozidla s právem přednosti v jízdě, protijedoucí vozidla, předjíždějící vozidlo, přijíždějící vozidlo.

- Dívej se, poslouchej a přemýšlej.
- Nepočítej s tím, že řidič stihne zastavit.
- Ne každý účastník silničního provozu je ukázněný.
- Hraj si na bezpečných místech.
- Buď vždy opatrný a ohleduplný.
- Sleduj provoz okolo sebe.
- Neměň svoje rozhodnutí na poslední chvíli.
- Buď předvídavý.
- Nebuď lhostejný k ostatním.
- Nauč se poskytnout první pomoc.
- Ber ohled na ostatní účastníky silničního provozu.
- Počítej s chybami druhých.
- Nespolehej se na to, že ostatní účastníci silničního provozu se chovají správně, bezpečně.
- Respektuj ostatní účastníky silničního provozu.
- Za všech okolností zachovej klid a chovej se bezpečně.

Okruh 2: Chodník

Chodník, obrubník, zábradlí.

- Po chodníku chod' vpravo.
- Na chodníku si nehraj.

- Na obrubníku se nezdržuj.
- Zábradlí není na hraní a ani se nepřelézá.
- Nikdy nevstupuj náhle do silnice.

Okruh 3: Silnice

Silnice, dálnice, krajnice, dělicí čára, levý okraj, pravý okraj, středy (silnice), hlavní silnice, vedlejší silnice, zatáčka, jízdní pruhy, odbočovací pruhy, snížená viditelnost, svítání, soumrak stmívání, tma, reflexní doplňky, pestré oblečení.

- Po silnici jdi vlevo, proti přijíždějícím vozidlům.
- Silnice není hřiště, ani když na ní nic nejede.
- Řidič tě musí vidět i za snížené viditelnosti.
- Nos barevné oblečení.
- Na oblečení měj reflexní doplňky.

Okruh 4: Přecházení silnice

Přechod pro chodce, zebra, podchod, nadchod, semafor pro chodce, tlačítko pro chodce, semafor pro vozidla, vlevo – vpravo, rychle – pomalu, přímo – šikmo, oční kontakt, náhlý vstup do silnice, zakrytý výhled.

- Vždy se rozhlédni vlevo, vpravo a zase vlevo.
- Rozhlížeš se před přechodem i na něm.
- Rozhlížeš se po celou dobu přecházení silnice.
- Před přecházením navaž s řidičem oční kontakt.
- Přecházej rychle, ale ne zbrkle, a neutíkej.
- Po přechodu jdi vpravo.
- Přecházej přímo, nejkratší cestou.
- Při přecházení nepoužívej mobil ani sluchátka.
- Počítej s tím, že vozidla se blíží k tobě rychle.
- Počítej s tím, že řidič nemůže vždy zastavit hned.
- Vozidla s právem přednosti v jízdě mají vždy přednost.
- Nepřecházej na nepřehledných místech.
- Při rozhlížení mezi zaparkovanými auty nevyčnívej do silnice.
- Po přechodu kolo vždy veď.
- Nepočítej s předností na přechodu.
- Přecházej vždy na zelenou.
- Rozsvítí-li se ti při přecházení červená, dokonči přecházení, nevracej se.
- Používej podchody a nadchody.
- Nevstupuj do silnice bez rozhlédnutí.
- Nepřecházej na poslední chvíli.

Okruh 5: Křižovatka

Křižovatka, kruhový objezd, provoz řízený policistou, přednost v jízdě, přednost zprava.

- Při průjezdu křižovatkou se řiď pravidly a dopravními značkami.
- Nauč se rozumět pokynům policisty při řízení provozu na křižovatce.

Okruh 6: Cestování autem

Bezpečnostní pás, autosedačka, výstup, nástup, parkoviště.

- Při jízdě autem se vždy připoutej bezpečnostním pásem.
- Při jízdě autem používej autosedačku.
- Do auta nastupuj od krajnice nebo chodníku.
- Z auta vystupuj dveřmi k okraji silnice nebo k chodníku.
- Za jízdy autem nikdy nestůj mezi sedačkami.
- Nevyrušuj za jízdy řidiče.

Okruh 7: Hromadná doprava

Zastávka hromadné dopravy, nástupiště, eskalátor.

- Na zastávce si nehraj, stůj dále od okraje a klidně čekej.
- Při nástupu do prostředku hromadné dopravy dej přednost vystupujícím.
- Nevystupuj ani nenastupuj na poslední chvíli.
- Na eskalátorech stůj vpravo a přidržuj se madla.
- Jestliže je autobus vybaven bezpečnostními pásy, vždy se připoutej.
- Po vystoupení z autobusu přecházej nejlépe po přechodu.
- Po vystoupení z autobusu přecházej za autobusem a raději počkej, až odjede.
- V hromadných prostředcích uvolni místo nemocným, starším a těhotným ženám atd.
- Za jízdy hromadnými prostředky se drž.
- Nevstupuj na železniční přejezd, jestliže bliká červené světlo.
- Nepodlézej nikdy stažené závory.

Okruh 8: Výbava cyklisty a kola

Přilba, chrániče, povinná a doporučená výbava kola, výbava za snížené viditelnosti, brzdy, kryt řetězu, odrazky v pedálech, zvonek, přední a zadní odrazka, světlomet, blikačka.

- Nikdy nevyjížděj bez přilby.
- Nevyjížděj na nevybaveném nebo poškozeném kole.
- Jezdí jen na správně vybaveném jízdním kole.
- Za snížené viditelnosti používej správnou výbavu a reflexní doplňky.

Okruh 9: Jízda na kole

Stezka pro cyklisty, jízdní pruh pro cyklisty, objíždění a předjíždění, změna směru jízdy, zhoršené podmínky pro jízdu na kole, zřetelná jízda, tlaková vlna, řazení před křižovatkou.

- Používej stezky pro chodce a cyklisty.
- Ani jako cyklista nemáš na přechodu přednost.
- Používej jen správně vybavené jízdní kolo.
- Nepřeceňuj své síly.
- Kolo veď vždy ve směru jízdy.
- Jako cyklista jsi řidič nemotorového vozidla a platí pro tebe stejná pravidla jako pro ostatní.
- Cyklisté jezdí vždy za sebou.

- Dodržuj pravidla přednosti v jízdě.
- Řid' se dopravními značkami.
- Dávej včas a zřetelně znamení o změně směru jízdy.

2. Rozložení učiva, výstupy na 2. stupni ZŠ a nejdůležitější axiomy

Základním smyslem zařazení dopravní problematiky na 2. stupeň ZŠ je další rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem chování. Dále pak rozvoj životních kompetencí pedagogů, jejich další vzdělávání, výměna zkušeností, jejich cílené působení i mimo rámec ZŠ – vůči rodičům a veřejnosti v lokalitě školy.

Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 2. stupni ZŠ je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni ZŠ. Dále rozvíjet poznání a obohacovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky. Položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a pěstování správných reakcí, vedoucích k bezpečnosti vlastní i okolí, rozvíjet základy první předlékařské pomoci a připravit žáky na získání řidičského oprávnění pro malé motocykly a další skupiny. Rozvíjet klíčové kompetence s důrazem na úctu ke zdraví, k odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví, k toleranci a ohleduplnosti k ostatním a na svoji bezpečnost.

6. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; zabývat se zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce a chování ostatních

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi
- b) chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy)
- c) dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání
- d) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam
- e) posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu
- f) vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce

Učivo:

Chodec

I. Na chodníku

- Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

II. Chodec a cyklista na silnici

- Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti)
- Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

III. Volný čas a sportovní aktivity

- Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit; konkretizace podle lokality ZŠ a obce)

IV. Přecházení křižovatky

- Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie)
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

V. Cesta dopravními prostředky

- Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy)

VI. Dopravní značky

- Odpovídající značky pro jednotlivá témata

Prolínající téma – deník správného chodce

Deník správného chodce – etická stránka chování v silničním provozu

7. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli cyklisty; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; rozvíjet zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje vlastní reakce a agresivitu i reakce na chování ostatních

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí*
- b) chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu*
- c) odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)*
- d) poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)*
- e) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam*
- f) vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty*

Učivo:

Cyklista

I. Výbava jízdního kola a cyklisty

- Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu)
- Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu)

II. Bezpečná jízda

- Technika jízdy a její pravidla mimo silnici

III. Cyklista na silnici

- Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)

IV. Cyklista na křižovatce

- Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu
- Křižovatka řízená příslušníkem policie

V. Prázdniny

- Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování
- Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna

1. VI. Krizové situace

- Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola)
- Nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci

1. VII. Dopravní značky

- Odpovídající značky pro jednotlivá témata

Prolínající téma – deník správného cyklisty

Deník správného cyklisty – etická stránka chování v silničním provozu

8. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

pochopit pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, rizika a důležitost tématu; odhalit včas hrozící nebezpečí a odvodit bezpečné chování; zabývat se všemi účastníky silničního provozu a chovat se zodpovědně a ohleduplně; naučit se zvládat agresivitu svoji i ostatních; poznat další zásady první předlékařské pomoci; dokázat prakticky uplatňovat nejdůležitější prvky témat

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svoji osoby i druhých

b) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě

c) charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti

d) vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života

Učivo:

Etika v silničním provozu

I. Chodec

- Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu)
- Přestupky chodců a ukázka legislativy

II. Cyklista

- Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu)
- Přestupky cyklistů a ukázka legislativy

III. Dopravní značky

- Odpovídající značky pro jednotlivá témata

Prolínající téma – deník správného chodce a cyklisty

Přístup veřejnosti k bezpečnosti v silničním provozu – etická stránka chování v silničním provozu

9. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování, dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry; naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních; poznat zásady první předlékařské pomoci a seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu; pochopit důležitost tématu, ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika; uplatňovat v praxi nejdůležitější prvky témat

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

a) používá své znalosti a dovednosti v praxi

b) orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava

c) interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu

d) chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace

e) analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování

f) aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu

g) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti

h) vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”

Učivo:

Na vlastní kůži

I. Chodec

- Zážitkové lekce, projekty a další aktivity

II. Cyklista

- Zážitkové lekce, projekty a další aktivity

III. Poskytnutí první předlékařské pomoci

- Spolupráce s odborníky
- Návštěva centra záchranářů

IV. Můj první řidičák

- Zopakování a upevňování znalostí a dovedností
- Znalostní testy, závěrečná zkouška

4.2. Nejdůležitější axiomy tématu bezpečnosti v silničním provozu

Doplnění některých okruhů

Okruh 1: Účastníci silničního provozu

- motorové vozidlo, nemotorové vozidlo
- zvláštní vozidla
- provozovatel vozidla
- jízdní souprava

Okruh 3: Provoz na silnici

- silnice – silnice pro motorová vozidla – dálnice
- objížďka, obchvat
- jízdní pruh, přípojovací jízdní pruh, odbočovací jízdní pruh; tramvajový pás
- překážka v provozu, neohrozit, neomezit
- zastavit, stát
- železniční přejezd
- obec, hranice obce, povolená rychlost, doporučená rychlost

Okruh 5: Křižovatka

- hranice křižovatky, křižovatka a její druhy, křižovatka s řízeným a neřízeným provozem
- dát přednost v jízdě

Okruh 6: Cestování autem

- bezpečnostní zádržný systém

Okruh 10: Dopravní značky

- svislé, vodorovné, zákazové a příkazové značky

Okruh 11: ostatní

- dopravní informační systém
- průkaz totožnosti, řidičské oprávnění
- legislativa, pravomoc, trestní odpovědnost, bodový systém, represe a sankce
- zdravotní způsobilost

3. Metody a formy práce

Základním kritériem pro výběr odpovídající metody je cíl výuky. Pedagog vybírá a přizpůsobuje metody a formy práce žáků podle dané oblasti výuky, podle připravenosti žáků k učení, specifík třídy a místa (lokality), podle vnějších podmínek výchovně vzdělávacího procesu a v neposlední řadě podle vlastních možností, schopností a zkušeností. K využití metod je možné přistupovat z mnoha hledisek – z hlediska pramenů a způsobů získávání informací, aktivity žáků, rozsahu myšlenkových operací, fáze výuky a výukových forem atd.

Metody z hlediska poznání:

- a) metody slovní (popis, vysvětlování, vyprávění, rozhovor, diskuze, dramatizace, práce s knihou nebo textem)
- b) metody názorně demonstrační (pozorování, předvádění, pokusy, prezentace modelů, demonstrace, projekce, animace)
- c) metody dovednostně praktické (pohybové a pracovní dovednosti, pracovní činnosti, grafické a výtvarné činnosti)

Důležitá je kombinace metod. I v oblasti vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu je třeba preferovat zejména kreativitu, aktivizující metodické přístupy, metody praktické rozvíjející dovednosti a demonstrační. Zejména v mladším školním věku je důležité názorné vyučování vedoucí k podněcování kreativity žáků a schopnosti se rychle a adekvátně rozhodovat.

Doporučené metody z hlediska organizace výuky:

Didaktické hry

Skupinová a kooperativní výuka

Projektové vyučování

Zážitková pedagogika

Využití ICT ve výuce

Doporučené metody a formy práce pro 1. stupeň ZŠ, zařazení, mezipředmětové vztahy

1. ročník

Konkrétní zařazení, mezipředmětové vztahy

V 1. ročníku ZŠ je důležité nezabývat se tématem dlouho, ale často. Např. v hodinách českého jazyka

– vyprávění na dané téma (např. účastník silničního provozu). Na vycházce si ukázat, co je silnice,

chodník, obrubník a ukázat si správné chování. Důležitá je názornost a praktická cvičení.

Pojmům lze

věnovat motivační část některé hodiny prvouky. Velmi dobré by bylo využití prolínajícího tématu – cesta do školy.

Zde lze využít i hodiny výtvarné výchovy, téma o přecházení je možné poznávat v hodinách tělesné výchovy a okruh o cestování autem pak je výhodné zařadit do hodin dramatické výchovy apod.

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- didaktické hry a hry a činnosti intuitivního poznávání
- dramatizace a demonstrace
- používání výukových materiálů (zejména pracovní učebnice a pracovní listy)

- doplňování, vystřihování
- propojení výuky s praxí (praktická cvičení)
- kombinace pohybových aktivit s výukou (praktické lekce dopravní výchovy)
- využití práce pedagogů v družině, zejména při vycházkách a pohybových aktivitách
- k prolínajícímu tématu by se měl pedagog vracet při opakování a procvičování učiva

Nevhodné formy a metody práce:

- celohodinová práce pouze na jedno téma
- automatické činnosti (pouhé dokreslování a vybarvování obrázků apod.)

2. ročník

Konkrétní zařazení, mezipředmětové vztahy

Ve 2. ročníku ZŠ je rovněž důležité nezabývat se tématy dlouho, ale často. Např. v hodinách českého jazyka – vyprávění na různá témata s použitím pracovní učebnice. Na vycházce si ukázat vhodná místa pro hru, různé druhy přechodů atd. Věnovat prostor praktickým ukázkám bezpečného chování. Pojmům lze věnovat motivační část některé hodiny prvouky. Nejlépe je užít prolínajícího tématu – cesta do školy. Lze vhodně využít i výtvarnou výchovu. Prolínající téma „Poslouchej, dívej se, přemýšlej“ je vhodné uskutečňovat formou her (rychlé hry, řízené pedagogem nebo kolektivní hry a hry sociální). Přecházení lze poznávat v hodinách tělesné výchovy. Cestování autem je možné zařadit do hodin dramatické výchovy apod. Témata je přínosné zařadit do období uskutečnění škol v přírodě, školních výletů a mimoškolních akcí.

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- didaktické hry a hry a činnosti intuitivního poznávání
- dramatizace a demonstrace
- krátké literární celky (vyprávění, popis)
- doplňování, vystřihování
- sociální hry
- techniky pracovního vyučování
- používání výukových objektů (zejména pracovní učebnice a pracovní listy)
- propojení výuky s praxí (práci ve třídách s učebnicemi doplnit praktickými cvičeními)
- kombinace pohybové aktivity a výuky (praktické lekce dopravní výchovy)
- využití práce pedagogů v družině, zejména při vycházkách a pohybových aktivitách

Nevhodné formy a metody práce:

- celohodinová práce pouze na jedno téma
- automatické činnosti (pouhé dokreslování a vybarvování obrázků apod.)

3. ročník

Konkrétní zařazení, mezipředmětové vztahy

Ve 3. ročníku se lze tématem zabývat již delší dobu. Žáci jsou schopni přijmout i delší vzdělávací celek. Je vhodné doplnit výuku dopravní výchovy návštěvou dětského dopravního hřiště. Důležité je pravidelně zařazovat práci s oběma výukovými objekty do výchovně-vzdělávacího procesu a využívat prolínajícího tématu. Je vhodné zařazovat činnosti v průběhu mimoškolních aktivit, škol v přírodě a projektových týdnů. Přínosné je propojit činnosti tématu s domácími činnostmi žáků, samostatných malých projektů a spolupráce s ostatními ročníky, lze s výhodou využít formu soutěže (např. uspořádat na škole soutěž Správný chodec).

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- práce s pracovní učebnicí BESIP 2009 “Dopravní výchova pro 3. ročník ZŠ – CHODEC”
- práce s metodickým stojanem a pracovními listy BESIP 2008 pro 3. ročník “Bezpečnou cestou”
- vytváření menších projektů – zejména ve 2. pololetí školního roku
- skupinová a meziročníková práce – spolupráce s ostatními ročníky ve škole
- didaktické hry a herní činnosti
- střídání pohybových aktivit s ostatní formami práce
- dramatizace a demonstrace situací
- vyprávění, popis a další literární útvary
- doplnění grafického projevu o zápis kratších textových celků
- sociální hry
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- doplňování, vystřihování
- doplňování pracovních listů a kolektivní práce
- zařazení i celohodinové práce pouze na jedno téma (s kombinací forem a metod práce)
- návštěva dětského dopravního hřiště

Nevhodné formy a metody práce:

- automatické činnosti (pouhé dokreslování a vybarvování obrázků apod.)

4. ročník

Konkrétní zařazení, mezipředmětové vztahy

Ve 4. ročníku se lze dané téma rozvinout a věnovat mu delší časový úsek. Žáci jsou schopni pracovat ve větších celcích. Je vhodné doplnit výuku dopravní výchovy návštěvou dětského dopravního hřiště. Návštěvě by měla předcházet pravidelná příprava podle stávajících výukových objektů. Stejně tak po návštěvě dopravního hřiště by mělo dojít ke zhodnocení a použití výsledků návštěvy hřiště v další práci. Praktické dovednosti nemusejí být prezentovány pouze na dopravním hřišti. Je přínosné uspořádat v rámci ZŠ např. soutěž Správný cyklista.

Důležité je propojit téma s etickým vzděláváním. Jde zejména o zdůraznění důležitosti vztahů mezi účastníky silničního provozu, formulování etické normy chování a spolupráce, podporování prosociálního chování, myšlení a formy sounáležitosti.

Nezbytné je pravidelně zařazovat práci s oběma výukovými objekty do výchovně-vzdělávacího procesu a využívat prolínajícího tématu. Je vhodné zařazovat činnosti v průběhu mimoškolních aktivit, škol v přírodě a projektových týdnů, stejně tak jako pozvat na návštěvu odborníky. Přínosné je propojit činnosti tématu s domácí činností žáků, s prací na samostatných malých projektech a spolupracovat s ostatními ročníky. Atraktivní je zařazení tématu do práce s ICT, např. v rámci tvorby jednoduchých testů, kvízů a hádanek – s touto činností mohou pomoci žáci ročníků 2. stupně ZŠ.

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- možnost účasti na vedení tematických lekcí pro mladší spolužáky
- práce s pracovní učebnicí BESIP 2010 “Dopravní výchova pro 4. ročník ZŠ – CYKLISTA”
- práce s metodickým stojanem a pracovními listy BESIP 2008 pro 4. ročník “Bezpečně na jízdním kole”

- vytváření společných i samostatných projektů
- vytváření a řešení modelových situací
- skupinová a meziročníková práce – spolupráce s vyššími ročníky ZŠ
- didaktická hra a herní činnosti, sociální a jiné hry
- dramatizace a demonstrace situací
- vyprávění, popis a další slohové útvary
- grafický projev výtvarný spojený s tvorbou textových celků
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- propojení tématu s etickým vzděláváním – vztahy mezi účastníky silničního provozu
- zařazení i celohodinové práce pouze na jedno téma (s kombinací forem a metod práce)
 - návštěva odborníka z řad policie, dopravního experta nebo záchranáře
 - zapojení techniky – fotografování, práce s internetem, apod.
 - nutná návštěva dětského dopravního hřiště – ověření znalostí v praxi

5. ročník

Konkrétní zařazení, mezipředmětové vztahy

Do 5. ročníku žáci ZŠ prošli výukovými stadii výchovy k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu a měli by být schopni se v něm orientovat jako chodci i jako cyklisté. V tomto školním roce by mělo dojít k zopakování a upevnění znalostí a dovedností a prohloubení propojení s praxí. Vhodné jsou všechny formy podporující praktická cvičení a zkoušku chování v praxi. Důležité je vytvářet modelové situace a na základě nich vyvozovat závěry. Tato činnost je vhodná k zařazení prakticky do celého výchovně-vzdělávacího procesu a většiny předmětů.

Stejně tak je třeba navštívit dětské dopravní hřiště a využít školní a mimoškolní aktivity.

V projektových dnech a týdnech je vhodné věnovat čas tvorbě projektů založených na vědomostech a teoretických znalostech, ale hlavně praktických dovednostech a zaměřit se na etickou stránku tématu. Je přínosné vytvořit projekt týkající se etické stránky problémů v silničním provozu. Zde je vhodné spolupracovat s žáky vyšších ročníků z 2. stupně ZŠ a přizvanými odborníky. Je vhodné uspořádat v rámci ZŠ např. soutěž Správný chodec a Správný cyklista. Na konci mohou žáci obdržet diplomy, certifikáty nebo průkazky.

Důležité je propojit téma s etickým vzděláváním, a to zejména se zdůrazněním důležitosti vztahů mezi účastníky silničního provozu, formulováním etických norem chování a spolupráce, podporování prosociálního chování, myšlení a formy sounáležitosti. Pro žáky bude zajímavé spojení tématu s využitím výpočetní a záznamové techniky (počítač, fotoaparát, videokamera, internet, apod.). Je žádoucí i propojení činnosti školy s činnostmi v domácím prostředí a zapojení rodičů a sourozenců do spolupráce.

Doporučené formy a metody práce:

- využití forem zážitkové pedagogiky
- možnost účasti na vedení tematických lekcí pro mladší spolužáky
- práce s pracovní učebnicí BESIP
- praktická cvičení a lekce, např. praktické jízdy zručnosti
- vytváření společných i samostatných projektů
- vytváření a řešení modelových situací
- skupinová a meziročníková práce – spolupráce s vyššími ročníky ZŠ
- didaktická hra a herní činnosti, sociální a jiné hry
- dramatizace a demonstrace situací
- vyprávění, popis a další slohové útvary

- grafický projev výtvarný spojený s tvorbou textových celků
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- propojení tématu s etickým vzděláváním – vztahy mezi účastníky silničního provozu
- návštěva odborníka z řad policie, dopravního experta nebo záchranáře
- vhodné zapojení techniky – fotografování, práce s internetem, práce s ICT
- tvorba projektů a činnosti spojené s prací s výpočetní technikou
- nutná návštěva dětského dopravního hřiště – ověření znalostí v praxi

Doporučené metody a formy práce pro 2. stupeň ZŠ, zařazení, mezipředmětové vztahy

V práci se žáky 2. stupně ZŠ je žádoucí zaměřit metody a formy práce na rámec osobnostní, sociální a etické výchovy. Pro konkrétní práci v hodinách dopravní výchovy lze i na 2. stupni ZŠ využít výukový materiál Výukový set pro dopravní výchovu ve 3. a 4. ročníku. Tento materiál mají k dispozici ZŠ a lze jej najít na stránkách www.ibesip.cz. Pro faktické i jiné informace je možné použít zmiňovaných webových stránek jako zdroje a pomocníka při tvorbě projektů. Internetových stránek www.ibesip.cz je výhodné využít i pro hledání dalších zdrojů informací.

6. ročník

Konkrétní zařazení, mezipředmětové vztahy

Problematiku dopravní výchovy je třeba zařadit do výuky nejen podle časového rozvrhu, ale také ji zařadit do výchovně-vzdělávacího procesu významově. Nejlepší je využití možnosti volitelného předmětu, disponibilní hodiny, samostatného předmětu s omezenou časovou dotací, apod. Vhodné je také zařazení do mimoškolní činnosti např. zřídit zájmový kroužek pro oblast dopravní výchovy. Tato varianta však neumožňuje vzdělávání všech žáků, proto je třeba ji vnímat pouze jako doplňkovou aktivitu. Výhodné je využití tématu dopravní výchovy pro projektové dny a týdny, dále pro studijní kurzy, školy v přírodě, výlety apod. Je žádoucí pracovat s žáky soustavně s návazností a průběžně po celý školní rok.

Doporučené formy a metody práce:

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (příprava a provedení)
- meziročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky, spolupráce s vyššími ročníky pro nižší ročníky
- sociální a jiné hry
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací
- zapojení techniky – fotografování, práce s internetem, webové stránky apod.
- vytváření samostatných, kolektivních, jednorázových i navazujících projektů
- školní soutěže
- beseda s odborníky z řad dopravních expertů, policie ČR, zdravotníků, záchranářů
- individuální či domácí činnost - využití prolínajících témat

7. ročník

Konkrétní zařazení, mezipředmětové vztahy

Problematiku dopravní výchovy je třeba zařadit do výuky nejen podle časového rozvrhu, ale také ji zařadit do výchovně-vzdělávacího procesu významově. Nejlepší je využití možnosti volitelného předmětu, disponibilní hodiny, samostatného předmětu s omezenou časovou dotací, apod. Vhodné je také zařazení do mimoškolní činnosti např. zřídit zájmový kroužek

pro oblast dopravní výchovy. Tato varianta však neumožňuje vzdělávání všech žáků, proto je třeba ji vnímat pouze jako doplňkovou aktivitu. Výhodné je využití tématu dopravní výchovy pro projektové dny a týdny, dále pro studijní kurzy, školy v přírodě, výlety apod. Je žádoucí pracovat s žáky soustavně s návazností a průběžně po celý školní rok.

Doporučené formy a metody práce:

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (příprava a provedení)
- meziročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky, spolupráce s vyššími ročníky pro nižší ročníky
- sociální a jiné hry
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací
- zapojení techniky – fotografování, ICT
- školní soutěže
- tvorba webových stránek
- vytváření samostatných, kolektivních, jednorázových i navazujících projektů
- beseda s odborníky z řad dopravních expertů, policie ČR, zdravotníků, záchranářů, apod.
- individuální či domácí činnost - využití prolínajících témat
- opakovaná návštěva dopravního hřiště upravená pro žáky tohoto věku se zaměřením na téma vztahů mezi účastníky silničního provozu

8. ročník

Doporučené formy a metody práce:

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (příprava a provedení)
- meziročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky
- projektová činnost – může vyjít ze samostatné či skupinové práce, z práce třídního kolektivu rozdělením zpracování jednotlivých podtémat
- projektový den, týden
- sociální a jiné hry
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací
- zapojení techniky – fotografování, práce s kamerou, práce s internetem
- vytváření větších projektů
- školní soutěže
- tvorba webových stránek
- práce formou seminářů a kurzů – spolupráce s odborníky
- beseda s odborníky z řad dopravních expertů, policie ČR, zdravotníků, záchranářů, apod.
- anketa mezi spolužáky, pedagogy, rodiči, širokou veřejností na vybrané téma z výukových celků, počítačové zpracování dat s vyvozením závěrů
- individuální či domácí činnost - využití prolínajících témat

9. ročník

Doporučené formy a metody práce:

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (tvorba a provedení lekce zážitkového vyučování)

- projektové vyučování (vytvořit na dané téma vlastní projekt, který může vyjít ze samostatné či skupinové práce, z práce třídního kolektivu rozdělením zpracování jednotlivých podtémat)
- meziročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky
- sociální a jiné hry
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací
- zapojení techniky – fotografování, práce s kamerou
- školní soutěže
- tvorba webových stránek
- vytváření samostatných projektů a odborné práce
- práce formou seminářů, kurzů a odborných besed – spolupráce se zdravotníky a odborníky z řad státních orgánů (policie, právníci, pracovníci autoškol, úřadů apod.); žáci sami vedou pod odborným dohledem nebo s odbornou přípravou semináře a lekce pro spolužáky, pedagogy, žáky z ostatních škol všech stupňů i laickou veřejnost (např. pro rodiče)
- práce s testy (žáci si vyzkoušejí vyplnit testy obdobné testům v autoškolách, vysvětlení správných odpovědí najdou v odborné literatuře a na internetu, vhodná je účast odborného pracovníka z dané oblasti – např. z autoškoly)

V měsíci dubnu bude uskutečněn projektový týden se zařazením dopravní výchovy do jeho obsahu.

Začlenění dopravní výchovy v současném RVP ZV

3.1 Jazyk a jazyková komunikace

1. stupeň

Interaktivní řečové dovednosti

Očekávaný výstup

- ▶ aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem

2. stupeň

Interaktivní řečové dovednosti

Očekávaný výstup

- ▶ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích

Učivo

Jednoduchá sdělení – žádost o pomoc, prosba, omluva, poděkování, informace ...

3.2 Člověk a jeho svět

1. stupeň

Místo, kde žijeme – 1. období

Očekávaný výstup

- ▶ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

Učivo

domov – orientace v místě bydliště

obec – dopravní síť

Evropa a svět – cestování

Lidé kolem nás – 2. období

Očekávaný výstup

- ▶ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ▶ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

Učivo

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace

chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování

Rozmanitost přírody – 2. období

Očekávaný výstup

- ▶ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

Učivo

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí

Člověk a jeho zdraví – 1. období

Očekávaný výstup

- ▶ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ▶ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu

Člověk a jeho zdraví – 2. období

Očekávaný výstup

- ▶ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví

Učivo

péče o zdraví – první pomoc, úrazová zábrana

osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty,

3.3 Výchova k občanství

2. stupeň

Člověk ve společnosti

Očekávaný výstup

- ▶ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

Učivo

vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti

Stát a právo

Očekávaný výstup

- ▶ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- ▶ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

Učivo

protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu

právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající

3.4 Chemie

2. stupeň

Organické sloučeniny

Očekávaný výstup

- ▶ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

Učivo

paliva – ropa

Chemie a společnost

Očekávaný výstup

- ▶ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti

3.5 Výchova ke zdraví

2. stupeň

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávaný výstup

- ▶ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- ▶ projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

Učivo

auto-destruktivní závislosti – návykové látky (bezpečnost v dopravě ...)

dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu

3.6 Průřezová témata

1. a 2. stupeň

Osobnostní a sociální rozvoj

- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
- psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích
- morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování

3.7 Rozvoj klíčových kompetencí

Zařazení dopravní výchovy do RVP by mělo být v souladu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které podporují utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Učitelé by měli navozovat takové situace a zadávat takové úkoly či problémy, při kterých se žák učí vypořádat se s různými životními situacemi, zaujmout k nim stanovisko a rozhodnout se pro vhodné řešení. Pravidelným opakováním dané metody či formy práce se pro žáka řešení problémového úkolu či situace stává běžným, rutinním, bezproblémovým a můžeme konstatovat, že si žák utvořil/rozvinul jistou klíčovou kompetenci. Vzhledem k tomu, že žák pracuje s modelovými situacemi, které jsou založeny na realitě, je utváření a rozvíjení klíčových kompetencí více než reálné.

Činnosti v oblasti bezpečnosti silničního provozu rozvíjejí zejména tyto klíčové kompetence:

- Kompetence celoživotního učení – žák poznává nové oblasti života, novou problematiku, navazuje na známá fakta, učí se porozumět neznámým oblastem, apod.
- Kompetence sociální a personální – na simulovaných situacích a zadáních žáci řeší vztahové situace mezi sebou, mezi účastníky silničního provozu, snaží se vžít se do situací, snaží se je řešit, učí se je správně řešit, učí se správným reakcím apod.
- Kompetence komunikativní a občanské – žáci mezi sebou konverzují, vedou rozhovory, projevují své názory, přijímají názory ostatních a posuzují je, komunikují s dospělými, apod.
- Kompetence k řešení problémů – při práci žáci používají i jiné zdroje – např. internet, odbornou literaturu apod.
- Kompetence k práci s digitálními technologiemi – je žádoucí zpracovávat úlohy či zadání na počítači, zejména žáci vyšších ročníků pracují i se záznamovou technikou,

žáci zpracovávají materiál digitálně (např. fotografie či kresby v grafických programech)

- Kompetence kulturního povědomí a vyjádření – výchova k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu patří do etické výchovy, vybudování základů etických norem, etické chování

Jen ten, kdo se umí bezpečně chovat v silničním provozu, kdo umí odhadnout a správně a rychle zhodnotit dopravní situaci, může být dobrý chodec a později i řidič. Bezpečné chování v silničním provozu se musí stát člověku vlastním, musí se stát základním prvkem osobnosti každého člověka. Žáci školního věku jsou otevření k přijímání pravidel. Předpoklad k osvojení si dovedností a návyků je v tomto věku nejvyšší. Pro žáky ZŠ je dopravní výchova přitažlivá. Bude-li splněna podmínka názornosti učení, možnosti praktického přístupu, přitažlivých forem, zážitkového vyučování a moderního přístupu a nebudeme-li zbytečně zvyšovat nároky na pedagogy a okolí, jistě dosáhneme cíle. Stejně tak i zahrneme-li do získávání dovedností rodiče dětí a jejich okolí.

Začlenění dopravní výchovy do RVP, výchovy k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu, je přínosné, celospolečensky žádoucí a nutné.

Testové otázky pro jednotlivé ročníky

Otázky pro 1. stupeň ZŠ – základy bezpečného a ohleduplného chování / chodec a cyklista

Uváděné úlohy a testové otázky odpovídají výstupům jednotlivých ročníků, mohou být tak pojaty. Nemusejí být použity v uváděné formě, je pouze na volbě pedagoga, jakou formu práce zvolí. Je třeba přizpůsobit požadavky, formy a metody práce věku a schopnostem žáků. Žáci mohou pracovat kolektivně, samostatně i formou domácí práce. Může být zvolena forma písemná i ústní. Je důležité vždy zachovat individuální přístup. Vyplnění testu může být i součástí projektového dne či návštěvy dopravního hřiště.

1. ročník

1. Uveď dva dopravní prostředky
2. Po které straně chodníku půjdeš jako chodec správně? /vpravo/
3. Proč je nebezpečné chodit po obrubníku? /hrozí pád do silnice/
4. Co musíš udělat před přecházením silnice? /zastavit a pečlivě se rozhlédnout/
5. Jak se správně rozhlížíš před přecházením silnice? /rozhlédnu se vlevo, vpravo a zase vlevo/
6. Musíš se při přecházení po přechodu rozhlížet? /ano/
7. Proč si nesmíš na silnici hrát? /na silnici jezdí auta, mohou mě zranit/
8. Musíš při cestě autem sedět v autosedačce? /ano, vždy/
9. K čemu slouží v autě bezpečnostní pásy? /zadrží cestujícího v sedačce nebo autosedačce/
10. Jak vypadá značka zákaz vstupu? (řekni, popiš nebo nakresli)
11. Dopravní značky – dle výběru na základě pracovní učebnice, nejlépe podle karet s dopravními značkami (z Výběru dopravních značek – viz doporučená literatura) zábavnou formou

2. ročník

1. Můžu jet na koloběžce nebo bruslích po chodníku?
 - a) ano
 - b) ne
2. Můžu jít po silnici, pokud nemohu použít chodník?
 - a) ano, jdu vždy vpravo
 - b) ano, jdu vždy vlevo
3. Před přecházením silnice se rozhlížím
 - a) vlevo, vpravo a zase vlevo
 - b) vlevo a vpravo
4. Silnici přecházím
 - a) nejlépe po přechodu
 - b) na kterémkoliv místě
5. Silnici přecházím,
 - a) až auta začnou zastavovat nebo žádné nejede
 - b) až když auta zastavila nebo nic nejede
6. Cestu do školy
 - a) se naučím bezpečně projít
 - b) nepotřebuji znát, chodím pokaždé jinudy
7. Reflexní doplňky mám na bundě, tašce, botách,
 - a) abych lépe viděl
 - b) abych byl lépe vidět
8. Při jízdě autem sedím vždy v autosedačce
 - a) a už nemusím být připoutaný bezpečnostním pásem
 - b) a jsem vždy připoutaný bezpečnostním pásem
9. V dopravních prostředcích jsem ohleduplný k ostatním
 - a) a za jízdy sedím nebo se držím
 - b) a za jízdy vždy sedím
10. Po vystoupení z autobusu přecházím silnici
 - a) před autobusem
 - b) za autobusem nebo po přechodu
11. Dopravní značky – dle výběru na základě pracovní učebnice, nejlépe rozdat žákům jednotlivé karty s dopravními značkami (z Výběru dopravních značek – viz doporučená literatura) a ověřit jejich znalosti.

3. ročník

1. Po chodníku jedu na koloběžce nebo jdu
 - a) vpravo i vlevo, nesmím ohrozit ostatní chodce
 - b) vždy vlevo, nesmím ohrozit ostatní chodce
 - c) vždy vpravo, nesmím ohrozit ostatní chodce
2. Na stezce pro chodce
 - a) mám přednost, nic mi nehrozí
 - b) dodržuji stejná pravidla jako na chodníku
 - c) si mohu i hrát, když nikdo jiný nejde
3. Po silnici jdu vždy
 - a) vlevo a sleduji provoz kolem sebe
 - b) vlevo a sleduji provoz před sebou
 - c) vpravo a sleduji provoz kolem sebe
4. Snížená viditelnost je doba, kdy
 - a) je hůř vidět – třeba šero, tma, hustý déšť, mlha, sněžení
 - b) si musím vzít brýle
 - c) kdy vozidla musí svítit
5. Před přecházením po přechodu
 - a) se nemusím rozhlížet, mám jako chodec přednost, auta musí zastavit
 - b) se vždy pečlivě rozhlédnu, jdu po přechodu vpravo a nemusím se rozhlížet
 - c) se vždy pečlivě rozhlédnu, jdu po přechodu vpravo a stále se rozhlížím
6. Jestliže přecházím silnici s více jízdními pruhy,
 - a) nemusím se rozhlížet, jsem na přechodu a mám přednost
 - b) jsem opatrný a rozhlížím se na začátku a na konci silnice
 - c) jsem opatrný a rozhlížím se v každém jízdním pruhu
7. Na přechodu se světelnými signály
 - a) se musím rozhlížet na obě strany před přecházením i při něm
 - b) se nemusím rozhlížet vlevo
 - c) se nemusím rozhlížet, když mám zelenou
8. Jestliže se během přecházení rozsvítí červený panáček,
 - a) vrátím se zpátky na chodník
 - b) pospíším si a dokončím přecházení
 - c) zůstanu stát a počkám na zelenou
9. Do auta nastupuji a vystupuji z něj
 - a) dveřmi u chodníku nebo krajnice
 - b) vždy zleva od chodníku
 - c) z jakékoliv strany
10. Při jízdě autem používám vždy autosedačku nebo podsedák,
 - a) nemusím být už připoutaný bezpečnostním pásem a jsem ohleduplný k ostatním
 - b) jsem připoutaný bezpečnostním pásem a jsem ohleduplný k ostatním
 - c) jestliže jedu mimo město, jinak být připoutaný nemusím
11. Po vystoupení z autobusu přecházím po přechodu
 - a) nebo za autobusem, ale lépe počkám, až autobus odjede ze zastávky
 - b) nebo před autobusem, ale lépe počkám, až autobus odjede ze zastávky
 - c) nebo kdekoliv jinde

12. V silničním provozu nejsem sám,

a) musím brát ohled na řidiče vozidel

b) ale ještě mi není 15, tak na mne musí brát všichni ohled

c) musím brát ohled na ostatní účastníky a chovat se tak, abych je neohrozil

13. Dopravní značky – dle výběru na základě pracovní učebnice, nejlépe rozdat žákům jednotlivé karty s dopravními značkami (z Výběru dopravních značek – viz doporučená literatura) a ověřit jejich znalosti

4. ročník

1. Než vyjedu na kole, zjistím,
 - a) zda je kolo v pořádku a nechybí mu nic z povinné výbavy
 - b) zda je kolo v pořádku – řídítka a brzdy
 - c) zda má světlo a zvonek
2. Cyklistická přilba
 - a) je povinná, ale na stezkách pro cyklisty nepovinná, jen doporučená
 - b) je nepovinnou, ale doporučenou výbavou cyklisty do 18 let
 - c) je povinnou výbavou cyklisty do 18 let
3. Jezdit na kole se naučím nejlépe
 - a) na rovné silnici, kde jezdí málo aut, třeba mezi domy
 - b) na dopravním hřišti nebo na místě mimo silniční provoz
 - c) na parkovišti s velkou volnou plochou
4. Co je zřetelná jízda?
 - a) dávám zřetelně a včas najevo své úmysly, aby ostatní mohli včas a bezpečně reagovat
 - b) naplánuji si přesně trasu jízdy na kole, abych nezabloudil
 - c) vezmu si na sebe barevné oblečení a reflexní doplňky, abych byl dobře vidět na silnici
5. Pro cyklistu je jízda bezpečnější
 - a) po stezce pro cyklisty
 - b) po silnici
 - c) po chodníku
6. Při jízdě po cyklostezce
 - a) platí jiná pravidla, než při jízdě po silnici
 - b) platí stejná pravidla jako při jízdě po silnici
 - c) není cyklista nijak omezen, nemusí se řídit pravidly
7. Při jízdě po silnici
 - a) jedu co nejvíce vpravo a sleduji provoz před sebou
 - b) jedu co nejvíce vpravo a sleduji provoz okolo sebe
 - c) jedu uprostřed jízdního pruhu a sleduji provoz okolo sebe
8. Jako cyklista se řídím
 - a) všemi značkami okolo silnice i na ní
 - b) jen značkami stojícími u silnice
 - c) jen značkami pro cyklisty
9. Znamení o změně směru jízdy dávám
 - a) upažením ruky a kmitáním dlaní nahoru a dolů
 - b) upažením ruky a dlaní s prsty volně směřujícími dolů
 - c) upažením ruky a dlaní s prsty nataženými u sebe a palcem vzhůru
10. Při předjíždění a objíždění dávám přednost vozidlům
 - a) v protisměru a jsem velmi opatrný
 - b) za sebou a jsem velmi opatrný
 - c) za sebou i v protisměru a jsem velmi opatrný
11. Na křižovatce bez označení dopravními značkami
 - a) dávám přednost vozidlům přijíždějícím zprava
 - b) mám přednost před vozidly přijíždějícími zprava
 - c) nemá nikdo přednost

12. Jestliže přijedu na křižovatku ke značce Dej přednost v jízdě nebo “Stop”, znamená to, že
- musím dát přednost vozidlům zprava a zleva
 - musím dát přednost vozidlům jedoucím po hlavní silnici
 - mám přednost před vozidly ze všech směrů
13. Při přecházení po přechodu pro chodce
- kolo vždy vedu, jdu vpravo a jsem ohleduplný k ostatním, zabírám více místa
 - na kole mohu jet, když po přechodu nikdo jiný nepřechází
 - kolo vždy vedu, jdu vlevo a jsem ohleduplný k ostatním, zabírám více místa
14. Za tmy a snížené viditelnosti radši nevyjždím, jestliže ano, musím mít k povinné výbavě ještě
- vpředu nebo vzadu bílé světlo a na sobě reflexní doplňky
 - vpředu červené a vzadu bílé světlo a na sobě reflexní doplňky
 - vpředu bílé a vzadu červené světlo a na sobě reflexní doplňky
15. Používat mobilní telefon a sluchátka cyklista během jízdy na kole
- smí při jízdě po cyklostezce
 - nikdy nesmí
 - smí, jen když jede velmi pomalu
16. Naučím se bezpečné jízdě na kole a všem pravidlům jízdy, abych
- svými chybami neohrozil sebe i ostatní a nezpůsobil dopravní nehodu
 - nemusel platit pokuty za nesprávnou jízdu
 - vypadal jako slušný řidič jednostopého vozidla
17. Při jízdě na kole jsem pozorný a spoléhám se
- vždy na sebe a počítám s chybami druhých
 - na to, že řidiči se vždy chovají podle předpisů
 - na to, že na mne jako pomalejšího berou všichni ohled
18. Dopravní značky – dle výběru na základě pracovní učebnice, nejlépe rozdat žákům jednotlivé karty s dopravními značkami (z Výběru dopravních značek – viz doporučená literatura) a ověřit jejich znalosti

5. ročník

1. Jestliže je na jedné straně silnice chodník
 - a) nemusím ho použít, když jdu po silnici správně
 - b) použiji ho, jen když je v mém směru
 - c) musím ho pro chůzi použít
2. Při chůzi po chodníku a po silnici
 - a) nepoužívám sluchátka ani mobil
 - b) nemusím sledovat provoz kolem
 - c) mi řidiči dají přednost
3. Při chůzi po chodníku, stezce pro chodce, pěší zóně i po silnici jsem pozorný a ohleduplný,
 - a) protože bych se tak měl chovat
 - b) protože nechci svým chováním ohrozit ostatní chodce a řidiče
 - c) protože nechci, aby se mi něco stalo
4. Na stezce pro chodce můžu potkat
 - a) chodce, sportovce na bruslích a koloběžce, cyklistu vedoucí kolo
 - b) chodce, sportovce na bruslích a koloběžce, cyklistu na kole
 - c) chodce, sportovce na bruslích a koloběžce a výjimečně i jedoucí cyklisty
5. Jestliže přecházím silnici po přechodu nebo bez něj,
 - a) rozhlížím se před přecházením a po celou dobu přecházení
 - b) rozhlížím se před přecházením a uprostřed silnice
 - c) rozhlížím se jen před přecházením
6. Jestliže mám v dohledu přechod pro chodce,
 - a) nemusím ho použít, když nic nejede
 - b) musím ho použít, jestliže je v mém směru
 - c) musím ho použít
7. Když přecházím silnici s dvěma jízdními pruhy v jednom směru
 - a) rozhlížím se na začátku přecházení a uprostřed
 - b) rozhlížím se na začátku a v každém dalším jízdním pruhu
 - c) rozhlížím se na začátku a na konci přecházení
8. Za snížené viditelnosti mě řidič dříve uvidí, jestliže mám
 - a) pestré barevné oblečení a na sobě reflexní doplňky
 - b) pestré barevné oblečení, reflexní doplňky pak mít nemusím
 - c) světle šedé oblečení a na sobě reflexní doplňky
9. K jízdě na kole používám
 - a) plně vybavené jízdní kolo a přilbu, jestliže jedu po stezce pro cyklisty
 - a) plně vybavené jízdní kolo a přilbu, jestliže jedu po silnici
 - c) plně vybavené jízdní kolo a přilbu vždy
10. Na stezce pro cyklisty jedu ve dvojici
 - a) vpravo, nejvýše dva vedle sebe
 - b) vpravo za sebou
 - c) kdekoliv, mám tady přednost

11. Při vjezdu na stezku a výjezdu ze stezky
 - a) dám přednost všem vozidlům
 - b) mám přednost přede všemi vozidly
 - c) se řídím pravidlem přednosti zprava
12. Při výjezdu na silnici z chodníku nebo od domu se
 - a) nemusím rozhlížet vpravo a raději jedu na kole
 - b) vždy pečlivě rozhlédnu a raději kolo vedu
 - c) nemusím rozhlížet vlevo a raději kolo vedu
13. Znamení o změně směru jízdy dávám
 - a) včas, a to jen před změnou směru jízdy
 - b) včas, a to po celou dobu, kdy měním směr jízdy
 - c) včas, ale jen při předjíždění
14. Jako cyklista jsem na silnici zranitelnější, než ostatní,
 - a) proto na mě řidiči vozidel musí dávat pozor
 - b) proto mám přednost před osobními automobily
 - c) proto musím být opatrný, musím přemýšlet a předvídat
15. Po silnici můžu kolo vést vždy
 - a) pouze při pravém okraji silnice
 - b) pouze při levém okraji silnice
 - c) proti přijíždějícím vozidlům
16. Cyklisté jedoucí za sebou musí dodržovat mezi sebou vzdálenost
 - a) alespoň na jedno jízdní kolo, za autem větší
 - b) alespoň na polovinu jízdního kola, za autem větší
 - c) asi jeden metr, za autem dva metry
17. Jestliže provoz na křižovatce řídí policista,
 - a) řídím se jeho pokyny a dopravními značkami
 - b) řídím se jen jeho pokyny
 - c) řídím se jeho pokyny a předností zprava
18. Na kruhovém objezdu mají přednost
 - a) ti, kdo na něj vjíždějí
 - b) ti, kdo po něm jedou
 - c) všechna motorová vozidla
19. Znamení o změně směru jízdy dávám rukou
 - a) jen před započítím změny směru jízdy
 - b) po celou dobu odbočování
 - c) po dobu 5 sekund
20. V případě nehody moje nebo někoho jiného,
 - a) odjedu na nejbližší zdravotní středisko nebo policii
 - b) zjistím zranění a snažím se mu pomoci
 - c) zavolám číslo 112 nebo požádám o pomoc dospělého
21. Dopravní značky – dle výběru, lépe rozdat žákům jednotlivé karty s dopravními značkami (z výběru dopravních značek – viz doporučená literatura) a ověřit jejich znalosti

22. Doplň vynechaná slova:

Je důležité, abych se naučil předvídat a “myslet za druhé”.

Počítám s tím, že vozidlo se ke mně blíží **rychle**.

Nikdy nepočítám s tím, že řidič **stihne** zastavit.

Nespoléhám se na to, že ostatní účastníci silničního provozu se chovají **správně**.

Za všech okolností zachovám **klid** a nezmatkuji.

Jsem **zodpovědný** za svoje chování a svoje činy.

Uvědomuji si, že mohu **ohrožit** sebe i ostatní na zdraví i životě.

Nepřeceňuji svoje **síly** a nepodceňuji situaci.

Svoje rozhodnutí neměním na **poslední** chvíli, jednám s rozvahou.

Při jízdě autem se připoutám **vždy**, i na krátkou vzdálenost.

Do silničního provozu **agresivita**, vztek a odplata nepatří.

Otázky pro 2. stupeň ZŠ

Forma ověření znalostí zůstává na posouzení pedagoga. Je třeba přistupovat k žákům individuálně a podle jejich možností, schopností, času a prostoru zvolit vhodnou formu práce. Uváděné testové otázky odpovídají výstupům jednotlivých ročníků, mohou být tak pojaty.

Pro ověření zvládnutí standardů pedagog může sám zvolit postup, který nutně nemusí mít formu testů. Nejvhodnější je řešení vytvoření modelových situací z dané výukové oblasti. Tyto situace vytvoří pedagog sám či ve spolupráci s žáky podle výukových témat. Hodnocení jednotlivých žáků pedagog posoudí při samotném řešení situací.

Vědomosti lze ověřovat praktickou formou a formou testu.

Pro ověření praktickou formou je nejvhodnější vytvoření modelových situací z dané výukové oblasti. Tyto situace vytvoří podle výukových témat pedagog sám nebo ve spolupráci se žáky, případně ve spolupráci s odborníky (policie, záchranáři, apod.). Pedagog vytvoří výukové okruhy, podle kterých budou žáci vyhledávat informace v literatuře, ale zejména pomocí internetu. Skupina dostane zadání modelové situace s několika otázkami. Žáci dostanou čas na přípravu řešení situace. Součástí řešení je dramatizace či demonstrace. Při řešení modelové situace žáci musí odpovědět na zadané otázky. Učitel či ostatní žáci mohou klást otázky a skupina řešitelů se musí pokusit na ně odpovědět. Pedagog hodnotí řešitelskou skupinu jednotlivě i jako celek.

V další vyučovací hodině si žáci modelové situace vystřídají nebo si vzájemně vytvoří nové. Dále jsou uvedeny testy pro jednotlivé ročníky a okruhy pro ověření znalostí v 8. a 9. ročníku ZŠ. Na základě okruhů může pedagog sám vytvořit otázky, které nemusí předkládat žákům formou testu. Příklady práce jsou uvedeny dále.

6. ročník

1. Ve dvojici nebo ve skupině po chodníku
 - a) nikdy nechodím
 - b) jdu, jen když zůstane dostatek místa pro ostatní chodce
 - c) můžu jít kdykoliv, jestliže jdu obezřetně
2. Na bruslích po chodníku
 - a) smím jet vpravo a musím být ohleduplný k ostatním chodcům
 - b) nesmím jet
 - c) smím jet, jen je-li chodník prázdný
3. Na bruslích po silnici smím jet
 - a) po jakékoliv straně, záleží na hustotě provozu a kvalitě silnice
 - b) vpravo stejně jako cyklisté, ale je to nebezpečné, volím raději jinou cestu
 - c) vlevo stejně jako chodci, ale je to nebezpečné, volím raději jinou cestu
4. Chodci po silnici chodí vlevo
 - a) za sebou a co nejvíce u okraje silnice
 - b) nejvýše dva těsně vedle sebe a co nejvíce u okraje silnice
 - c) nejvýše tři těsně vedle sebe a co nejvíce u okraje silnice
5. Reflexní doplňky pro zvýšení viditelnosti nosím
 - a) za snížené viditelnosti na silnici
 - b) vždy při pohybu v silničním provozu
 - c) za tmy v silničním provozu
6. Při přecházení po přechodu jdu
 - a) vpravo, jdu rychle, ale klidně a rozhlížím se
 - b) vpravo, co nejrychleji, nejlépe běžím a rozhlížím se
 - c) vpravo, jdu rychle, ale klidně, nerozhlížím se, mám přednost
7. Při přecházení silnice
 - a) nemohu jet na bruslích, skateboardu ani na kole
 - b) mohu jet na bruslích, skateboardu i na kole
 - c) mohu jet na bruslích, na skateboardu nejedu a kolo vždy vedu
8. Při přecházení silnice na zelenou
 - a) mě nemůže ohrozit žádné vozidlo, stojí na červenou
 - b) mě mohou ohrozit vozidla přijíždějící z bočních směrů
 - c) mám vždy přednost a žádné vozidlo mě nemůže ohrozit
9. Tramvaj a vozidla s právem přednosti v jízdě
 - a) mi nemusejí dát na přechodu pro chodce přednost
 - b) mi musí dát na přechodu pro chodce přednost
 - c) nemají na přechodu pro chodce přednost
10. Při přecházení silnice s více jízdními pruhy se rozhlédnu na začátku
 - a) a v průběhu přecházení do každého jízdního pruhu; nezastavuji
 - b) a v průběhu přecházení do každého jízdního pruhu; zpomalím nebo zastavím
 - c) a uprostřed na dělicím pásu

11. K jízdě na bruslích či koloběžce si vyberu
 - a) nejlépe hřiště, obytnou zónu nebo stezku pro chodce
 - b) nejlépe hřiště, chodník, málo frekventovanou silnici, obytnou zónu nebo stezku pro chodce
 - c) nejlépe slepou ulici, parkoviště, obytnou zónu nebo stezku pro chodce
12. K nástupu do auta a výstupu použiji pro větší bezpečnost
 - a) dveře, u kterých budu sedět nebo jsem u nich seděl po dobu jízdy
 - b) dveře směřující k protějšímu chodníku nebo vzdálenější krajnici
 - c) dveře směřující k chodníku nebo krajnici
13. Autosedačku nebo podsedek musím použít, jestliže
 - a) měřím méně než 150 cm a vážím méně než 36 kg
 - b) měřím méně než 160 cm a vážím méně než 4 kg
 - c) měřím více než 150 cm a vážím více než 35 kg
14. Bezpečnostním pásem se při jízdě autem připoutám
 - a) jen mimo město
 - b) vždy
 - c) jen na předním sedadle
15. Správný postup připoutání bezpečnostním pásem je:
 - a) pás vedu přes rameno a přes krk až k boku
 - b) pás vedu přes rameno a hrud' mimo krk až k boku
 - c) pás vedu pod ramenem a přes hrud' mimo krk až k boku
16. Na zastávce hromadné dopravy
 - a) sedím na lavičce nebo stojím dál od okraje silnice, nevyčínám do silnice
 - b) sedím na lavičce nebo stojím na okraji chodníku
 - c) stojím nebo sedím na obrubníku
17. Při jízdě hromadnou dopravou
 - a) stojím co nejbližze dveří, abych mohl vystoupit jako první
 - b) radši celou cestu sedím, abych neupadl za jízdy
 - c) jsem ohleduplný k ostatním cestujícím a uvolním místo k sezení starším
18. V nouzi nebo v případě zranění
 - a) doběhnu na nejbližší stanoviště policie
 - b) zavolám někoho dospělého nebo zatelefonuji na číslo 112
 - c) doběhnu na nejbližší zdravotní středisko
19. Řídím se touto zásadou:
 - a) Počítám s chybami druhých.
 - b) Chovám se vždy podle ostatních.
 - c) Řidiči vždy dodržují pravidla bezpečné jízdy.
20. Dopravní značky – dle výběru, lépe rozdat žákům jednotlivé karty s dopravními značkami (z Výběru dopravních značek – viz doporučená literatura) a ověřit jejich znalosti.

7. ročník

1. Jízdní kolo musím mít vybaveno povinnou výbavou
 - a) vždy, když na něm vyjedu
 - b) jen když jedu po silnici
 - c) jen při jízdě na stezce pro cyklisty
2. Jako cyklista musím mít přilbu
 - a) do 15 let, ale bezpečné je ji používat vždy při jízdě na kole
 - b) do 18 let, ale bezpečné je ji používat vždy při jízdě na kole
 - c) kdykoliv vyjedu na silnici
3. Neohrozit ostatní účastníky silničního provozu znamená
 - a) počínat si tak, abych nezpůsobil nebezpečnou situaci účastníkům silničního provozu
 - b) počínat si tak, abych neohrozil svoje zdraví a svůj život
 - c) počínat si tak, abych nepřekážel
4. Cyklisté mohou jet po silnici
 - a) dva vedle sebe, jestliže je silnice široká
 - b) jediňe vždy za sebou a udržovat rozestupy 50 cm
 - c) jediňe vždy za sebou a udržovat rozestupy na jedno jízdňi kolo
5. Jízda je bezpečňejší na stezkách pro cyklisty, kde
 - a) platí stejná pravidla jako při jízdě po silnici
 - b) neplatí pro cyklisty žádná pravidla
 - c) kde má cyklista vždy přednost v jízdě
6. Při výjezdu z cyklostezky a z obytné zóny
 - a) mám vždy přednost před všemi vozidly
 - b) musím vždy dát přednost všem vozidlům
 - c) se přednost řídí dopravními značkami
7. Přerušovanou dělicí čáru
 - a) nesmím nikdy přejet
 - b) smím přejet při předjížděňi, objížděňi a otáčení
 - c) smím přejet jen zprava
8. Při jízdě v koloně dodržuji dostatečňou vzdálenost od vozidla přede mnou,
 - a) jestliže je to bezpečné, mohu ho objet zprava
 - b) mohu ho kdykoliv objet zprava
 - c) mohu ho kdykoliv objet zleva
9. Znamení o změňe směru jízdy dávám zřetelně a včas
 - a) upažením po celou dobu úkonu
 - b) máváním před započetením úkonu
 - c) upažením před započetením úkonu
10. Jestliže jedou dva cyklisté za sebou za snížené viditelnosti,
 - a) musí mít každý vybavené kolo bílou předňi a červenou zadňi svítlnou nebo blikáčkou
 - b) musí mít každý vybavené kolo červenou předňi a bílou zadňi svítlnou nebo blikáčkou
 - c) musí mít alespoň první kolo bílou předňi blikáčku a druhé kolo zadňi červenou blikáčku

11. Na křižovatce pro mne platí stejná pravidla jako pro řidiče a řídím se
 - a) předností zprava, dopravními značkami nebo semaforey
 - b) předností zprava a dopravními značkami
 - c) předností zprava, dopravními značkami, semaforey nebo pokyny policisty
12. Vozidlo před sebou nikdy nepředjíždím, když
 - a) mi řidič nedá k předjetí nebo objetí pokyn
 - b) nemám dostatečný rozhled do protisměru
 - c) nemám přehazovačku pro zvýšení výkonu
13. Jestliže slezu z kola,
 - a) vedu ho po silnici vpravo co nejvíce u okraje silnice
 - b) vedu ho po silnici vlevo co nejvíce u okraje silnice
 - c) nesmím ho vést po silnici
14. V silničním provozu jsem zranitelnější, než ostatní,
 - a) moje chyby nemohou silnější účastníky nijak ohrozit
 - b) ale i moje chyby jsou pro ostatní nebezpečné
 - c) proto mi ostatní dávají přednost
15. Jestliže je nějaký účastník silničního provozu vůči mně agresivní
 - a) zachovám klid a za všech okolností se chovám bezpečně
 - b) oplatím mu jeho chování stejným způsobem
 - c) snažím se mu vysvětlit, kde udělal chybu
16. Techniku jízdy na kole a řešení křižovatek
 - a) se naučím nejlépe na málo frekventované silnici
 - b) se naučím nejlépe v plném provozu
 - c) se naučím nejlépe na dopravním hřišti
17. Přejezd pro cyklisty je označen dopravní značkou a je určen
 - a) pro překonání silnice pro chodce a cyklisty vedoucí kolo
 - b) pro překonání silnice, ale nesmím po něm jet
 - c) pro překonání silnice, můžu po něm jet
18. Na křižovatce se cyklista odbočující vlevo řadí
 - a) vpravo k okraji silnice
 - b) vlevo ke středu silnice
 - c) doprostřed jízdního pruhu
19. Zásady první předlékařské pomoci
 - a) bych se měl naučit
 - b) musí znát jen řidiči dvoustopých vozidel
 - c) není třeba znát, ale musím mít lékárníčku
20. Jestliže jede skupina tří cyklistů, jede
 - a) nejmladší cyklista uprostřed, starší vpředu a nejstarší vzadu
 - b) nejmladší cyklista vpředu, starší uprostřed a nejstarší vzadu
 - c) nejmladší cyklista vzadu, starší uprostřed a nejstarší vpředu
21. Dopravní značky – dle výběru, lépe rozdat žákům jednotlivé karty s dopravními značkami (z Výběru dopravních značek – viz doporučená literatura) a ověřit jejich znalosti

8. ročník

Okruhy pro ověření znalostí

Příklady skupin, okruhů a zadání:

Skupina A

Hledáme informace o cyklistech:

Zjistěte v pravidlech silničního provozu (Zákon 361/2000 Sb.):

1. Od kolika let smí cyklisté sami jezdit po silnicích?
2. Musí cyklista dodržovat všechna pravidla silničního provozu, nebo se řídí jen pokyny dopravních značek?
3. Čím se cyklisté chrání před nebezpečím, které jim hrozí v silničním provozu?
4. Vyjmenujte alespoň tři věci ze základní povinné výbavy jízdního kola.
5. Nakreslete dopravní značku, která se týká cyklistů v provozu.

Skupina B

Hledáme informace o chodcích:

Zjistěte v pravidlech silničního provozu:

1. Je chodcem i jezdec na kolečkových bruslích? Pokud ano, po které straně jezdí?
2. Mají chodci také nějaké povinnosti při přecházení?
3. Kdy chodec nesmí vstupovat do vozovky? Napište alespoň dva příklady.
4. Čím by se chodci měli chránit před nebezpečím, které jim hrozí v silničním provozu?
5. Nakreslete dopravní značku, která je důležitá pro bezpečné přecházení chodců.

Skupina C

Hledáme informace o dopravních značkách:

1. Sledovat dopravní značky a řídit se jejich pokyny musí všichni řidiči. Platí to i pro cyklisty a chodce?
2. Mají tvary a barvy dopravních značek nějaký význam?
3. Nápis a čáry na silnicích jsou také dopravní značky?
4. Najděte a popište alespoň pět dopravních značek v okolí vaší školy.
5. Co znamená tato dopravní značka? /vybrat z Výběru dopravních značek/

Skupina D

Hledáme informace o železničních přejezdech:

Zjistěte v pravidlech silničního provozu:

1. Co je to železniční přejezd? Najděte v pojmech pravidel silničního provozu.
2. V jakých případech nesmí řidič vjíždět na železniční přejezd? Napište alespoň tři příklady.
3. Jakými dopravními značkami se železniční přejezdy označují?
4. Jakými světelnými signály se železniční přejezdy zabezpečují?
5. Musí chodci dodržovat při přecházení železničních přejezdů nějaká pravidla?

Skupina E

Hledáme informace o světelných signálech (semaforech):

1. K čemu slouží světelné signály v silničním provozu?
2. Kde se používají?
3. Jaký význam mají jednotlivé barvy použité na světelných signálech?
4. Mají pokyny světelných signálů přednost před pokyny dopravních značek?
5. Jaký význam má tento světelný signál? /vybrat z Výběru dopravních značek/

Skupina F

Hledáme informace o jízdě křižovatkou:

Zjistěte v pravidlech silničního provozu:

1. Zjistěte a vysvětlete pojem "křižovatka".
2. Jaké pravidlo přednosti v jízdě platí pro jízdu křižovatkou tam, kde nejsou dopravní značky ani semaforey?
3. Je kruhový objezd křižovatkou? Pokud ano, jaké zde platí pravidlo o přednosti v jízdě?
4. Má tramvaj při jízdě křižovatkou vždy přednost v jízdě?
5. Nakreslete křižovátku z okolí vaší školy.

Skupina G

Hledáme informace o obytných a pěších zónách:

Zjistěte v pravidlech silničního provozu:

1. Najděte dopravní značky, které označují obytnou a pěší zónu.
2. Jaká je nejvyšší povolená rychlost při jízdě obytnou zónou?
3. Mohou si děti v obytné zóně hrát na vozovce?
4. Smějí do pěší zóny vjíždět všechna motorová i nemotorová vozidla?
5. Mají cyklisté při vyjíždění z obytné zóny na jinou silnici přednost v jízdě?

Skupina H

Hledáme různé důležité informace o silničním provozu:

Zjistěte v pravidlech silničního provozu:

1. Jaká je nejvyšší povolená rychlost při jízdě obcí?
2. Smějí cyklisté vjíždět na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla?
3. Odhadněte brzdnu dráhu vozidla, které jede po mokré vozovce rychlostí 50 km/h. (Vyberte z možností: přibližně 33 metrů; asi 15 metrů, přibližně 62 metrů).
4. Která vozidla mají právo přednostní jízdy? Vypište alespoň tři a zjistěte, co musí řidiči těchto vozidel především dodržovat?
5. Víte, co je to „bodový systém“ a proč byl u nás zaveden?

9. ročník

Okruhy pro ověření znalostí

Příklady skupin, okruhů a zadání:

Skupina A

1. Najděte v pravidlech silničního provozu ustanovení, která se týkají jízdy na jízdním kole.
2. Pravidla si přečtěte a zkuste říci (napsat), která z nich se nejčastěji nedodrží nebo porušují.
3. Zkuste vlastními slovy popsat, jaká nebezpečí cyklistům v silničním provozu hrozí.
4. Navrhněte, jak se těmto nebezpečím co nejúčinněji bránit a vyhýbat.

Skupina B

1. Vyberte si místo poblíž vaší školy (bydliště), kde chodci často přecházejí.
2. Na tomto místě sledujte chování chodců a řidičů motorových i nemotorových vozidel 2 x za den alespoň 30 minut.
3. Vyhodnoťte své pozorování – chovají se účastníci silničního provozu (řidiči, chodci) podle pravidel?
4. Popište vaše vlastní zkušenosti při přecházení.

Skupina C

1. Vyhledejte v pravidlech silničního provozu ustanovení o zákazech zastavení a stání. Pečlivě si přečtěte ustanovení o zákazu zastavení a stání u přechodu pro chodce.
2. Nakreslete si přechod pro chodce a přesně vyznačte, kde platí zákaz zastavení a stání.
3. V okolí školy nebo svého bydliště sledujte, kolik vozidel v blízkosti přechodů pro chodce stojí správně a kolik nesprávně.
4. Vysvětlete, proč je nesprávné stání vozidel v blízkosti přechodů pro chodce velmi nebezpečné (zejména pro děti – menší vzrůst).

Skupina D

1. Napište si na papír do levého sloupce všechny dobré lidské vlastnosti a do pravého sloupce všechny špatné vlastnosti lidí, na které si vzpomenete.
2. Z vašeho seznamu vytvořte „portrét“ dobrého řidiče autobusu.
3. Vypište, které vlastnosti by neměl mít žádný řidič.
4. Napište a zdůvodněte, proč a čím je nebezpečná agresivita.

Skupina E

1. Zjistěte a vypište důležitá telefonní čísla, na kterých můžete přivolat zdravotnickou první pomoc, policii nebo hasiče.
2. Nalezněte informace o zásadách první zdravotnické pomoci.
3. Zjistěte, co musí obsahovat autolékárnička.
4. Napište, co byste v případě nehody, ohrožení, zranění jiné osoby udělali.

Skupina F

1. Vyhledejte informace o mikrospánku (nebezpečí, které hrozí unaveným řidičům).
2. Pokuste se určit, jak by měl řidič čelit únavě. Z nabízených možností vyberte alespoň tři.
 - a) pít hodně kávy
 - b) pít hodně vody, minerálky a neslazených nápojů
 - c) pít hodně energetických nápojů
 - d) jíst často a v malých dávkách
 - e) nejíst vůbec
 - f) poslouchat rádio
 - g) telefonovat za jízdy
 - h) občas zastavit, projít se nebo si krátce zacvičit j nepokračovat v jízdě, když únava neustupuje
 - i) dojet do cíle, když není vzdálen více než 20 km
3. Sestavte jídelníček pro řidiče, který vyjíždí z Prahy v 7:00 hodin ráno do Brna.

Skupina G

1. Najděte vyobrazení všech dopravních značek.
2. Vyberte z každé skupiny značek (výstražné, zákazové... atd.) dvě dopravní značky.
3. Napište jejich název a vysvětlíte význam.
Příklad:
Název dopravní značky je: Zákaz vjezdu všech motorových vozidel, s výjimkou motocyklů bez postranního vozíku.
Vjíždět tedy nesmějí motocykly s postranním vozíkem ostatní motorová vozidla. Vjíždět smí kromě motocyklů bez postranního vozíku i nemotorové vozidlo.

Skupina H

1. Zjistěte v pravidlech silničního provozu, jaké jsou typy křižovatek (rozlišená dopravními značkami, nerozlišená dopravními značkami, řízená světelnými signály...).
2. Nakreslete jednoduché náčrtky takových křižovatek a vyznačte na nich přednosti v jízdě.

Okruh – Dopravní značky

Seznámit žáky s dopravními značkami. Využít seznamu dopravních značek.
Na stránkách <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/> lze najít příslušnou právní normu a prohlédnout si vyobrazení dopravních značek.

Doporučené činnosti:

1. Vysvětlí vlastními slovy význam dopravní značky.
2. Použij dopravní značku v provozu – uveď příklad výskytu dopravní značky.
3. Uveď správné a možné nesprávné chování u dopravní značky.
4. Popiš dopravní značku tak, aby ji poznal ten, kdo ji nevidí.
5. Vymysli si možnou historii vzniku, původu dopravní značky.
6. Přelož název dopravní značky do cizího jazyka (možno opisem).
7. Vysvětlí význam dopravní značky v cizím jazyce.
8. Opiš přesné znění významu dopravní značky z internetu (zákon č. 361/2000 Sb.).
9. Předveď význam dopravní značky (pantomima).

Okruh – Legislativa

Seznámit žáky se základními prvky legislativy pro účastníky silničního provozu. Použít zákon č. 361/2000 Sb.

Cílem této činnosti není pamětné učení částí zákona, ale přimět žáky zamyslet se nad danou problematikou s veškerou vážností. Žáci by měli objevit zákon, o jehož existenci doposud nevěděli. Měli by se se zákonem seznámit.

Práce probíhá nejlépe ve skupinách. Je vhodné využít práci s ICT.

Za pomoci internetu najít znění zákona č. 361/2000 Sb. a vyhledávat potřebné informace. Pedagog nemusí použít všechny uvedené otázky, může i podle svého uvážení zadání pozměnit.

Za každou otázkou následuje tematicky související zadání.

1. Pravidla silničního provozu stanoví

- a) vyhláška ministerstva vnitra
- b) zákon č. 361/2000 Sb.
- c) nařízení vlády č. 100/1999 Sb.

Zadání: opište přesné znění § 1 (předmět úpravy). Zapamatujte si co nejvíce!

2. K řízení mopedů a malých motocyklů s maximální konstrukční rychlostí 45 km/h. opravňuje řidičské oprávnění skupiny:

- a) B
- b) T
- c) AM

Zadání: Přečtěte si pozorně následující odstavce. Znamená „řidičské oprávnění“ a „řidičský průkaz“ totéž?

Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje udělení řidičského oprávnění k řízení motorových vozidel a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení, rodné číslo a podobu.

3. Řidičské oprávnění skupiny AM lze udělit osobě:

- a) které je více než 15 let
- b) které je méně než 15 let
- c) které je 14 let, ale má písemný souhlas rodičů

Zadání: Zjistěte, u kterých skupin řidičských oprávnění je podmínkou věk 21 let.

4. Cyklista

- a) je řidič užitkového vozidla
- b) je řidič nemotorového vozidla
- c) není řidič

Zadání. Zjistěte ve vyhlášce č. 341/2002 Sb. (příloha č. 13), jak musí být vybavena jízdní kola. (<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>)

5. Účastník provozu na pozemních komunikacích je

- a) pouze řidič motorového a nemotorového vozidla
- b) každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích (silničním provozu)
- c) pouze chodec

Zadání: Napište co nejvíce příkladů účasti na silničním provozu.

6. Při jízdě na motocyklu nebo mopedu

- a) musí mít řidič na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu
- b) musí mít řidič na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu pouze mimo obec
- c) musí mít řidič na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu pouze za snížené viditelnosti

Zadání: Napište, co je důležité při pořizování ochranné přilby a jak se správně používá.

7. Na pozemní komunikaci se jezdí

- a) kdekoliv
- b) vždy jen vpravo
- c) vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji y

Zadání: v § 2 zákona č. 361/2000 Sb. najděte definici pojmu „jízdni pruh“.

8. Třetího jízdniho pruhu užívá správně

- a) řidič červeného motocyklu
- b) řidič modrého motocyklu
- c) řidič červeného i modrého motocyklu

Zadání: Jízdu v jízdniích pruzích stanoví § 12 zákona č. 361/2000 Sb. K odstavcům 1 a 2 nakreslete

obrázky, které budou ilustrovat popisovaná pravidla.

9. Řidič nesmí předjíždět

- a) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a bezprostředně před nimi
- b) pouze na přechodu pro chodce
- c) pouze na přechodu pro chodce a bezprostředně za ním

Zadání: Vysvětlete vlastními slovy, proč platí tento zákaz (jaké nebezpečí hrozí?)

10. V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše

- a) 40 km/h
- b) 60 km/h
- c) 50 km/h

Zadání: Vysvětlete, jak řidič pozná, že projíždí obcí. Proč je v obci jiná rychlost, než na ostatních komunikacích?

11. Cyklista projede křižovatkou

- a) jako první
- b) jako druhý, protože musí dát přednost v jízdě modrému vozidlu
- c) jako poslední, protože je na vedlejší silnici

Zadání: Nakreslete alespoň tři křižovatky a jejich řešení.

12. Chodec je účastník silničního provozu a

- a) nemusí znát a dodržovat žádná pravidla silničního provozu
- b) musí dodržovat pravidla určená chodcům
- c) musí dodržovat pravidla pro chodce jen při přecházení y

Zadání: Přečtěte si pozorně pravidla pro chodce (§ 53 až § 55 zákona č. 361/2000 Sb.).

Vypište ve stručných bodech pravidla, která podle vašeho názoru chodci nejčastěji porušují.

13. Vyobrazení a popis dopravních značek obsahuje

- a) vyhláška č. 30/2001 Sb.
- b) zákon č. 361/2000 Sb.
- c) zákon č. 56/2001 Sb.

Zadání: na stránkách <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/> najděte příslušnou právní normu a prohlédněte si vyobrazení dopravních značek.